

Sammanställning av underlag inför utformande av strategiskt utvecklingsprogram

v. 2019-11-29

Innehåll

Process och tidsplan framtagande av program:	4
Inriktning förtydligande av KF-målen och Agenda2030	5
KF mål 1 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen	7
Styrdokument kopplade till KF mål 1	7
Noteringar KF mål 1	8
Kommunstyrelsens dialog inför nya övergripande mål mandatperioden målområde 1:	9
KF mål 2- Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet	11
Styrdokument kopplade till KF mål 2	11
Nuläge, exempel – mål 2.....	11
Noteringar KF mål 2	12
Kommunstyrelsens dialog inför nya övergripande mål mandatperioden, målområde 2:	13
Delfrågor enkäter och summering 1 april målområde 2.....	13
KF mål 3. Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv – för en god hälsa	14
Styrdokument kopplade till KF mål 3	14
Noteringar mål 3	14
Kommunstyrelsens dialog inför nya övergripande mål mandatperioden målområde 3:	17
KF mål 4. Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka.....	18
Styrande dokument kopplade till KF mål 4.....	18
Noteringar KF mål 4	18
Kommunstyrelsens dialog inför nya övergripande mål mandatperioden, målområde 4	19
Agenda2030.....	20
Mål 1: Ingen fattigdom.....	21
Mål 2: Ingen hunger	23
Mål 3: God hälsa och välbefinnande.....	25
Mål 4: God utbildning för alla	27
Mål 5: Jämställdhet	29
Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla	30
Mål 7: Hållbar energi för alla.....	32
Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	36
Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	38
Mål 10: Minskad ojämlikhet	40
Mål 11: Hållbara städer och samhällen	42
Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion	46
Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna	48
Mål 14: Hav och marina resurser	50

Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald	52
Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen	55
Mål 17: Genomförande och partnerskap	56
Globala mål kopplade till KF mål 1 inklusive styrdokument och noteringar:	57
Globala mål kopplade till KF mål 2 inklusive styrdokument och noteringar:	60
Globala mål kopplade till KF mål 3 inklusive styrdokument och noteringar:	61
Globala mål kopplade till KF mål 4 inklusive styrdokument och noteringar:	64
Nämnder och bolag bidrag till KF målen och Agenda2030	66
Nämnder och bolag bidrag till KF mål 1	68
Nämnder och bolag bidrag till KF mål 2	73
Nämnder och bolag bidrag till KF mål 3	78
Nämnder och bolag bidrag till KF mål 4	83
Interna mål	89
Finansiella mål	90
Mål inom arbetsgivarpolitiken	92
Nämnder och bolag exempel bidrag till interna mål utöver att redovisa ovanstående:	93
Text till strategiskt utvecklingsprogram	97
Titel	97
Innehåll	97
Sammanfattning	98
Vision, värdegrund och övergripande mål	100
KF mål 1 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen	101
KF mål 2 Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet	103
KF mål 3 Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv – för en god hälsa	105
KF mål 4 Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka	107
Agenda2030	109
Interna mål 2020-2022	113

Process och tidsplan framtagande av program:

1. KF 2018-04-23 § 056 Motion – Hållbarhetsprogram för Vaggeryds kommun (KS 2017/077)
2. KF 2019-05-27 § 60 Mål för ny mandatperiod (KS 2019/017) godkänns
3. KS 2019-05-08 §100
 - Kommunstyrelsen uppdrar till kommunledningskontoret att påbörja framtagandet av ett strategiskt utvecklings-program som ska förtydliga målens innebörd.
 - Kommunledningskontoret får i uppdrag att bistå samtliga nämnder i arbetet med implementering av fullmäktiges nya mål.
4. KSAU 2019-08-28, ramar och upplägg (se separat dokument)

Dokument 1: Strategiskt utvecklingsprogram (ca 16s)

- Förtydligar målen, säkerställer hållbarhetsfokus (ex vad innebär de 17 globala målen för oss) och beskriver kopplingen till andra styrdokument
KSAU 2019-09-18: Förtydligandet hämtas från politiskt beslutade styrdokument som passar in under de olika målen samt från dialoger som pågått i kommunstyrelsen och den 1 april under våren 2019.
Förslag till KSAU december: Ett första utkast av förtydligande av målen utgår från Agenda2030
- Här lyfts nämndernas bidrag till målen på ett övergripande sätt utifrån de dialoger som nu pågår i nämnderna
- Här finns också en politisk vilja beskriven – separat dokument
KSAU 2019-09-18: Vid vardera av de fyra övergripande målen finns ett stycke som kan användas till att beskriva exempelvis verktygen för att nå målet, och valet av vilka verktyg kan ha en politisk skiljelinje och det kan då få synas i programmet. Programmet antas i två separata beslut, dels själva programmet, och som separat beslut den politiska viljan.
Förslag till KSAU dec: Den politiska prioriteringen föreslås från majoriteten i separat dokument.
Delmål till de övergripande målen hämtas från den politiska viljan, men här skall dialog ske i KS så att den politiska bredden får möjlighet att påverka de delmål som sedan skall följas upp.

Dokument 1a: Strategiskt utvecklingsprogram

- KSAU 28 aug – ramar och upplägg
- KSAU 19 sep – utkast 1
- Glokala Sverige 8 okt – kapitel Agenda2030
- KSAU 16 okt – färdigt utkast påbörjat
- ~~KS 6 nov, KF 25 nov i samband med programbudget~~
- KSAU 4 dec – (färdigt) utkast, KS jan
- KS, KF feb – inkl. politisk vilja
- December-februari, återkoppling externt och intern kommunikation kring programmet

KSAU 2019-09-18 Tidsramen för när dokumentet ska vara klart kan komma att flyttas fram till förmån för att säkerställa ett bra innehåll. - Önskan om att KS skall kunna lyfta för revidering 1 gång per år om omvärlden förändrats

Dokument 1b: Politiska verktyg för att förverkliga målen

Dokument 2: Handlingsplan för uppföljning

- Ett levande dokument som har koppling till nämndernas och kommungemensamma framsteg och ska utformas så att det lätt kan uppdateras.
- Fokus på delmål och om möjligt koppling till den politiska viljan
- Revidering minst en gång per år med återkoppling till medborgarna
- En koppling kan finnas till verksamheternas egna planer

Inriktning förtydligande av KF-målen och Agenda2030

KF mål 1 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen

Vaggeryds kommun som plats behöver utvecklas på ett sätt som säkerställer att vi även i framtiden har hälsosam luft, drickbart vatten, ett fungerande ekosystem, klimatsmart energiproduktion och en god infrastruktur. Det handlar också om att ha beredskap inför olika former av extrema väderhändelser. Den byggda miljön har stor betydelse för människors hälsa, trygghet och sociala sammanhang.

Detta innebär att vi behöver ha en tillfredsställande bostadsförsörjning.

De som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun ska uppleva att det finns en bra bostadsmarknad, en god infrastruktur och ett effektivt klimatarbete.

Vaggeryds kommun ska sträva efter att vara topp XXX i länet när det gäller XXXX

Förtydligande KF mål 1 Som utgångspunkt har förtydligandet baserats på Agenda2030/ särskilt mål 11 Hållbara städer/. Styrdokument kring fysisk planering, grönstrukturplan, dagvattenstrategi, miljöprogram m.m. ger underlag till förtydligande av mål 1 med komplettering av kommunstyrelsens dialoger våren 2019, inkl. 1 april

Av de 17 Globala målen är mål 11, Hållbara städer och samhällen, en samlande bild av kopplingen mellan Agenda2030 och KF mål 1. Fördjupade delar finns i de Globala målen 6 (Vatten), 7 (Energi), delar av mål 2 (ingen hunger) och delar av mål 9 (Industri, innovationer, infrastruktur), 12 (konsumtion och produktion), 13 (Klimatförändringar), 14 (Hav) samt 15 (ekosystem och biologisk mångfald)

KF mål 2 Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet

Ett gott företagsklimat, en varierad arbetsmarknad och en utbildning med hög måluppfyllelse leder till ett ökat företagande, fler arbetstillfällen och hög försörjningsgrad i vår kommun med lågt antal invånare i utanförskap.

Detta innebär en hög grad av egenförsörjning och en utveckling av arbetstillfällen inom privat sektor.

De som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun ska ha en positiv bild av möjligheterna att utbilda sig, arbeta och driva företag.

Vaggeryds kommun ska sträva efter att vara topp XXXX i länet av XXX

Förtydligande KF mål 2 Som utgångspunkt har förtydligandet baserats på Agenda2030 och mål i marknadsplan. Marknadsplan, skolplanen och arbetet med från förskola till jobb, arbetet med näringslivsstrategi ger förtydligande av mål 2 med komplettering av kommunstyrelsens dialoger våren 2019, inkl. 1 april

Av de 17 Globala målen är mål 4 (utbildning) och mål 8 (Arbete, ekonomisk tillväxt), mål 1 (ingen fattigdom) samt delar av mål 9 (Industri, innovationer, infrastruktur) en koppling mellan Agenda2030 och KF mål 2.

KF mål 3 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa

En hög kunskaps och bildningsnivå och ett utvecklat utbud och platser för fritids och kulturaktiviteter för alla är en förutsättning för en jämlik hälsa hos våra invånare. För att en jämlik hälsa ska uppnås behövs goda levnadsvillkor och levnadsvanor och en jämlik och förebyggande hälso- och sjukvård.

Även möjligheter till bra boende och närmiljö, arbete och sysselsättning, samt delaktighet och inflytande är viktiga – därför påverkar även de andra övergripande målen hur väl vi uppfyller vårt mål kring god hälsa.

De som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun ska i alla åldrar ha en positiv bild av utbudet för kultur och fritidsaktiviteter och en god upplevelse av det egna välbefinnandet.

Vaggeryds kommun ska sträva efter att vara Topp XXX i länet av XXX – eller höja/minska XXXX med XX

Förtydligande KF mål 3 Som utgångspunkt har förtydligandet baserats på Agenda2030 och mål i kulturplan.

KSAU 16 okt - Folkhälsostrategi behöver tas fram.

Av de 17 Globala målen är mål 3 (Hälsa), delar av mål 2 (Ingen hunger), mål 5 (jämställdhet) samt mål 10 (minskad ojämlikhet) kopplingen mellan Agenda2030 och KF mål 3. Två mål i skolplanen pekar direkt på Globala målet 3: Skolplan mål 6. I alla våra verksamheter arbetar vi för att utveckla goda kost och hälsovanor samt skolplan mål 8: Vi har en likvärdig och rättssäker verksamhet.

KF mål 4 Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka.

Öppenhet och tolerans skapar trygghet och är en förutsättning för att människor ska kunna vara en del av samhället. Delaktighet och medskapande gör platsen inkluderande och attraktiv för alla.

De som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun ska i alla åldrar kunna vara stolta ambassadörer över sin hemkommun och ha en positiv upplevelse av platsens attraktivitet och trygghet.

Vaggeryds kommun ska sträva efter att vara Topp XXX i länet av XXX – eller höja/minska XXXX med XX

Förtydligande KF mål 4 Som utgångspunkt har förtydligandet baserats på Agenda2030/ särskilt mål 16,17 med komplettering av kommunstyrelsens dialoger våren 2019, inkl. 1 april.

Av de 17 Globala målen är mål 16 (Demokrati), delar av mål 17 (Samverkan) kopplingen mellan Agenda2030 och KF mål 4.

Ett mål i skolplanen pekar direkt på Globala målet 17:

Skolplan 5: Alla våra verksamheter samverkar med omvärlden

KF mål 1 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen

Styrdokument kopplade till KF mål 1

- ÖP/markanvändning (obs ny) inkl. skjutfältets utveckling.
- Miljökvalitetsmålen
- Bostadsförsörjningsprogram (nytt 2020)
- Grönstrukturplanens målbild
- Handlingsplan för trygghet och säkerhet med delprogram inom Beredskap, Klimat etc. (nytt 2020)
- Cykel-och gångvägsplan samt utveckling
- Plan för och utveckling av leksaksplatser
- LIS-plan
- Dagvattenstrategi
- Vindbruksplan
- Trafikförsörjningsplan?
- Bredbandsstrategi

Det finns många styrande dokument som reglerar en hållbar samhällsplanering, och den mest övergripande är vår översiktsplan som visar på en framtida markanvändning. Kopplat till den finns bl.a. en LIS-plan (Landsbygdsutveckling i strandnära läge) som pekar ut vilka strandnära områden som kan undantas för bebyggelse nära strandkanten.

Det finns också ett särskilt bostadsförsörjningsprogram med mål för framtidens bostäder, ett miljöprogram med miljökvalitetsmål, en grönstrukturplan för att stärka den biologiska mångfalden och ekosystemen samt planer och strategier för dagvatten, trafikförsörjning, vindbruksetablering, bredband m.m. Mer konkret beskrivning av hur olika saker skall utformas finns i exempelvis cykel-och gångvägsplan samt i planen för och utveckling av leksaksplatser.

Handlingsplan för trygghet och säkerhet med olika delprogram reglerar kommunens beredskap för olika händelser och liksom övriga ovan nämnda styrdokument är den huvudsakliga kopplingen till målet för hållbar utveckling, men hänsyn tas även till de tre övriga målen då allt hänger samman. Delar av Marknadsplanen beskriver vikten av samverkan som syns utåt genom Boivaggeryd.se.

Exempel på nationell och regional styrning finns i Plan- och bygglagen, miljölagstiftningen samt i RUS (regional utvecklingsstrategi)

*Av de 17 Globala målen är mål 11, Hållbara städer och samhällen, en samlande bild av kopplingen mellan Agenda2030 och det första övergripande målet för kommunen. Fördjupade delar finns i de Globala målen 6 (Vatten), 7 (Energi), delar av mål 2 (ingen hunger) och delar av mål 9 (Industri, innovationer, infrastruktur), 12 (konsumtion och produktion), 13 (Klimatförändringar), 14 (Hav) samt 15 (ekosystem och biologisk mångfald).

(Ur ÖP o miljöprogram) Hållbar utveckling: Ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet

MILJÖKVALITETSMÅL

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt

6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö
16. Ett rikt växt- och djurliv

DELOMRÅDEN GOD BEBYGGD MILJÖ

- Hållbar bebyggelseutveckling
- Hållbar samhällsplanering
- God vardagsmiljö
- Kulturvärden i bebyggd miljö
- Infrastruktur
- Natur- och grönområden
- Miljöanpassade transporter
- Hälsa och säkerhet
- Hushållning med energi och naturresurser samt förebyggande av avfall

Grönstrukturplan

Målbild: ”Genom att arbeta med grönstruktur knyts landskapet i Vaggeryds kommun ihop, vilket stärker den biologiska mångfalden och därmed även ekosystemtjänsterna.”

Det finns målkonflikter i mätningen av måluppfyllelse mellan de nationella måtten och det vi mäter genom exempelvis miljöprogram. Dessa konflikter behöver tas hänsyn till i uppföljningen av målen.

Noteringar KF mål 1

- Styrdokument kring fysisk planering, grönstrukturplan, dagvattenstrategi, miljöprogram m.m. ger underlag till förtydligande av mål 1 med komplettering av kommunstyrelsens dialoger våren 2019, inkl. 1 april
- Sociala dimensionen? Bryta mönster och förebygga utanförskap i den fysiska planeringen
Segregerande samhället...se Agenda2030- Socioekonomiska förutsättningar
- Vaggeryds kommun ska säkerställa en hållbar ekologisk, social och ekonomisk utveckling av markanvändning och våra naturresurser i form av grönstruktur, luft och vatten.
- Samhällsplaneringen ska beakta en god bebyggd miljö och de miljö kvalitetsmål som ska uppnås. Vaggeryds kommun ska ha en hög medvetenhet kring den egna verksamhetens påverkan på konsumtion av produkter och energi samt hur detta samt den fysiska planeringen och exploateringen påverkar de som lever, bor och verkar i Vaggeryds kommun idag och i framtiden.
- De verksamheter som Vaggeryds kommun ansvarar för och samverkar kring ska särskilt säkerställas ha en god fysisk miljö både inomhus som utomhus.
- Vaggeryds kommun ska utvecklas i hela kommunen, såväl tätorter som landsbygd, och det ska finnas tillgång till bostäder av olika upplåtelseform i alla delområden. Vaggeryds kommun ska sträva efter att samverka för ett ändamålsenligt användande av framtida generationers naturresurser.
- En säker och effektiv infrastruktur ska säkerställas, vilket innebär säkra övergångsställen och cykel och gångvägar.

Kommunstyrelsens dialog inför nya övergripande mål mandatperioden målområde 1:

Utveckling hela kommunen

- Befolkningstillväxten?
- Skjutfältets utveckling?
- Vad vi bygger själva och vad vi planerar?
- Behovet av bostäder och blandade upplåtelseformer
- Kopplat till attraktivitet – även kultur och fritidsutbudet är en del av attraktiviteten

Hållbar samhällsplanering

- Hur klarar vi en kris? Beredskap ur långsiktigt perspektiv. Robust samhälle. Mat, vatten mm
- Klimatförändring, miljöfrågorna

Del av världen

- Hitta samverkan med andra kommuner för bästa nytta

Delfrågor enkäter och summering 1 april målområde 1

Vad fungerar bra, vad kan bli bättre och utvecklas, och vad är ett önskeläge kring:

1. När du åker/går/tar dig till jobbet/skolan/fritidsaktiviteten idag
2. Kunskapsspridning och information kring möjligheter att leva klimatvänligare
3. När det gäller utbudet av bostad, lokaler och utomhusområden (välj mellan ex. bostäder, lokaler, skolgårdsmiljöer, lekplatser, parker och torg)

Samtalen inom detta område ledde till formuleringen av kommunfullmäktiges mål: Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen.

Under medborgardialogen fördes samtal kring samhällsplanering och klimatfrågor, och från dialogen och enkäter framkom bland annat följande:

Trafik

Cykelvägar och övergångsställen vid skolor var det många som nämnde. De konkreta förslagen ses över av tekniska kontoret i samband med genomförandet av [Gång- och cykelvägsplan för Vaggeryds kommunPDF](#).

Lekplatser

Många idéer fanns kring utveckling av lekplatser i kommunen. För de som är intresserade av vad som planeras i kommunen – titta gärna i [Utvecklingsplan för kommunala aktivitetsplatser och lekplatser](#).

Bostadsplanering

Önskemål och utvecklingstankar kring typer av bostäder och avfarter, parkområden med mera kommer hanteras genom arbetet med att ta fram en ny översiktsplan för kommunen där dialoger planeras för olika orter.

Miljö och klimat

Vid medborgardialogen framfördes att man vill ha mer information om hur man kan leva klimatsmart och man vill få råd och tips på både hemsidan, instagram och tidningen HÄR. Det efterfrågas också smarta utbildningar på nätet samt inspirationsdagar om klimat och miljö.

Sedan januari 2019 finns månadens [miljötips på hemsidan](#) med olika miljötips för privatpersoner. Det finns också en [digital miljöutbildning](#) på vår hemsida som är öppen för alla att delta i. Vi kommer att ta med oss synpunkterna för hur vi ytterligare kan öka vår kommunikation och inspiration i miljöfrågor framöver, både via internet och genom fysiska möten och inspirationsträffar.

I kommunens miljöprogram finns mål att vi ska utveckla och främja cykeltrafiken i kommunen, anlägga minst en gång- och cykelväg per år samt verka för fler hållbara resor. Kommunen deltar bland annat i projektet Hela RESAN som arbetar med hållbart resande på olika sätt där vi kommer att fortsätta arbeta med dessa frågor. Kommunen deltar dessutom aktivt i dialoger med regionen om kollektivtrafiken och som ett resultat av detta får vi från och med juni 2020 får vi halvtimmestrafik mellan kl 05-23 på sträckan Värnamo-Jönköping där stopp är planerade i både Skillingaryd och Vaggeryd.

En del av dialogen handlade om SÅMs öppettider, upphämtning av farligt avfall, fler återvinningscentraler, fastighetsnära insamling och fler språk vid insamlingscontainrar. Läs mer om SÅM - Samverkan, Återvinning, Miljölänk till annan webbplats

KF mål 2- Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet

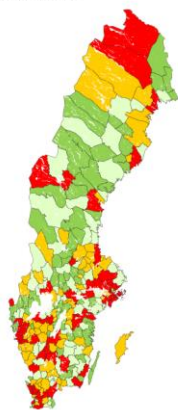
Styrdokument kopplade till KF mål 2

- Skolplan och projekt – från förskola till jobb
 - 10 mål, 4 kopplade till vardera ett KF-mål, 3 interna mål och 3 kopplade direkt till Agenda2030
- Näringslivsstrategi
- Marknadsplan
 - Platssymbolen – vår visuella identitet.
 - Berätta – jobba med storytelling.
 - Göra tillsammans – att söka samarbete och utveckla tillsammans
- Metodik - Vaggerydsmodellen

Marknadsplanen ägs gemensamt av näringsliv och kommunal organisation och beskriver en gemensam grafisk profil, en strategi att arbeta med berättelser, och att utveckla marknaden tillsammans. En skolplan finns antagen för Vaggeryds kommun med 10 mål för skolans utveckling. En näringslivsstrategi är under framtagande. Exempel på nationell styrning finns i skollagen och socialtjänstlagen.

Nuläge, exempel – mål 2

2018 & Demografisk försörjningskvot (Värde)

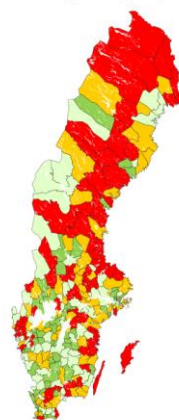

Demografisk försörjningskvot

2018 & Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking (Värde)

Andel kommuner /regioner per grupp

- 25%
- 25%
- 25%
- 25%

Andel kommuner /regioner per grupp

- 25%
- 25%
- 25%
- 25%

Företagsklimat

Noteringar KF mål 2

- Vaggeryds kommun vill utveckla ett gott företagsklimat, en varierad arbetsmarknad och en utbildning med hög måluppfyllelse. Detta innebär bl.a. ett ökat företagande, fler arbetstillfällen och fortsatt minskat antal invånare i utanförskap.
- I Vaggeryds kommun ska invånarna ha en positiv bild av såväl utbildningsmöjligheter, arbetsmarknad och företagsklimat.
- Vaggeryds kommun ska sträva efter att vara XXXX samt få ökat antal poäng i mätning av upplevt företagsklimat och det uppnås genom en bra samverkan med näringslivet, beskrivet i vår marknadsplan, samt genom en god och rättvis myndighetsservice och en innovativ upphandling av kommunal verksamhet med fokus på hållbarhet.
- Marknadsplan, skolplanen och arbetet med från förskola till jobb, arbetet med näringslivsstrategi och samarbetet genom Vaggerydsmodellen förväntas ge underlag till förtydligande av mål 2 med komplettering av kommunstyrelsens dialoger våren 2019, inkl. 1 april
- Från förskola till jobb är ett samarbete över gränserna och skall tillsammans med förverkligandet av en näringslivsstrategi bidra till ett ökat företagande och en hög sysselsättning i kommunen.
- Arbetet med näringslivsstrategi ägs och samordnas av kommunstyrelsen. Det finns också en marknadsplan utvecklad i samarbete med näringslivet.
- Hög sysselsättning – vad är en hög sysselsättning? Bland de högsta i länet? Länstopp - Topp 3 i länet
- Delmål olika målgrupper
- Samordning (FK, arbetsplats mm), även sådana med handikapp o psykisk ohälsa – Södra Vätternbygden
- Människa som varit i utanförskap stor skillnad både för individ och för ekonomin.
- Försörjningsgrad
- Företagsklimat – topp 3 i rakning och öka i betygspoäng – delmål olika fokus ex upphandling
- Kompetensutveckling – risk att företag inte får rätt kompetens, risk att människor som inte har rätt kompetens hamnar utanför
- Utbildning hög nivå – andel med eftergymnasial utbildning etc skall kopplas till mål 3
- Andelen kvalificerade jobb ökar – öka andelen med eftergymnasial utbildning samt
- Hämta från marknadsplan, skolplan och integrationsmål och näringslivsstrategi.
- (Vaggerydsmodellen)

Kommunstyrelsens dialog inför nya övergripande mål mandatperioden, målområde 2:

Företagsklimat och näringsliv

- Hur skapa förutsättningar för ett framgångsrikt och varierat näringsliv? Vilket näringsliv har vi och vad behöver de?
- Hur kan status höjas för produktionsarbete?
- Ska vi arbeta på ett annat sätt för att locka hit företag och matcha arbetskraft?
- Sysselsättningen är bidragande till god hälsa. Hur kan vi bibehålla den på hög nivå?
- Pendlingsmöjligheter till jobb

Utbildning (... kompetens, bildning)

- Vilka förutsättningar ger man elever ur ett socioekonomiskt perspektiv?
- *Hur ser skolmiljöerna ut? De påverkar kunskaps och hälsomål*

Utbud

- Hur utveckla turismen ur ett näringslivsperspektiv? (hör till många områden)
- Lokala bankväsendet – har vi handlingsberedskap om de försvinner?
- Remida
- Makerspace

Attraktiva mötesplatser som gynnar kreativitet

- Attraktiva miljöer, träffpunkter och mötesplatser – hur når vi dit? (Trampat vatten hittills...)
- *Innovativa miljöer (koppla till visionens gränslösa skapande)*

Delfrågor enkäter och summering 1 april målområde 2

– vad fungerar bra, vad kan bli bättre och utvecklas, och vad är ett önskeläge kring:

- Hur ser du på möjligheterna att utvecklas som boende eller verksam i vår kommun?
- När det gäller utbudet av utbildningar, jobb, företag, möjligheter att starta företag, på annat sätt försörja sig,
- Framtidens arbetsplats/ skola/ företag

Samtalen inom detta område ledde till formuleringen av kommunfullmäktiges mål:

Vaggeryds kommun ska vara en plats med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet

Många intressanta tankar framfördes kring samarbetet mellan skola och näringsliv som tas med i arbetet med projektet från förskola till jobb. Tankarna kommer hanteras vidare i arbetet med att förtydliga, genomföra och följa upp det övergripande målet inom detta område.

KF mål 3. Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv – för en god hälsa

Styrdokument kopplade till KF mål 3

Styrande dokument

- Lokal kulturplan
- Folkhälsost strategi
- Nationella mål för en jämlik hälsa
- Regional folkhälsost strategi

En lokal kulturplan finns antagen och fram till att en lokal strategi för folkhälsa finns framtagen används det nationella målet för folkhälsopolitiken som inriktning vilket är att skapa samhällsliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

Exempel på nationell styrning finns i XXXX och regionala mål XXXXX

Noteringar mål 3

Vaggeryds kommun vill höja kunskaps och bildningsnivån och förbättra en jämlik hälsa hos våra invånare i samarbete med regionen. Vaggeryds kommun vill utveckla utbud och platser för fritids och kulturaktiviteter för alla, och skapa förutsättningar för civilsamhället att vara en del i detta.

Fyra lokala kulturpolitiska mål är framtagna för mandatperioden:

- Vaggeryds kommun ska vara en god kulturkommun i samverkan med region, föreningar och civilsamhället med fokus på barn och ungdomar.
- Kommunen ska bidra och stödja med profession, samordning och omvärldsbevakning i samverkan med regionen och GGVV (Gnosjö, Gislaved, Vaggeryd, Värnamo) kommunerna.
- Kommunen ska främja det fria kulturlivet, ungdomskultur och fortsätta att stödja föreningarnas verksamhet i samverkan med externa parter.
- Kommunen ska stödja kulturarvet och den lokala kulturhistorien för kommande generationer.

Noteringar:

- Förtydligande KF mål 3 – Finns en kulturplan. En folkhälsost strategi för kommunen behöver tas fram
- Se material från 8 oktober – enligt FN bidrar alla övriga 16 mål till mål 3 om en god hälsa.
- Se material WHO
- Utgå från fysisk planering år 1? Planera med inriktning på fysisk och psykisk hälsa kopplat till Globala målen. Kan underlätta att skapa en konkret koppling till vad Vaggeryds kommun kan bidra med för att förbättra folkhälsan
- Ha även med perspektivet kultur-fritid, som inte finns med i de globala målen, men som Vaggeryds kommuns målsättning indikerar är viktigt för folkhälsan. De nationella målen kring kultur hänvisar även till FN-barnkonvention och barns rätt till att utöva kultur
- Höja kunskaps och bildningsnivån, förbättra en jämlik hälsa hos våra invånare i samarbete med regionen, utveckla utbud och platser för fritids och kulturaktiviteter för alla, skapa förutsättningar för civilsamhället att vara i detta. Vad är en hög kunskapsnivå? Vad är ett rikt utbud? Nulägesanalys –
- Upplevelsen i SCB medborgarundersökning – Kultur negativ utveckling, Fritid ingen utveckling Bibliotekens utveckling. Folkbibliotek – vi kan bli bättre. Koppla fysisk planering, ställa ut mm. Nyttja bibliotek ur bildnings och inflytandeperspektiv. Fler kan nyttja. Ex, tekniska, socialförvaltningen. (Koppla till mål 4)
- Makerspace mm, tidningar kan läsas digital på bibliotek- bra ur bildningsperspektiv. Bibliotek som en resurs – bredare arena, samlingsplats. Neutral plats. För Vaggeryds kommun är biblioteken kommunens lokala kulturhus. Merutnyttja lokaler och platser
- Kan alla vara med och delta? Avstånd, pengar, fysisk tillgänglighet? Skall gälla alla 14000 invånare
- Delmål olika målgrupper – lyfta förutsättningar för utsatta grupper. Hela livet, alla åldrar

- Knyta ihop det regionala arbetet ihop med det lokala. Region har ett ansvar, kommun har ett annat. Fanns kultur på recept. Tillhörighet i kulturyttring, finns koppling. Fanns andra vägar - Möta upp på hemmaplan- Om recept utskrivet. Hela länet var med?
- En liten besparing kan ge en stor kostnad – ibland är insatsen kommunal och den ekonomiska vinsten blir regional och vice versa.
- En människas ohälsa. För att skapa en god hälsa för medborgarna har region och kommun ett delat ansvar
- Plocka in från kulturplan

Det nationella målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhällliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

Folkhälsopolitikens sektorsövergripande mål- och uppföljningsstruktur har tidigare utgått från elva målområden men har sedan juni 2018 omvandlats till åtta målområden (Prop. 2017/18:249).

1. Det tidiga livets villkor
2. Kunskaper, kompetenser och utbildning
3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
4. Inkomster och försörjningsmöjligheter
5. Boende och närmiljö
6. Levnadsvanor
7. Kontroll, inflytande och delaktighet
8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Kulturplan översikt mål

Kulturplan

En bra kulturkommun: Vaggeryds kommun ska vara en bra kulturkommun. Framgångsfaktorer för en bra kulturkommun är bl.a. kompetens, samverkan och kulturpolitiskt självförtroende.

Lokala kulturpolitiska mål 2018-2020:

Fyra lokala kulturpolitiska mål för 2018-2020 bygger på att stödja de nationella- och regionala kulturpolitiska målen. Summeringarna nedan beskriver de lokala kulturpolitiska målens stöd för att nå de nationella och regionala målen.

- Vaggeryds kommun ska vara en god kulturkommun i samverkan med region, föreningar och civilsamhället med fokus på barn och ungdomar.
Summering: Genom fokus på barn och ungdomar och genom att främja ungdomskulturen uppmärksammas barns och ungas rätt till kultur. Det i sin tur främjar allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor. Vaggeryds kommun bidrar till att kulturen är vital och närvarande i hela länet.
- Kommunen ska bidra och stödja med profession, samordning och omvärldsbevakning i samverkan med regionen och GGVV (Gnosjö, Gislaved, Vaggeryd, Värnamo) kommunerna.
Summering: Genom samverkan, profession, samordning och omvärldsbevakning ges alla möjlighet till att få ta del och delta i kulturlivet. Det främjar kvalitet och konstnärlig förnyelse och bidrar även till internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan. Vaggeryds kommun bidrar till att kulturen blir mer vital och närvarande i hela länet, ger en ökad möjlighet för alla att delta och ta del av kulturliv och kulturupplevelser och samverkar till ett utvecklat konst- och kulturliv och kulturupplevelser.
- Kommunen ska främja det fria kulturlivet, ungdomskultur och fortsätta att stödja föreningarnas verksamhet i samverkan med externa parter.
Summering: Genom att främja det fria kulturlivet, ungdomskulturen och stödja föreningars verksamhet ökar Vaggeryds kommun målsättningen att nå nationella och regionala mål och Vaggeryds kommuns vision om att vara en plats för att göra skillnad.
- Kommunen ska stödja kulturarvet och den lokala kulturhistorien för kommande generationer.

Summering: Genom stöd till kulturarv och lokal kulturhistoria främjas ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas enligt nationella mål för främjandet av kulturarv

Lokala kulturpolitiska prioriteringar 2018-2020:

Kommunen ska bedriva en kulturverksamhet som bygger på samverkan utifrån de behov och önskemål som kommunens invånare, kulturliv och kulturaktörer efterfrågar.

De kulturpolitiska prioriteringar som kommunen ska fokusera på under 2018-2020 stödjer följande regionala kulturpolitiska prioriteringar:

- Barn och ungas kultur
- Civilsamhället och det ideella kulturlivet
- Tillgängligt kulturliv
- Kulturell infrastruktur, stöd till kulturskapare

Kommunstyrelsens dialog inför nya övergripande mål mandatperioden målområde 3:

Kunskap

- Hur ser kunskapsnivån ut ur ett jämlikhets och jämställdhetsperspektiv?
Exempelvis finns obalans mellan nyinvandrade och svenskfödda.

Folkhälsa

- Vad gör kommunen för god hälsa, och vad gör den regionala nivån?
- Vad är regionens roll, vad kan vi göra tillsammans?
- När vi blir äldre minskar kostnader för region och den ökar för kommun

Mötesplatser och utbud för fritid och hälsa

- Satsat mycket på kultur och fritid i många kommuner för att skapa attraktivitet
- Hur ser fritidsutbudet ut för äldre?
- Hur ser fritidsutbudet ut ur ett jämställdhets och jämlikhetsperspektiv?
- Har alla råd och möjlighet?

Civilsamhällets del i mötesplats

- Vi har föreningsliv, ex hembygdsföreningar, finns mycket ideellt. Hur förvalta om tio år?
- Hur många är med i föreningar? Mångfald och bredd? Inventering?
- Vi pratar mycket om civilsamhället. Viktigt med en bild av hur stort det är i medlemmar och aktivitet – hur kan vi stödja? De är en del av ”V”et
- Jämlikhetsinformation?

Summering enkäter samt dialog 1 april, målområde 3:

Samtalen inom detta området ledde till formuleringen av kommunfullmäktiges mål:

Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa

Här fördes samtal framför allt kring föreningslivets betydelse för kommunen, motionsspår, parker och rekreation.

Mötesplatser och samlingsplatser var ett stort ämne och utvecklingstankarna kommer följa med in i framtagandet av en ny översiktsplan.

KF mål 4. Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka

Styrande dokument kopplade till KF mål 4

Xx

Exempel på nationell styrning finns skollagen, socialtjänstlagen samt XXXX

Regionalt XXX

Noteringar KF mål 4

- Målet innebär att vi vill utveckla en attraktiv och inkluderande kommun och plats som står för trygghet, öppenhet och tolerans, delaktighet och demokrati samt medskapande.
- Vaggeryds kommun använder dialogen som verktyg för att skapa delaktighet och XXX
- Slutsatserna från utbildning och workshop den 8 oktober kring Agenda2030 med fokus på folkhälsa förväntas delvis ge underlag till förtydligande av mål 3 med komplettering av kommunstyrelsens dialoger våren 2019, inkl. 1 april, men det saknas delvis underlag till ett förtydligande här.
- Vi ska utveckla en attraktiv och inkluderande kommun som speglas av hög tolerans, delaktighet och möjlighet att påverka.
- Vi är en plats som står för trygghet, öppenhet och tolerans, delaktighet och demokrati och medskapande
- Nyttja bibliotek och våra kommunala lokaler ur inflytandeperspektiv.
Kommunikationsperspektiv – få ut det till fler. Hamnar ibland på hemsida/film – jobba med att få ut ur delaktighetssynpunkt.
- Förmedla beslut men även påverka beslut – ut i planeringsfas – Bibliotek har datorer. Maila kommun o komma med synpunkter, även ta del av. Underskattat.
Använda teknikutveckling.
- Tillgänglighet, har böcker, ljudböcker, tidskrifter – andra språk än svenska
- Fullmäktiges mål - kärnvärden. Tydliga vad vi står –
SCB medborgarundersökning inflytande. Hur mäta toleransen? Lägga med frågor om tolerans i SCB
Alla människors lika värde.
- Stadsplanering ur ett jämställdhetsperspektiv/
- Öppnare samhälle – aktivitet. Ibland hård ton som inte är demokratisk. Tilltro till politiska partier.
- Attraktivt? SCB medborgarundersökning och att folk flyttar hit. Talar gott om Vaggeryds kommun.
Fysiska värden, men även människorna känner sig välkommen.
Uppfattas som trygg plats –
- Tillgängligheten – fysiskt men även andra perspektiv.
Delaktighet – olika grupper föra fram synpunkter, ex råden. Nära till varandra fysiskt och mellan beslut och beslutsfattare – se visionen där allting är nära och alla har betydelse.
- Integrationsmål: Vision: Vaggeryds kommun präglas av lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter oavsett etnisk och kulturell bakgrund.
- Mål: Nyanlännda är en resurs och en del i att utveckla Vaggeryds kommun
- KS presidium 16/9: Upplevd trygghet. Upplever att man har nära till besluten och prata med varandra.
Det öppna samhället, vi får tycka olika.

Kommunstyrelsens dialog inför nya övergripande mål mandatperioden, målområde 4

Trygghet

- Hur ser tryggheten ut? Tryggheten är kopplad till hälsa men även till andra områden, ex. polisnärvaro.
Hur ser missbruket ut? Hur stort är problemet (ex. droger, spelmissbruk etc)

Öppenhet och tolerans

- (Vision och värdegrund) Alla har betydelse, tanke och omtanke

Delaktighet och demokrati

- Hur formulera mål som lockar för alla åldrar/kön att vilka vara delaktiga?
▪ Den digitala delaktigheten

Medskapande

- Hur skapa medborgardialog även med unga och unga vuxna och 30-åringar och föräldrar?
▪ Hur fånga åsikter? Hur medverka i digitala verktyg hemifrån?

Styrdokument och beslut

Medborgarcaféer

Summering enkäter samt dialog 1 april, målområde 4:

Samtalen inom detta området ledde till formuleringen av kommunfullmäktiges mål:

Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka

Delaktighet och påverkan

Dialogen den 1 april nämndes som gott exempel, och kommunen funderar vidare på att genomföra fler i framtiden. Det egna engagemanget var viktigt samt att få mer information om vad som är möjligt att påverka. Nya former för samråd önskades också och mötesplatser kom upp även här som en viktig del.

Trygghet och tillgänglighet

Ökad samverkan mellan kommunen och civilsamhället önskades och i frågor om trygghet samtalades om exempelvis belysning.

Agenda2030

”I september 2015 antog världens stats- och regeringschefer en ny utvecklingsagenda. Agenda 2030 består av 17 globala mål för hållbar utveckling som syftar till att utrota fattigdom, stoppa klimatförändringar och skapa fredliga och trygga samhällen. Världens regeringar är ansvariga, men de globala målen berör oss alla. Agenda är den mest ambitiösa planen för hållbar utveckling som världen någonsin antagit. Världens ledare har lovat att uppnå de globala målen till år 2030. Alla länder har därmed tagit på sig ansvaret att skapa en mer rättvis, bättre och hållbar värld.

Agenda 2030 gäller för alla människor och länder och vi måste gemensamt arbeta för att vi ska nå målen. Det kräver engagemang från regeringen, kommuner, landsting och regioner, akademi, näringsliv och civilsamhället. Vi har alla en viktig roll att spela för att ingen människa ska lämnas utanför. Det är den första planen som inkluderar alla världens länder, oavsett inkomst- eller utvecklingsnivå. Agenda 2030 förutsätter att förändring sker på såväl nationell som lokal nivå, och i samtliga samhällsskikt. Agenda är inte juridiskt bindande utan ett frivilligt åtagande. Ansvaret för att genomföra den vilar på varje medlemslands regering, men kommuner, landsting och regioner är viktiga aktörer för att nå målen.” Informationsmaterial Glokala Sverige

- Mål 1: Ingen fattigdom
- Mål 2: Ingen hunger
- Mål 3: God hälsa och välbefinnande
- Mål 4: God utbildning för alla
- Mål 5: Jämställdhet
- Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla
- Mål 7: Hållbar energi för alla
- Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- Mål 10: Minskad ojämlikhet
- Mål 11: Hållbara städer och samhällen
- Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion
- Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna
- Mål 14: Hav och marina resurser
- Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald
- Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen
- Mål 17: Genomförande och partnerskap

Mål 1: Ingen fattigdom

Avskaffa fattigdom i alla dess former överallt.

Fattigdom handlar enligt Agenda2030 inte bara om inkomst. Den handlar också om brist inflytande, socialt skydd och säkerhet. Den inkomstrelaterade ojämlikheten har ökat mer i Sverige än i något annat OECD-land sedan 1990 och ligger på den högsta nivån i Norden.

Enligt delmål 1.2 ska vi till 2030 minst halvera den andel kvinnor, män och barn som lever i någon form av fattigdom enligt nationella definitioner. Det är ett delmål som den offentliga sektorn har ett ansvar att arbeta med för att uppfylla. Den lokala nivån av beslutsfattande är viktig eftersom den är närmast invånarna och därmed kan ha stor påverkan på deras liv. Kommunernas ansvar för det sociala stödet och omsorgen innebär att de som lever i den största ekonomiska utsattheten kan få hjälp att ta sig ur den. För att nå målet krävs koordinerade, långsiktiga och mångfacetterade insatser på lokal och regional nivå. (Ur Glokala Sveriges arbetsmaterial omformulerat)

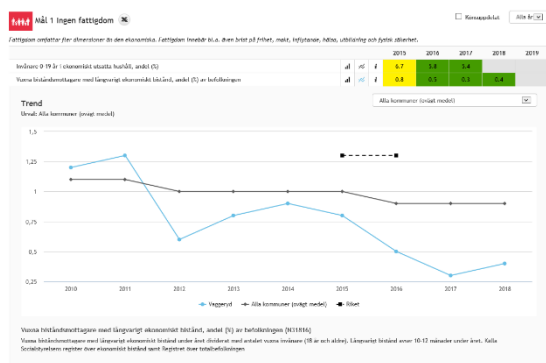
Globalt mål 1 Ingen fattigdom handlar för Vaggeryds kommun om att ytterligare minska antalet invånare som inte kan försörja sig och se till att invånare har tillgång till grundläggande välfärd. I samverkan med region och civilsamhället identifieras vilka invånare, inte minst barn, som lever i utsatthet och resurser satsas som hjälper dem att ta sig ur den.

Globalt mål 1 (Ingen fattigdom) är för Vaggeryds kommun kopplat till Vaggeryds kommuns övergripande mål 2 (Arbetsmarknad, näringsliv och utbildning) samt är en förutsättning för måluppfyllelse av de övriga tre övergripande målen då jämlika ekonomiska förutsättningar räknas som ett levnadsvillkor som påverkar folkhälsan, möjligheten att vara en del av samhället samt motverkar segregerade miljöer.

Vaggeryds kommun har en låg andel personer (0,4 % av invånare 18 år och äldre) i behov av långvarigt ekonomiskt bistånd (10-12 månader om året) och är näst efter Habo den kommun i länet med lägst andel 2018, och det är en positiv utveckling sedan 2015 totalt.

För att målet skall anses vara helt uppfyllt skall andelen invånare 2030 med långvarigt bistånd, oavsett kön, vara lägst i länet, och andelen får inte ha ökat mer än 0,1 procentenhet sedan 2019.

Mätning och uppföljning av Globalt mål 1 Ingen fattigdom

SKL har genom RKA (Kolada) valt två mått att mäta kommuners uppfyllelse av Globalt mål 1:

- Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)
- Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen

Här tillhör Vaggeryds kommun de 25 % som har lägst utfall i riket, och näst lägst i landet efter Habo.

Trend långvarigt ekonomiskt bistånd är nedåtgående

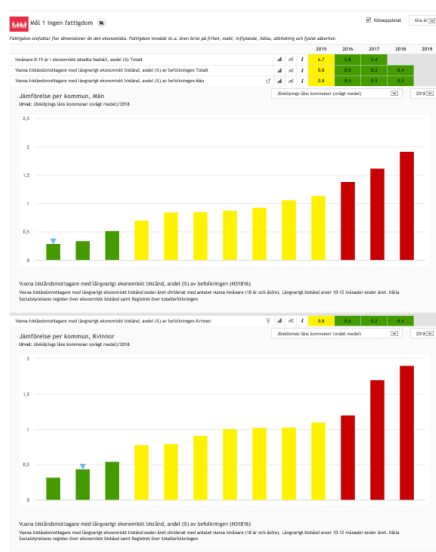
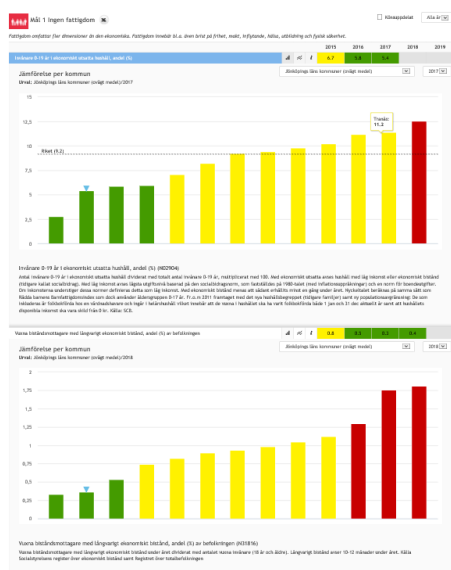
För unga i ekonomiskt utsatta hushåll finns senaste resultatet från 2017, vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd finns från 2018.

Exempel på definition av måluppfyllelse: Att andel invånare med långvarigt bistånd, oavsett kön, är lägst i länet, och att andelen inte ökar mer än 0,1 procentenhet jämfört med 2019.

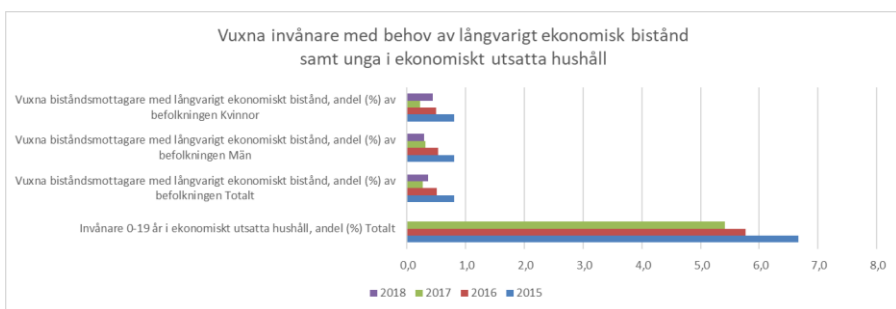
Måluppfyllelse, avstämning per år:

- **Högst värde:** Lägst i länet samt minskat sedan föregående år (mörkgrönt)
- **Lägst accepterat värde:** Inte ökar mer än 0,1 procentenhet jämfört med föregående år. (ljusgrönt)
- **Värde utan specifik åtgärd:**
 - Över länsgenomsnittet, ökning mindre än 0,1 procentenhet sedan föregående år
 - Under länsgenomsnittet, ökning mer än 0,1 procentenhet sedan föregående år
- **Ej accepterat värde (rött):** Över länsgenomsnittet, ökning mer än 0,1 procentenhet sedan föregående år

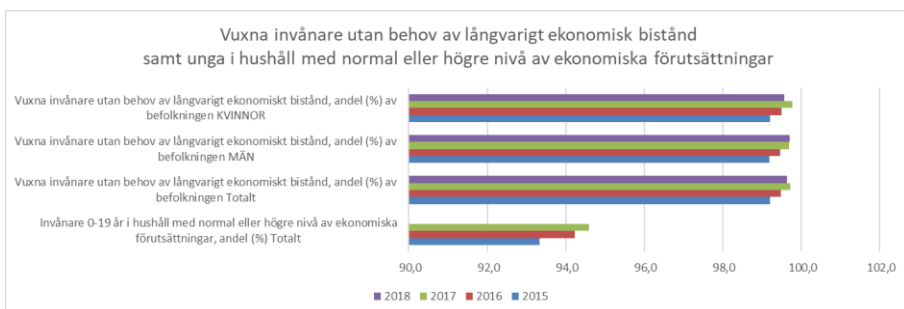
Den upplevda kvaliteten bland våra invånare mäts genom SCB medborgarundersökning kring måtten utbud av bostäder och infrastruktur, samt svenskt näringslivs enkät kring upplevd infrastruktur.

Utveckling:

Alternativt sätt att visa utvecklingen:

Mål 2: Ingen hunger

Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk.

Mål 2 handlar om att ingen ska lida av hunger och att alla människor ska få tillgång till bra och näringsriktig mat året om. Mat är en mänsklig rättighet som är orättvist fördelad. Hunger och felnäring är världens största hälsorisk. Delmål 2.4 beskriver behovet av att senast 2030 uppnå hållbara system för livsmedelsproduktion. Livsmedelsproduktionen ska också stärka anpassningsförmågan till klimatförändringar och successivt förbättra mark- och jordkvaliteten. Genom att skapa ett hållbart jordbruk kan vi trygga livsmedelsförsörjningen för fler människor, samtidigt som vi tar vara på de ekologiska systemen och de viktiga ekosystemtjänsterna.

I Sverige är det inte hunger och undernäring som är de största utmaningarna. I stället är ohälsosamma matvanor tillsammans med otillräcklig fysisk aktivitet två stora riskfaktorer för ohälsa och för tidig död. Sverige antog 2017en nationell livsmedelsstrategi. Svensk livsmedelsproduktion håller hög standard inom djurskydd och har EU:s lägsta antibiotikaanvändning men vi har också den lägsta självförsörjningsgraden av livsmedel inom EU. Sverige arbetar också såväl nationellt som internationellt med att minska användningen av antibiotika i djurhållningen. 2017 påbörjades också ett arbete för att nå målet om halverat matsvinn till 2030

*Livsmedelsområdet är till stor del reglerat på EU-nivå, men även svenska lagar som till exempel skollagen och livsmedelslagen styr arbetet. **Regionala livsmedelsstrategier och arbete med landsbygdsutveckling är andra delar i det lokala och regionala arbetet för att trygga livsmedelsförsörjningen och främja ett hållbart jordbruk.** (Ur Glokala Sveriges arbetsmaterial något omformulerat och förkortat)*

Globalt mål 2 Ingen hunger handlar för Vaggeryds kommun om att land- och vattenresurserna förvaltas väl samt att bevara viktiga jordbruksmarker, minska matsvinn och säkerställa hälsosam och näringsriktig kost inom skola, vård och omsorg. Måltidsverksamheten bidrar både till gemenskap och mindre risk för undernäring bland äldre. Kommunens kontrollansvar för livsmedelshanteringen innebär också att matens kvalitet säkras.

Globalt mål 2 Ingen hunger är dels kopplat till Vaggeryds kommuns övergripande mål 1 (Hållbar tillväxt och samhällsplanering) där översiktsplan och grönstrukturplan pekar ut viktiga jordbruksmarker och möjligheten för landsbygdsutveckling, samt där miljöprogrammet lyfter behovet av att minska matsvinn.

Det är också kopplat till mål 3 (Kunskap-kultur-fritid-god hälsa) då en bra livsmedelshandling, näringsrik kost och hälsosamma matvanor räknas som levnadsvillkor som påverkar folkhälsan och kunskapsinhämtning.

Inom såväl skolverksamheten som äldreomsorgen finns strategiska mål för att utveckla kosten med strävan efter ökad servering från egna tillagningskök.

Kommunens kontrollansvar för livsmedelshandling har traditionellt följts men kommer under 2019 inte uppfyllas. Kommunens arbete med att trygga den lokala livsmedelsförsörjningen och främja ett hållbart jordbruk finns i dagsläget ingen mätbarhet på.

Skolplanen har mål för elevers kost och hälsa som har som delmål att minst 50 % av portioner som serveras i våra restauranger är från eget tillagningskök. Under 2019 har två nya tillagningskök tagits i bruk och ett tredje färdigställs under hösten. När detta kök är klart så kommer 36 % av våra lunchportioner tillagas i egna kök.

Inom äldreomsorgen är målet att....

För att målet skall anses vara helt uppfyllt skall ... år 2030 med xxx, oavsett kön, vara lägst i länet, och andelen får inte ha ökat mer än xx procentenhet sedan 2019.

Den upplevda kvaliteten bland våra invånare mäts genom fokus på svaren kring mat och matvanor i skolenkät, elevhälsoenkät, folkhälsoenkät ung, brukarundersökningar samt delfrågor om matvanor i nationell enkät om hälsa.

Mätning och uppföljning av Globalt mål 2 Ingen hunger

Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Mål 3 handlar om att alla människor ska ha möjlighet till god hälsa och välbefinnande. Hälsan har en avgörande betydelse för människors möjlighet att klara skolan, arbeta, försörja sig och leva ett självständigt liv, något som bidrar till samhällets tillväxt och hållbara utveckling. Folkhälsan påverkas av människors livsvillkor, de förhållanden där kvinnor, män och deras barn växer upp och lever, samt de system som tillämpas för att hantera ohälsa och sjukdom. Förutom mål 3 kopplar därför flera andra mål i agendan till hälsan i befolkningen. De senaste decennierna har vi sett stora förbättringar i världen men det finns fortfarande mycket kvar att göra. Skillnaderna i hälsa är stora mellan länder, inom länder och mellan olika sociala grupper i samhället – även inom Sverige.

I slutbetänkandet från den statliga kommittén Kommissionen för jämlik hälsa betonas att med mer jämlika livsvillkor och möjligheter till sådant som en god uppväxt, en bra utbildning, ett gott arbete och en rimlig försörjning kommer också en mer jämlik hälsa, vilket har stor betydelse för en hållbar samhällsutveckling. Det nationella målet för folkhälsopolitiken är att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

Kommuner och regioner ansvarar för merparten av de välfärdstjänster som har stor påverkan på befolkningens hälsa genom livet. Det handlar om hur skolan och den sociala omsorgen fungerar. Om hur bostads- och samhällsplaneringen bedrivs. Eller i vilken mån det finns kultur- och fritidsaktiviteter för alla, oavsett kön, bakgrund eller socioekonomisk situation. Beroende på hur verksamheterna bedrivs, kan de vara hälsofrämjande eller förebyggande i sig. Dessutom har hälso- och sjukvården en särskild roll som direkt påverkar hälsa och överlevnad. Utöver att flera lagar slår fast ansvar att bidra till medborgarnas hälsa, har en god och jämlik hälsa en positiv effekt på verksamheternas kvalitet och kärnuppdrag.

(Ur Glokala Sveriges arbetsmaterial något omformulerat och förkortat)

Globalt mål 3 God hälsa och välbefinnande handlar ur ett kommunalt perspektiv om hur skolan och den sociala omsorgen fungerar och om hur bostads- och samhällsplaneringen bedrivs, eller i vilken mån det finns kultur- och fritidsaktiviteter för alla, oavsett kön, bakgrund eller socioekonomisk situation. Beroende på hur verksamheterna bedrivs, kan de vara hälsofrämjande eller förebyggande i sig. Vaggeryds kommun har ett gemensamt ansvar tillsammans med regionen för merparten av de välfärdstjänster som har stor påverkan på invånarnas hälsa genom livet och arbetar för en god och jämlik hälsa.

Mål 3 är direkt kopplat till Vaggeryds kommuns övergripande mål 3 (Kunskap, Kultur, Fritid- Hälsa). En Kulturplan beskriver de långsiktiga målen för kulturens utveckling. Översiktsplan och grönstrukturplan pekar ut markförutsättningar för grönområden och mötesplatser för fritids och friluftsliv. För folkhälsan, folkbildningen och idrotten arbetar Vaggeryds kommun i dagsläget med regionala och nationella planer och direktiv och har ingen egen lokal kommunövergripande målsättning. Uppfyllelsen av mål 3 är beroende av alla övriga mål.

Mätning och uppföljning av Globalt mål 3 God hälsa och välbefinnande

Se även ÖJ Folkhälsa https://www.kolada.se/?_p=jamforelse&unit_id=16596&tab_id=84172

Samt enkäter: Elevenkät, elevhälsoenkät, Folkhälsoenkät ung

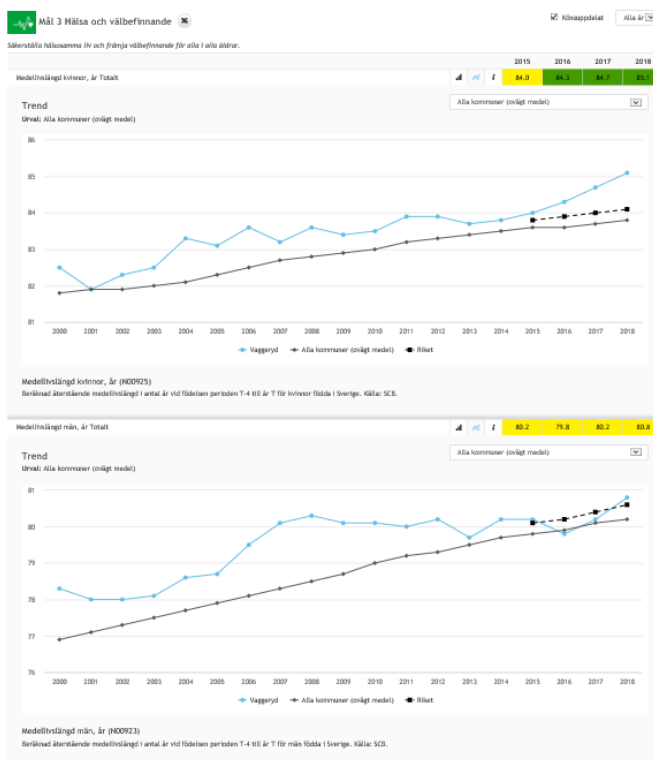
Mål 3 Hälsa och välbefinnande

Könsupplelat

Alla år

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

				2015	2016	2017	2018
Medellivslängd kvinnor, år Totalt	▲	↔	£	84,0	84,3	84,7	85,1
Medellivslängd män, år Totalt	▲	↔	£	80,2	79,8	80,2	80,8
Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%) Totalt	▲	↔	£	42,5	48,7	47,5	46,8
Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%) Män	♂	▲	↔	35,9	48,7	35,6	38,9
Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%) Kvinnor	♀	▲	↔	46,1	48,7	53,5	50,7
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000 inv Totalt	▲	↔	£	3 499	2 856	2 791	
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000 inv Män	♂	▲	↔	3 058	2 353	2 235	
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000 inv Kvinnor	♀	▲	↔	3 882	3 296	3 281	
Antibiotikaförsäljning kommun, recept/1000 inv Totalt	▲	↔	£	279,2	307,1	285,3	270,9
Antibiotikaförsäljning kommun, recept/1000 inv Män	♂	▲	↔	218,5	249,2	225,1	210,9
Antibiotikaförsäljning kommun, recept/1000 inv Kvinnor	♀	▲	↔	340,9	365,8	346,7	332,7

Mål 4: God utbildning för alla

Globalt mål 4 God utbildning handlar om att alla ska få tillgång till avgiftsfri och likvärdig utbildning av god kvalitet genom livet.

I Sverige har vi sedan länge ett väl utbyggt utbildningssystem med skolplikt och avgiftsfri utbildning. Trots detta finns det utmaningar. Bristande likvärdighet, kunskapsskillnader mellan flickor och pojkar och brist på lärare är några av dem. Vaggeryds kommun ansvarar för stora delar av utbildningen. Såväl förskola som grundskola, gymnasium och delar av vuxenutbildningen finansieras med kommunala skattemedel och drivs med både kommunala och fristående huvudmän. Som utbildningsanordnare gäller det att vara uppdaterad på de lokala arbetsmarknadsbehoven så att rätt kompetenser utbildas. Vaggeryds kommun samverkar med region som bland annat har ansvar för mödrahälsovård, barnhälsovård och stöd i föräldraskapet, insatser som också har betydelse för hur barn klarar sina studier. Att klara skolan har i sin tur stor betydelse för hälsan, även i vuxen ålder

Mätning och uppföljning av Globalt mål 4 God utbildning för alla

Se även mått enligt Vaggeryds kommuns skolplan

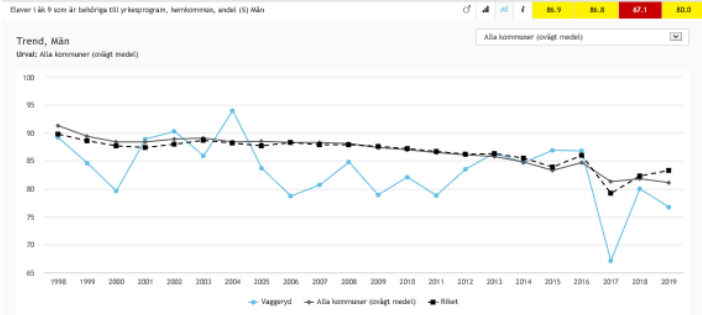
Enligt Kolada:

Mål 4 God utbildning för alla Könsuppldelat

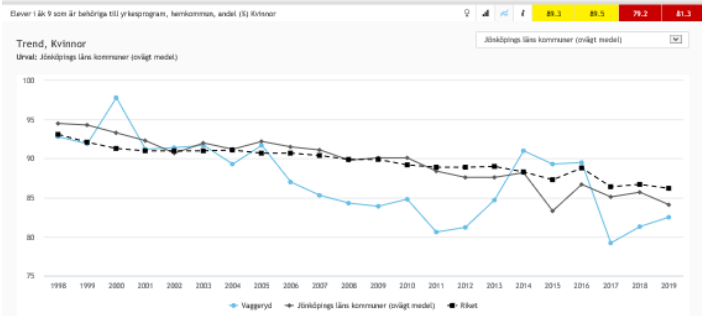
Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

				2015	2016	2017	2018
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%) Totalt		al	≈	88.1	88.0	73.0	80.6
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%) Män	♂	al	≈	86.9	86.8	67.1	80.0
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%) Kvinnor	♀	al	≈	89.3	89.5	79.2	81.3
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) Totalt		al	≈		80.0		84.8
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) Män	♂	al	≈				-
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) Kvinnor	♀	al	≈				-
▼ Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%) Totalt		al	≈	62.4	69.3	72.7	69.8
▼ Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%) Män	♂	al	≈	58.8	61.9	70.8	60.9
▼ Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%) Kvinnor	♀	al	≈	66.2	78.8	74.3	76.3
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%) Totalt		al	≈	54	48	42	44
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%) Män	♂	al	≈	47	50	41	42
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%) Kvinnor	♀	al	≈	61	48	42	45

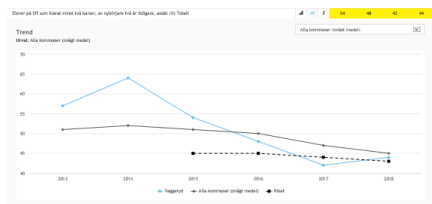
Sammanställning inför STRATEGISKT UTVECKLINGSPROGRAM

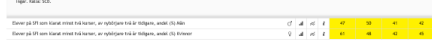
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hantverksprogram, andel (%) (N15428)
 Antal elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram dividerat med antal elever som fått eller skulle ha fått betyg i minst ett ämne enligt det mål- och kurskapsrelaterade betygssystemet i årskurs 9. För att ha gymnasiebehörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst fem andra ämnen från grundskolan. Från t.o.m. 2011 krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik för att uppnå lägsta behörighet till gymnasiet. Uppgiften avser elever följande förda i kommunerna. Elever med oändligt bakgrund legår inte. Uppgiften avser läsar. Källa: SCB och Skolverket.

Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hantverksprogram, andel (%) (N15428)
 Antal elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram dividerat med antal elever som fått eller skulle ha fått betyg i minst ett ämne enligt det mål- och kurskapsrelaterade betygssystemet i årskurs 9. För att ha gymnasiebehörighet till ett yrkesprogram krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik och i minst fem andra ämnen från grundskolan. Från t.o.m. 2011 krävs godkända betyg i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och matematik för att uppnå lägsta behörighet till gymnasiet. Uppgiften avser elever följande förda i kommunerna. Elever med oändligt bakgrund legår inte. Uppgiften avser läsar. Källa: SCB och Skolverket.

Elever på 90 som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tillgång, andel (%) (N15800)

Mål 5: Jämställdhet

Globalt mål 5 Jämställdhet handlar om att kvinnor, flickor, män och pojkar ska ha samma rättigheter, villkor och möjligheter att forma sina liv. Flickor och kvinnor ska ha makt över sina egna liv och bestämma över sina egna kroppar. Jämställdhet är en del av det kommunala uppdraget. Det innebär att kommuner och regioner ska ge kvinnor och män, flickor och pojkar, en likvärdig service och främja en jämställd samhällsutveckling. Det är en fråga om mänskliga rättigheter, men det handlar också om kvalitet och effektivitet. Det kräver att verksamheter planeras utifrån både kvinnors och mäns, flickors och pojkars behov och att resurser fördelas likvärdigt mellan könen. Personal inom skola, vård och omsorg behöver bemöta kvinnor och män, flickor och pojkar utan diskriminering och utan stereotypa föreställningar om kön. Vaggeryds kommun har tillsammans med regionen också ett särskilt ansvar att motverka alla former av våld mot kvinnor och flickor. Som arbetsgivare i en kvinnodominerad sektor har kommun och region ett särskilt stort ansvar för kvinnors arbetsvillkor.

Mätning och uppföljning av Globalt mål 5

 Mål 5 Jämställdhet Könsuppdelat

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

				2015	2016	2017	2018	2019
^ Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%) Totalt	▲	≈	!	56	58	58	58	
Heltidsarbetande månadsavlönade inom förskola och skolbarnomsorg, andel (%) Totalt	▲	≈	!	57	59	59	65	
Heltidsarbetande månadsavlönade inom grundskola inkl. förskoleklass, andel (%) Totalt	▲	≈	!	63	62	69	63	
Heltidsarbetande månadsavlönade inom gymnasieskola och korvux, andel (%) Totalt	▲	≈	!	81	86	43	77	
Heltidsarbetande månadsavlönade inom individ- och familjeomsorg, andel (%) Totalt	▲	≈	!	83	78	96	77	
Heltidsarbetande månadsavlönade inom kultur och fritid, andel (%) Totalt	▲	≈	!	48	60	61	50	
Heltidsarbetande månadsavlönade inom omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, andel (%) Totalt	▲	≈	!	33	33	35	36	
∨ Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%) Män	♂	▲	≈	!	84	84	83	77
∨ Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%) Kvinnor	♀	▲	≈	!	50	52	52	54
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%) Totalt	▲	≈	!	26.2	24.5	27.6	26.3	
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%) Totalt	▲	≈	!	76.2	75.9	75.4		
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, kommunalt anställda, andel (%) Totalt	▲	≈	!	92.1	92.6	93.7	92.6	

Mål 6: Rent vatten och sanitet för alla

Globalt mål 6 Rent vatten och sanitet—Vaggeryds kommun har ansvar för tillgången till dricksvatten och avlopp. Såväl skyddet av vattnet som dricksvattnets kvalitet och hur avloppsvattnet ska renas är reglerat på EU-nivå, men styrs också av flera svenska lagar som till exempel miljöbalken och lagen om allmänna vattentjänster. Trots en god tillgång till vatten och avlopp finns det behov av att förbättra vattenkvaliteten samt minska föroreningar och övergödning i många svenska sjöar och vattendrag. Vaggeryds kommun är ansvarig för att genomföra flertalet av de åtgärder som krävs för att förbättra vattenkvaliteten både i rollen som VA-producent och som granskande myndighet. Kommuner arbetar också för att förebygga problem med vattenbrist och sinande brunnar, vilket perioder av låga grundvattennivåer kan leda till.

Styrdokument: Dagvattenstrategi

Mätning och uppföljning av Globalt mål xx

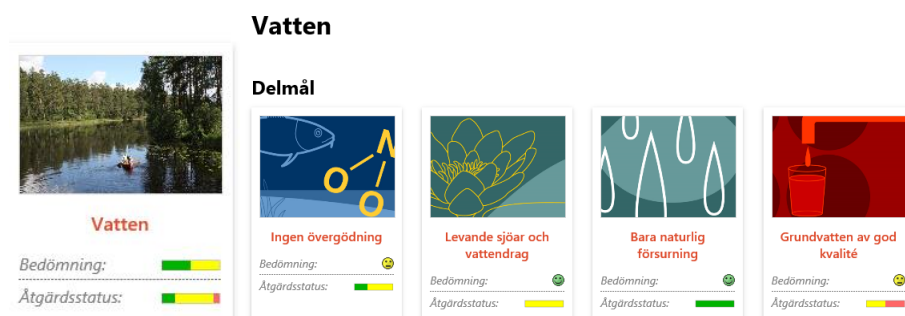
Enligt Kolada:

Mål 6 Rent vatten och sanitet ✕ Alla år ▾

Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

				2015	2016	2017	2018	2019
Vattentäkter med vattenskyddsområde, andel (%)	▲	↗	ⓘ			33.3	33.3	
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	▲	↗	ⓘ	55.6	55.6			
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	▲	↗	ⓘ	17.9	17.9			
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	▲	↗	ⓘ	100.0	100.0			

Enligt Miljöprogrammet

Grundvatten av god kvalitet

Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.

Mål för det geografiska området:

- Målet är att förbättra statusen och skydda vattenkvaliteten, enligt vattendirektivet, så att alla grundvattenförekomster har god vattenstatus.
- Målet är att säkerställa en långsiktig och säker dricksvattenförsörjning i kommunen.

Detaljerat mål för kommunkoncernen:

- Vi ska verka för att alla allmänna vattentäkter ska ha vattenskyddsområden.

Bedömning: 😟 Osäkert om målet kan uppnås

Mål och nyckeltal

Åtgärder

Nyckeltal

Relaterade globala mål

Rent vatten och sanitet

Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

Uppdaterad: 2019-03-18

Mål 7: Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

Sverige har god tillgång till energi och har en relativt hög andel förnybar energi. Utmaningen är att klara av att ställa om framförallt transportsektorn till förnybar energi. Riksdagens målsättningar är att andelen förnybar energi ska vara 50 procent år 2030, ett mål som redan uppnåddes 2014. Då hade Sverige 53 procent förnybar energi. Ytterligare mål är att andelen förnybar energi inom transportsektorn ska vara 10 procent år 2030 och att energianvändningen ska vara 20 procent mer effektiv år 2020 jämfört med 2030. Riksdagen beslutade 2018 om målet att 100 procent av elproduktionen ska vara förnybar till 2040, och att energianvändningen ska vara 50 procent mer effektiv år 2025 jämfört med 2005.

Kommuner och regioner är stora energianvändare men också stora energiproducenter. Som sådan kan man arbeta aktivt med att i upphandlingar ställa krav och i den egna produktionen se till att följa utvecklingen och använda den senaste tekniken. En omställning av energisystemet pågår genom fortsatt utbyggnad av förnybar energi och utfasning av fossila bränslen inom både elproduktion och fjärrvärme.

Energisystemen och elnäten står inför nya utmaningar med varierande energiproduktion från vind och sol och ny efterfrågan på el från transporter, datacentra, industri och samhällsbyggande. Kommuner och regioner använder drygt 20 TWh energi, eller knappt fem procent av Sveriges energianvändning i sina verksamhetslokaler och allmännyttiga bostäder. Det finns en långsiktig positiv trend för energieffektivisering, samtidigt som mer kan göras i både befintliga och nya byggnader. Regionernas energianvändning redovisas i SKL:s Öppna jämförelser, medan den för kommuner följs upp mer sporadiskt. Den regionala och lokala kollektivtrafiken använder ytterligare 4 TWh, där hela 87 procent var förnybar energi år 2017

(Ur Glokala Sveriges arbetsmaterial något omformulerat och förkortat)

Globalt mål 7—Hållbar energi—Vaggeryds kommun har i ett Miljöprogrammet fastställt två delmål för energi: God bebyggd miljö samt Begränsad klimatpåverkan i syfte att bidra till länets klimat och energistrategi 2020 kring energieffektivisering och omställning till fjärrvärme och förnybar energi.

Vaggeryds kommun som koncern ska till år 2020 energieffektivisera och minska energianvändningen i byggnader med 20 %. Detta motsvarar 5 522 MWh. 2010 är basår. Vidare skall solceller uppföras på i princip all egen nybyggnation. Vid all nybyggnation ska en solcellskalkyl upprättas och om återbetalningstiden är max 15 år ska solceller sättas upp.

Vaggeryds kommun ska ställa energi- och miljökrav vid alla egna nybyggnationer samt konvertera alla fastigheter som förvärvas till fossilbränslefri värmekälla. Vaggeryds kommun ska sträva efter att minimera elanvändningen för uppvärmning av fastigheter till förmån för fjärrvärme.

Fjärrvärme och solenergi utvecklas positivt, medan den egna energianvändningen totalt har ökat.

Mätning och uppföljning av Globalt mål 7 Hållbar energi för alla

SKL har genom RKA (Kolada) valt tre mått att mäta kommuners uppfyllelse av Globalt mål 7:

Elavbrott, fjärrvärmeproduktion och slutanvändning av olika former av energi.

Mål 7 Hållbar energi för alla

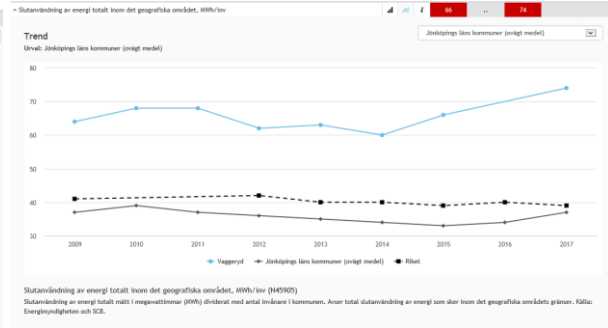
Alla år

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

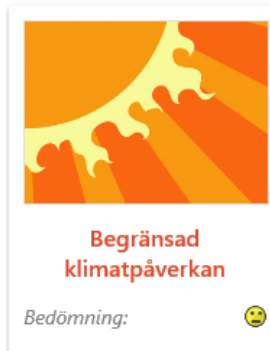
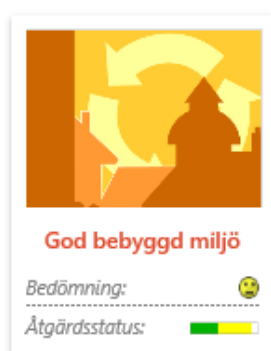
				2015	2016	2017	2018	2019
Elavbrott, genomsnittlig avbrotts tid per kund (SAIDI), minuter/kund	▲	↔	↓		68.5	74.9		
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor på värmeverk inom det geografiska området, andel (%)	▲	↔	↓	99	98	98		
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv	▲	↔	↓	66	..	74		
Slutanvändning av el inom det geografiska området, MWh/inv	▲	↔	↓	27	28	28		
Slutanvändning av fjärrvärme inom det geografiska området, MWh/inv	▲	↔	↓	4	4	4		
Slutanvändning av förnybara bränsletyper inom det geografiska området, MWh/inv	▲	↔	↓	16	..	28		
Slutanvändning av icke-förnybara bränsletyper inom det geografiska området, MWh/inv	▲	↔	↓	19	17	15		

Elavbrott

Vi har år 2017 högst slutanvändning av energi i länet per invånare. Jämfört med kommuner av samma storlek har vi tredje högst efter Mönsterås och Askersund. Trenden har varit ökande sedan 2014. Andelen icke-förnybara bränslen år 2017 har minskat sedan 2015 men är högst i länet år 2017

Globalt mål 7 enligt redovisning av Miljöprogrammet i Miljöbarometern

I Miljöprogrammet finns ett delmål för god bebyggd miljö kopplat till energi samt ett delmål kring begränsad klimatpåverkan där olika former av energi mäts. Enligt Miljöbarometerens sista rapportering lyster båda delmål gult i åtgärder.

Vi ska till år 2020 energieffektivisera och minska energianvändningen i byggnader med 20 %. Detta motsvarar 5 522 MWh. 2010 är basår.

Uppföra solceller på i princip all egen nybyggnation. Vid all nybyggnation ska en solcellskalkyl upprättas och om återbetalningstiden är max 15 år ska solceller sättas upp.

Vi ska ställa energi- och miljökrav vid alla egna nybyggnationer.

Vi ska konvertera alla fastigheter som förvärvas till fossilbränslefri värmekälla.

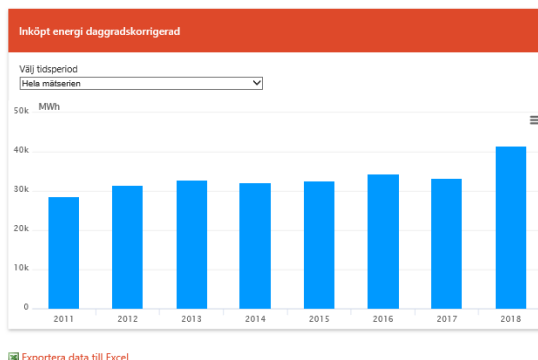
Kommunen ska sträva efter att minimera elanvändningen för uppvärmning av fastigheter till förmån för fjärrvärme.

Fjärrvärme och solenergi utvecklas positivt, medan den egna energianvändningen totalt har ökat.

Kommentar

Den inköpta energin till byggnader har inte minskat utan ökat jämfört med 2011.

Kommentar

Den inköpta energin till byggnader har inte minskat utan ökat jämfört med 2011.

Begränsad klimatpåverkan

Koldioxid och andra så kallade växthusgas som vi människor släpper ut i atmosfären från olika verksamheter gör att det globala klimatet blir varmare. Förförändring av fossila bränslen för el och värme, i industriprocesser och för transporter ansvar för det största bidraget till klimatförändringen både i Sverige och världen i stort.

Mål för det geografiska området:

- Öka andelen förnybar energi som produceras och används samt att bli fossilfri kraftvärmeverk.
- Reda till lårets klimat- och energistrategi (ett utsläpp av växthusgas i utsläppsåret år 2020 ska vara 30 % lägre än 1990).
- Reda till lårets klimat- och energistrategi (att år 2020 mins det totala- och vätgasutsläppningen som tillkommer medel från kraftvärmeverk, gör att utsläppsåret år 2020 minskar med 50 % jämfört med utsläppet från 1990).
- Reda till lårets klimat- och energistrategi (att 2020 är 50 % av energin för uppvärmning av bostäder och kontor fossilfri kraft).

Mål för kommunkoncernen:

- Vissa till år 2020 ha minskat energianvändningen för transporter med 10 % jämfört från 2010. Detta motsvarar till 5000.
- Vissa till år 2021 ska andelen av prognostiskt förnybar el till 100 %.

Bildning: Ökade om målet kan uppnås.

Nyckeltal för kommunkoncernen:

Andel fossil energi i våra transporter

Senaste värdet: 95 % 2018
Trend: ↑ Utsläppsgen går till höll sedan 2010

Producerad förnybar energi i kommunen

Senaste värdet: 5667 MWh 2017
Trend: ↑ Utsläppsgen går till höll sedan 2010

Energianvändning för kommunkoncernens transporter

Senaste värdet: 912 MWh 2018
Trend: ↑ Utsläppsgen går till höll sedan 2010

Andel ursprungsområdet el

Senaste värdet: 100 % 2018
Trend: ↑ Utsläppsgen går till höll sedan 2010

Elproduktion från vattenkraft

Senaste värdet: 287 MWh 2018

Öjvämning

Senaste värdet: 167 MWh 2018
Trend: ↑ Utsläppsgen går till höll sedan 2010

Direkta fossila koldioxidutsläpp

Senaste värdet: 12 ton 2018

Relaterade globala mål

13 Klimatåtgärder

Vi ska arbeta bara åtgärder för att begränsa klimatförändringarna och deras konsekvenser.

7 Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, hållbar, hållbar och modern energi för alla.

9 Industriell, innovation och infrastruktur

Bygg moderniserad infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Uppdaterad: 2019-03-14

God bebyggd miljö

Vår bebyggda miljö ska tjäna människors och samhällens behov, utjämna boställsförhållanden och bidra till en hållbar utveckling. Hur vi kan och lever påverkar miljön på många sätt, exempelvis när vi väntar våra bostäder, när vi ska arbeta och förtäringstider eller annan viktiga saker.

Mål för det geografiska området:

- Minska energianvändningen och öka andelen hållbar energi.
- Minska till byggandet (lättare klimat) och energianvändning i byggandet (lättare klimat) år 2020 ska vara 30 % mindre än år 2008 och vara högst 11 000 kWh.
- Minska till byggandet (lättare klimat) och energianvändning i år 2020 ska vara 30 % mindre än år 2008 och vara högst 11 000 kWh.

Önskvärda mål för det geografiska området:

- Minska till byggandet (lättare klimat) och energianvändning i byggandet (lättare klimat) år 2020 ska vara 30 % mindre än år 2008 och vara högst 11 000 kWh.
- Minska till byggandet (lättare klimat) och energianvändning i år 2020 ska vara 30 % mindre än år 2008 och vara högst 11 000 kWh.

Mål för kommunkoncernen:

- Vissa till år 2020 energianvändningen och andelen hållbar energi i byggandet med 30 %. Detta motsvarar till 11 000 kWh 2018 år 2020.
- Ökningen av bostäder till byggnad, till byggandet (lättare klimat) och energianvändning i byggandet (lättare klimat) år 2020 ska vara 30 % mindre än år 2008 och vara högst 11 000 kWh.
- Ökningen av bostäder till byggnad, till byggandet (lättare klimat) och energianvändning i byggandet (lättare klimat) år 2020 ska vara 30 % mindre än år 2008 och vara högst 11 000 kWh.

Bildning: Ökade om målet kan uppnås.

Mål och nyckeltal Lägg till

Nyckeltal

Inköpt energi byggnader

Senaste värdet: 800 MWh 2018
Trend: ↑ Utsläppsgen går till höll sedan 2010

Fjärrvärme elvärme

Senaste värdet: 3 000 MWh 2018
Trend: ↑ Utsläppsgen går till höll sedan 2010

Fjärrvärme elvärme

Senaste värdet: 3 000 MWh 2018
Trend: ↑ Utsläppsgen går till höll sedan 2010

Inköpt energi fjärrvärme

Senaste värdet: 100 MWh 2018
Trend: ↑ Utsläppsgen går till höll sedan 2010

Producerad fjärrvärme

Senaste värdet: 100 MWh 2018
Trend: ↑ Utsläppsgen går till höll sedan 2010

Antal nybyggda bostäder

Senaste värdet: 90 stycken 2018
Trend: ↑ Utsläppsgen går till höll sedan 2010

Relaterade globala mål

13 Klimatåtgärder

Vi ska arbeta bara åtgärder för att begränsa klimatförändringarna och deras konsekvenser.

7 Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, hållbar, hållbar och modern energi för alla.

11 Hållbara städer och samhällen

Öka andelen hållbara städer och samhällen, utveckla hållbara och inkluderande samhällen.

9 Industriell, innovation och infrastruktur

Bygg moderniserad infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Uppdaterad: 2019-03-14

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Verka för en varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Mål 8 handlar om att alla människor ska ha ett arbete med anständiga arbetsvillkor. Det handlar också om att främja inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt. Alla människor som arbetar behöver få en inkomst som går att leva på, som eliminerar fattigdom och främjar ekonomisk tillväxt i alla länder.

Nationella utmaningar är *otrygga anställningsförhållanden, brist på arbetskraft inom vissa sektorer, löneskillnader mellan kvinnor och män samt ohälsa kopplad till arbete*. Även målsättningarna kring att öka andelen unga i jobb och skapa sysselsättning för personer med funktionsnedsättningar är utmaningar för oss i Sverige.

Kommuner och regioner stödjer utvecklingen av arbetstillfällen för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden. Detta kan ske exempelvis i samverkan med Arbetsförmedlingen, näringslivet och den sociala ekonomin. Kommunerna ansvarar även för kommunal vuxenutbildning (komvux) som bidrar till att människor kan utbilda sig och hitta arbete. Kommuner är också markägare, markförsäljare, planerare, tillståndsgivare och kontrollmyndighet inom många områden som berör flertalet företag. Genom att sköta sina uppdrag objektivt, rättssäkert och professionellt skapar man bästa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa.

(Ur Glokala Sveriges arbetsmaterial något omformulerat och förkortat)

Globalt mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt handlar om att alla människor ska ha ett arbete med anständiga arbetsvillkor. Det handlar också om att främja inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt. Alla människor som arbetar behöver få en inkomst som går att leva på, som eliminerar fattigdom och främjar ekonomisk tillväxt. Kommuner och regioner stödjer utvecklingen av arbetstillfällen för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden. Detta kan ske exempelvis i samverkan med Arbetsförmedlingen, näringslivet och den sociala ekonomin. Kommunerna ansvarar även för kommunal vuxenutbildning (komvux) som bidrar till att människor kan utbilda sig och hitta arbete. Kommuner är också markägare, markförsäljare, planerare, tillståndsgivare och kontrollmyndighet inom många områden som berör flertalet företag. Genom att sköta sina uppdrag objektivt, rättssäkert och professionellt skapar man bästa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa.

Mätning och uppföljning av Globalt mål 8

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt Könsuppdelat

Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

				2015	2016	2017	2018	2019
Bruttoregionalprodukt (BRP), kr/inv Totalt	▲	↗	€	303 246	314 497			
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel (%) av bef. Totalt	▲	↗	€	3.2	2.7	2.7	2.3	1.8
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel (%) av bef. Män	♂	▲	€	2.9	2.7	2.1	1.9	1.5
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel (%) av bef. Kvinnor	♀	▲	€	3.5	2.7	3.2	2.7	2.2
Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) Totalt	▲	↗	€	8.0	8.4	7.3		
Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) Män	♂	▲	€	7.9	7.0	6.5		
Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) Kvinnor	♀	▲	€	8.1	9.9	8.1		

Ohälsa kopplad till arbete, Effekt av samarbeten (ex etablering mm.), tillstånd och kontroll ur myndighetsserviceperspektiv – Insikt, Svenskt företagsklimat

Mål 9: Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Mål 9 handlar om att bygga motståndskraftig infrastruktur, främja hållbar och inkluderande industrialisering samt uppmuntra innovationer. Fungerande infrastruktur är grundläggande för att samhället ska fungera. Genom investeringar i långsiktigt hållbara transportsystem, förnybar energi samt ökad tillgång till kunskap kan fler samhällen skapa positiv utveckling när det gäller hälsa, ekonomisk tillväxt samt tillgång till utbildning som kan lyfta människor ur fattigdom. Samtidigt behöver den industriella utvecklingen ta hänsyn till miljön. Resurseffektivisering, ny teknik och innovationer har stor betydelse för att framtidens industri ska vara hållbar.

Nationellt bedöms utmaningarna vara kopplade till omställningsbehovet i Sverige och globalt från en linjär och fossilbaserad till en cirkulär och biobaserad ekonomi. Ytterligare utmaningar är att skapa en resurseffektiv industri samt motverka klimatförändringar och skapa en transportinfrastruktur i linje med ambitionen om en fossilfri transportsektor.

Kommuner och regioner är stora investerare i infrastruktur. System för vatten och avlopp och kollektivtrafik är några exempel. Genom upphandling kan utvecklingen styras mot innovation av exempelvis renare och smartare teknik. Genom rätt agerande kan utvecklingen styras mot en mer hållbar riktning. Kommunernas ansvar för viss tillsyn av olika verksamheter kan också bidra till en hållbar utveckling av såväl näringsliv som offentligt finansierade verksamheter. Möjligheten till samverkan med universiteten i olika sammanhang innebär också att ny kunskap kan bidra till innovationer.

(Ur Glokala Sveriges arbetsmaterial något omformulerat och förkortat)

Globalt mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur handlar om att bygga motståndskraftig infrastruktur, främja hållbar och inkluderande industrialisering samt uppmuntra innovationer. Fungerande infrastruktur är grundläggande för att samhället ska fungera. Genom investeringar i långsiktigt hållbara transportsystem, förnybar energi samt ökad tillgång till kunskap kan fler samhällen skapa positiv utveckling när det gäller hälsa, ekonomisk tillväxt samt tillgång till utbildning som kan lyfta människor ur utanförskap. Samtidigt behöver den industriella utvecklingen ta hänsyn till miljön. Resurseffektivisering, ny teknik och innovationer har stor betydelse för att framtidens industri ska vara hållbar.

Kommuner och regioner är stora investerare i infrastruktur. System för vatten och avlopp och kollektivtrafik är några exempel. Genom upphandling kan utvecklingen styras mot innovation av exempelvis renare och smartare teknik. Genom rätt agerande kan utvecklingen styras mot en mer hållbar riktning. Kommunernas ansvar för viss tillsyn av olika verksamheter kan också bidra till en hållbar utveckling av såväl näringsliv som offentligt finansierade verksamheter. Möjligheten till samverkan med universiteten i olika sammanhang innebär också att ny kunskap kan bidra till innovationer.

Mätning och uppföljning av Globalt mål 9

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur Könsuppdelat

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

				2015	2016	2017	2018	2019
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	↑	↔	↓	47.7	51.9	71.1	71.5	
^ Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	↑	↔	↓	-	-	-	77	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Brandskydd - Totalt, NKI	↑	↔	↓	-	-	-	-	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Bygglov - Totalt, NKI	↑	↔	↓	-	-	-	83	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Livsmedelskontroll - Totalt, NKI	↑	↔	↓	-	-	-	77	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Markupplåtelse - Totalt, NKI	↑	↔	↓	-	-	-	-	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Miljö- och hälsoskydd - Totalt, NKI	↑	↔	↓	-	-	-	66	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Serveringstillstånd - Totalt, NKI	↑	↔	↓	-	-	-	-	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt - Bemötande, NKI	↑	↔	↓	-	-	-	84	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt - Effektivitet, NKI	↑	↔	↓	-	-	-	81	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt - Information, NKI	↑	↔	↓	-	-	-	74	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt - Kompetens, NKI	↑	↔	↓	-	-	-	76	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt - Rättssäkerhet, NKI	↑	↔	↓	-	-	-	75	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt - Tillgänglighet, NKI	↑	↔	↓	-	-	-	79	
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	↑	↔	↓	49.9	49.5	49.4		

Mål 10: Minskad ojämlikhet*(Ur Glokala Sveriges arbetsmaterial något omformulerat och förkortat)*

Mål 10 handlar om att minska ojämlikheter mellan olika grupper i befolkningen, mellan samhällen och mellan länder. Trots framgångsrik fattigdomsbekämpning lever fortfarande många i världen i fattigdom. På vissa ställen ser vi även att ojämlikheter relaterade till kön, ålder, etnicitet, ekonomiska förutsättningar och social status ökar. Ojämlikhet skapar grogrund för konflikter, sjukdomar och miljöförstöring. För att samhällen ska kunna utvecklas rättvist och hållbart krävs en jämnare fördelning av makt och resurser.

Nationellt sett är Sverige det OECD-land där den ekonomiska ojämlikheten ökar allra mest. Ökande inkomstskillnader, bostads- och arbetsmarknadssegregation är två utmaningar. Att exempelvis hälsan är ojämnt fördelad över befolkningen hänger till stor del samman med människors socioekonomiska förhållanden och sociala position. Den återstående medellivslängden vid trettio års ålder är nästan sex år kortare bland både kvinnor och män med kort utbildning jämfört med kvinnor och män med lång utbildning. Det finns även ojämlikheter mellan grupper gällande faktorer som utbildning, boende och tillgång till arbete.

Kommunerna har genom sitt ansvar för skola, omsorg och socialt stöd goda möjligheter att motverka ojämlikhet mellan olika individer och grupper av både barn och vuxna. Fullföljande av grundläggande utbildning är en av flera viktiga faktorer för minskad ojämlikhet. Regionerna kan också inom bland annat vården och kollektivtrafiken motverka ojämlikheter vad gäller hälsa och transportmöjligheter. Det kommunala utjämnningssystemet är tänkt att ge likvärdiga förutsättningar för välfärd oavsett var i landet vi befinner oss. Trots detta finns det utmaningar i att erbjuda en likvärdig offentlig service i kommunerna och regionerna på grund av varierande befolkningssammansättning och andra förutsättningar.

(Ur Glokala Sveriges arbetsmaterial något omformulerat och förkortat)

Bostads- och samhällsplanering samt kultur och fritidsaktiviteter är andra viktiga områden i arbetet för att motverka ojämlikhet.

Globalt mål 10 Minskad ojämlikhet handlar om att minska ojämlikheter mellan olika grupper i befolkningen, ojämlikheter relaterade till kön, ålder, etnicitet, ekonomiska förutsättningar och social status ökar. Ojämlikhet skapar grogrund för konflikter, sjukdomar och miljöförstöring. För att samhällen ska kunna utvecklas rättvist och hållbart krävs en jämnare fördelning av makt och resurser.

Vaggeryds kommun har genom sitt ansvar för skola, omsorg och socialt stöd goda möjligheter att motverka ojämlikhet mellan olika individer och grupper av både barn och vuxna. Fullföljande av grundläggande utbildning är en av flera viktiga faktorer för minskad ojämlikhet. Regionen kan också inom bland annat vården och kollektivtrafiken motverka ojämlikheter vad gäller hälsa och transportmöjligheter. Det kommunala utjämnningssystemet är tänkt att ge likvärdiga förutsättningar för välfärd oavsett var i landet vi befinner oss. Trots detta finns det utmaningar i att erbjuda en likvärdig offentlig service i kommunerna och regionerna på grund av varierande befolkningssammansättning och andra förutsättningar.

Mätning och uppföljning av Globalt mål 10

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Könsuppdelat

Alla år

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

				2015	2016	2017	2018	2019
Ginikoefficient, index Totalt				0.325	0.322	0.319		
Ginikoefficient, index Män	♂			0.308	0.303	0.303		
Ginikoefficient, index Kvinnor	♀			0.326	0.326	0.318		
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) Totalt				
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) Män	♂			
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) Kvinnor	♀			
^ Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%) Totalt				38	50	37	56	
∨ Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta (status efter 90 dagar), andel (%) Totalt				38	50	32	56	
Lämnat etableringsuppdraget och börjat studera (status efter 90 dagar), andel (%) Totalt				0	0	5	0	
∨ Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%) Män	♂			50	..	38	65	
∨ Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%) Kvinnor	♀			0	..	33	40	
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%) Totalt				-	-	-	80	
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%) Män	♂			-	-	-	86	
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%) Kvinnor	♀			-	-	-	81	

Mäta Kultur/fritidsutbud alla målgrupper?

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Globalt mål **11 Hållbara städer** handlar om att göra städer och samhällen säkra, inkluderande och hållbara men utgår också från platsens unika förutsättningar. En ökad befolkning kan öka behovet av tillgång till sjukvård, utbildning och jobb, men innebär även en påfrestning på miljön.

Vaggeryds kommun ansvarar för samhälls- och bostadsplanering, för vatten, avlopp och delar av transportinfrastrukturen. Den vägledande översiktsplaneringen är viktig för att skapa en hållbar utveckling. I översiktsplanen talar kommunen om hur den vill att stad och land ska utvecklas. Kommunerna har också ett ansvar för att i samverkan med region och länsstyrelse ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen och ha mål för bostadsbyggande enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Globalt mål 11 Hållbara städer handlar ur vårt kommunala perspektiv om att skapa överkomliga bostäder åt alla, skapa hållbara transportsystem, skydda natur- och kulturarvet och förebygga samt skapa minska effekten av katastrofer. Det handlar också om att minska samhällens negativa miljöpåverkan, säkra tillgång till grönområden och stödja uppbyggnad av hållbara och motståndskraftiga byggnader.

Globalt mål 11 är för Vaggeryds kommun ett summerande mål med fördjupande grenar i flera av de andra globala målen kring exempelvis energi, vatten och biologisk mångfald, och dessa tillsammans är kopplade till Vaggeryds kommuns övergripande mål 1 (Hållbar tillväxt och samhällsplanering). Det finns även sociala dimensioner som påverkar Globalt mål 11 för att skapa säkra och inkluderande samhällen utifrån platsens unika förutsättningar.

Utsläpp av PM 2,5 (Små partiklar) i kg/invånare är näst högst i länet. Största andelen består av egen uppvärmning och på andra plats transporter som är högst i länet och långt över rikssnittet. Industrins utsläpp av små partiklar är högst i länet och långt över rikssnittet och har fördubblats sedan år 2015. I egen mätning av luftkvaliteten 2017 är halterna sjunkande och inom uppsatta mål. Globalt mål 11 är för Vaggeryds kommun ett summerande mål med fördjupande grenar i flera av de andra globala målen kring exempelvis energi, vatten och biologisk mångfald (*målen 6 (Vatten), 7 (Energi), delar av mål 2 (ingen hunger) och delar av mål 9 (Industri, innovationer, infrastruktur), 12 (konsumtion och produktion), 13 (Klimatförändringar), 14 (Hav) samt 15 (ekosystem och biologisk mångfald)*), och dessa tillsammans är kopplade till Vaggeryds kommuns övergripande mål 1 (Hållbar tillväxt och samhällsplanering). Det finns även sociala dimensioner som påverkar Globalt mål 11 för att skapa säkra och inkluderande samhällen utifrån platsens unika förutsättningar.

Den demografiska försörjningskvoten är god - 5:e plats i länet och över rikssnittet, och trångboddheten i flerbostadshus är medel i länet men över rikssnittet. När det gäller utsläpp av kg/invånare av kväveoxider till luft år 2017 har Vaggeryds kommun högst i länet men lägre än rikssnittet. Transporter står för den högsta andelen, sedan industri, på tredje plats arbetsmaskiner och på fjärde plats jordbruk.

Utsläpp av PM 2,5 (Små partiklar) i kg/invånare är näst högst i länet. Största andelen består av egen uppvärmning och på andra plats transporter som är högst i länet och långt över rikssnittet. Industrins utsläpp av små partiklar är högst i länet och långt över rikssnittet och har fördubblats sedan år 2015.

I egen mätning av luftkvaliteten 2017 är halterna sjunkande och inom uppsatta mål.

Mätning och uppföljning av Globalt mål 11 Hållbara städer

För att mäta måluppfyllelsen av hållbara städer rekommenderar SKL genom RKA (Kolada) att mäta demografisk försörjningskvot, trångboddhet i flerbostadshus samt utsläpp till luft.

Mål 11 Hållbara städer och samhället

	2015	2016	2017	2018
Demografisk försörjningskvot	1,083	1,041	1,046	1,054
Demografisk försörjningskvot	1,28	1,36	1,38	1,41
Trångboddhet i flerbostadshus enligt norm 2, andel (%)	20,9	21,4	20,7	20,9
Trångboddhet i flerbostadshus enligt norm 3, andel (%)	42,2	42,2	42,2	42,2
Utsläpp till luft av kväveoxider enligt norm 1, andel (%)	25,8	25,8	25,8	25,8
Utsläpp till luft av kväveoxider enligt norm 2, andel (%)	14,9	14,9	14,9	14,9
Utsläpp till luft av kväveoxider enligt norm 3, andel (%)	2,3	2,3	2,3	2,3
Utsläpp till luft av PM2,5 enligt norm 1, andel (%)	3,74	3,74	3,74	3,74
Utsläpp till luft av PM2,5 enligt norm 2, andel (%)	1,74	1,74	1,74	1,74
Utsläpp till luft av PM2,5 enligt norm 3, andel (%)	0,41	0,41	0,41	0,41

Den demografisk försörjningskvot är god - 5:e plats i länet med 0,84, vilket är över rikssnittet 0,76, och trångboddheten i flerbostadshus är medel i länet men över rikssnittet.

När det gäller utsläpp av kväveoxider till luft år 2017 har Vaggeryds kommun 25,8 kg/invånare totalt vilket är högst i länet men lägre än rikssnittet 27,4. Transporter står för den högsta andelen 14,9 kg/invånare, sedan industri 4,9 och på tredje plats arbetsmaskiner 2,3 och på fjärde plats jordbruk 1,9.

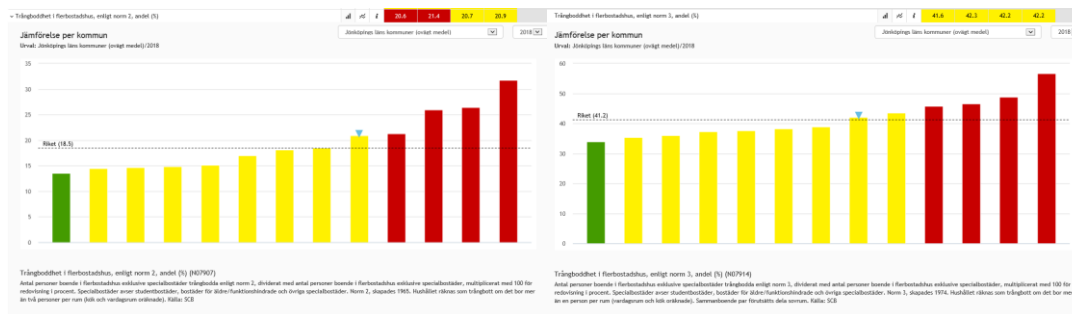
Utsläpp av PM 25 (Små partiklar) har nationellt minskat sedan

1990, även i Vaggeryds kommun fram till 2015, men har sedan ökat något igen och år 2017 och är 3,74 kg/invånare totalt vilket är näst högst i länet (Sävsjö har 4,06). Största andelen består av egen uppvärmning 1,74 kg/invånare, över rikssnittet 0,74 och på andra plats transporter 0,96 kg/invånare som är högst i länet (Värnamo är näst högst med 0,59) och långt över rikssnittet 0,41. Industrin står för 0,51, högst i länet (Eksjö är näst högst med 0,23) och långt över rikssnittet 0,44. Det har fördubblats från 0,26 kg/invånare år 2015.

Demografisk försörjningskvot och trångboddhet

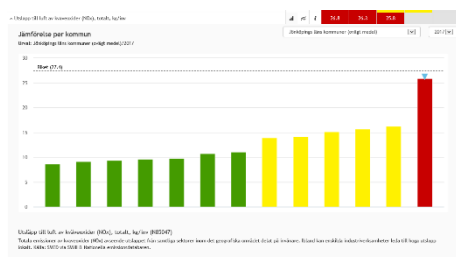
Vaggeryds kommun har en medelgod demografisk försörjningskvot (andelen 0-19 år samt 65 år och äldre dividerat med personer 20-64) - 5:e plats i länet med 0,84, vilket är över rikssnittet 0,76

Vaggeryds kommun har en trångboddhet i flerbostadshus enligt norm 2 (andelen trångbodda enligt norm 2 (andel som bor fler än 2 personer per rum exkl. kök o vardagsrum, specialbostäder undantagna) med 20,9 som är över rikssnittet och femte högst i länet.

Vaggeryds kommun har en trångboddhet i flerbostadshus enligt norm 3 (andel som bor fler än 1 person per rum exkl. kök o vardagsrum, specialbostäder undantagna, sammanboende par förutsätts dela sovrum) med 42,2 som är i linje med rikssnittet (41,2) och medelnivå länet.

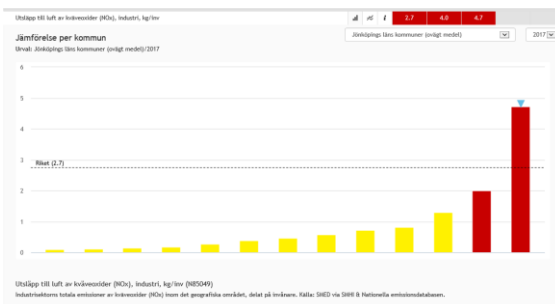
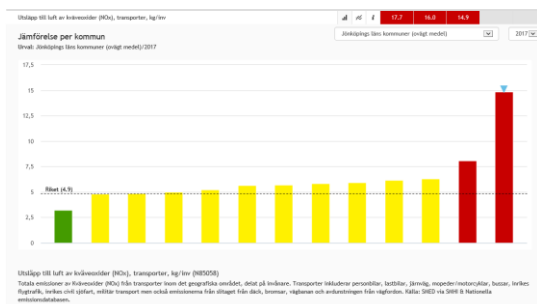
Utsläpp av kväveoxider

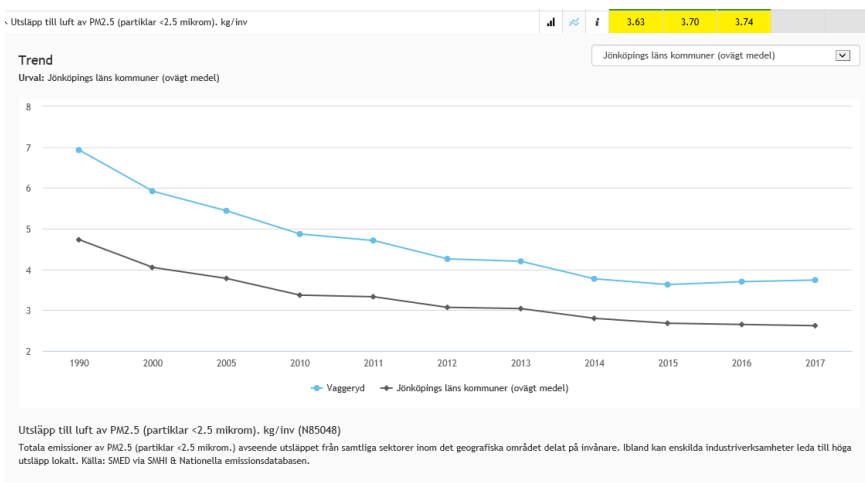
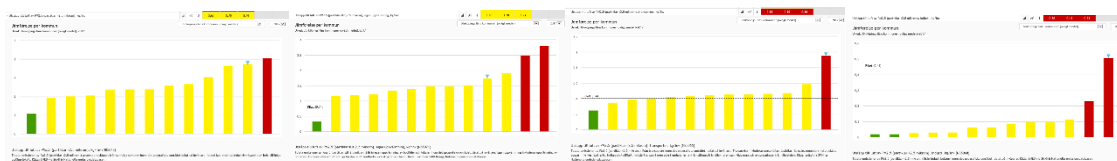
När det gäller utsläpp av kväveoxider till luft år 2017 har Vaggeryds kommun 25,8 kg/inånare totalt vilket är högst i länet men lägre än rikssnittet 27,4

- Transporter står 2017 för 14,9 kg/inånare. Högst i länet (Värnamo är näst högst med 8,1) och långt över rikssnittet 4,9
- Industrin står för 4,7, högst i länet (Eksjö är näst högst med 2.0) och långt över rikssnittet 2,7. Det har ökat från 2,7 kg/inånare år

2015.

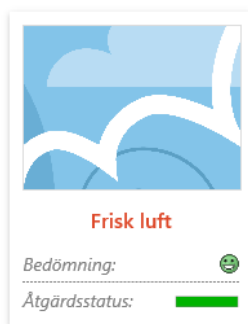
Utsläpp av små partiklar

När det gäller utsläpp av PM 2,5 till luft år 2017 har Vaggeryds kommun 3,74 kg/inånare totalt vilket är näst högst i länet (Sävsjö har 4,06).

- Egen uppvärmning står för den högsta andelen med 1,74 kg/inånare, över rikssnittet 0,74 och fjärde högst i länet (Sävsjö 2,81-Aneby 2,48 – Vetlanda 1,91)
- Transporter står 2017 för 0,96 kg/inånare. Högst i länet (Värnamo är näst högst med 0,59) och långt över rikssnittet 0,41
- Industrin står för 0,51, högst i länet (Eksjö är näst högst med 0,23) och långt över rikssnittet 0,44. Det har fördubblats från 0,26 kg/inånare år 2015.

Globalt mål 11 enligt redovisning av Miljöprogrammet i Miljöbarometern

I Miljöprogrammet finns en koppling till Globalt mål 11, Hållbara städer, där luft mäts i egen mätning.

Halter av PM10, halter av NO2 och halter av bensen mäts och där ses en positiv utveckling mellan 2016 och 2017

Frisk luft

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.

Mål för den geografiska platsen

- Målet är en bra luftkvalitet så att människors hälsa och miljön inte skadas

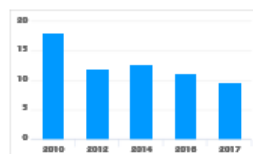
Mål för kommunkoncernen

- Vi ska ha en systematisk och återkommande kontroll av miljökvalitetsnormerna och miljökvalitetsmålen för luft.

Bedömning: Målet har uppnåtts

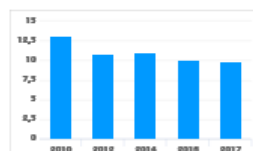
Mål och nyckeltal Åtgärder

Nyckeltal

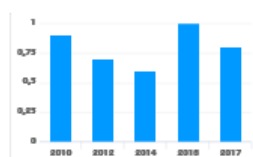
Halter av PM10

Halten PM10 får inte överstiga 15 mikrogram/m³ räknat som årsmedelvärde för att klara miljökvalitetsmålet precisering och 40 mikrogram/m³ för att klara miljökvalitetsnormen.
Senaste värdet: 9,5 µg/m³ 2017
Trend: → Utvecklingen går åt rätt håll sedan 2010

Halter av NO2

Halten NO2 får inte överstiga 20 mikrogram/m³ räknat som årsmedelvärde för att klara miljökvalitetsmålet precisering och 40 mikrogram/m³ för att klara miljökvalitetsnormen.
Senaste värdet: 9,8 µg/m³ 2017
Trend: → Utvecklingen går åt rätt håll sedan 2010

Halter av bensen

Senaste värdet: 0,8 µg/m³ 2017
Trend: → Utvecklingen går åt rätt håll sedan 2010

Relaterade globala mål

God hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster

Globalt mål 12 handlar om att säkerställa strukturer som bidrar till mer hållbar konsumtion och produktion. Individen kommer att få bättre levnadsstandard men det kommer också att innebära ökad konsumtion av resurser och produktion av varor och tjänster. Användandet av våra naturresurser är redan ohållbart och har negativ effekt på vår miljö och människors hälsa.

Matsvinnet ska halveras, kemikaliernas negativa påverkan ska minska och vårt avfall ska både minska och återvinnas i högre utsträckning.

Våra utsläpp av växthusgaser som beror på konsumtion är höga. Vi behöver också arbeta med att fasa ut farliga kemikalier. En samhällsnyttig, cirkulär och biobaserad ekonomi är ett av regeringens fokusområden i handlingsplanen för Agenda. 2018 tillsattes en delegation för cirkulär ekonomi. Nya regler för producentansvaret vad gäller förpackningsinsamling och krav på att kommunerna ska erbjuda matavfallsinsamling har beslutats som ska göra det lättare för fler att återvinna mer.

Kommunerna och regionerna är stora konsumenter och upphandlar varje år varor och tjänster för miljardbelopp. Genom att använda olika upphandlingsinstrument kan regioner och kommuner skapa innovationsdriven utveckling av såväl sina egna som sina leverantörers verksamheter i en hållbar riktning. Vaggeryds kommun och SÅM (Samverkan-Återvinning-Miljö) ansvarar också för stora delar av avfallshanteringen. I Sverige återvinner vi stora delar av avfallet. Att ta tillvara resurser i avfallet genom återvinning och att avgifta kretsloppet genom att samla in farligt avfall är avgörande för att nå de nationella miljö kvalitetsmålen och ligger i linje med flera av målen i Agenda 2030, bland annat mål 12. Konsument rådgivning och energi- och klimatrådgivning är andra tjänster som kommuner erbjuder invånarna

(Ur Glokala Sveriges arbetsmaterial något omformulerat och förkortat)

Upphandling, konsumentrådgivning, energirådgivning

Mätning och uppföljning av Globalt mål 12

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Alla år ▾

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

				2015	2016	2017	2018	2019
^ Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	↑	≈	↓	559	544	509	477	
Insamlat mat- och restavfall, kg/person	↑	≈	↓	172	171	175	162	
Insamlat förpackningar och returpapper, kg/person	↑	≈	↓	73	69	64	60	
Insamlat grovavfall, kg/person	↑	≈	↓	280	268	238	230	
Insamlat farligt avfall (inkl. elavfall och batterier), kg/person	↑	≈	↓	26	27	25	25	
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	↑	≈	↓	36	37	37	37	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	↑	≈	↓	40	42	41	30	

Enligt miljöprogrammet

Verksamhetsutveckling

För att vi ska lyckas nå våra miljömål behöver miljöarbetet integreras i allt annat arbete och vara en naturlig del i alla medarbetares vardag och i arbete med ständiga förbättringar.

Mål för den geografiska platsen

- Målet är att utveckla miljö- och hållbarhetsfrågorna till att vara en naturlig del av företagets och organisationers ledning och styrning.

Mål för kommunkoncernen

- Vi ska arbeta för att förebygga avfallet i alla våra verksamheter och ha som mål att avfallsmängden ska minska med 10 % till år 2021 jämfört med 2017.
- Vi ska minska användningen av engångsprodukter och ha som mål att minska förbrukningen med 10 % till år 2021 jämfört med 2017.
- Vi ska minska användningen av engångsprodukter med fossilt ursprung och engångsmaterial i förnyelsebart material ska främjas

Bedömning: 😊 Osäkert om målet kan uppnås

Kommunikation och beteendeförändring

Kommunikation är ett viktigt verktyg för att få hela organisationen att arbeta långsiktigt med miljö- och hållbarhetsfrågor. Vi har också ett stort ansvar att kommunicera till allmänheten. Kommunen ska också verka för att skapa beteendeförändring hos såväl anställda som allmänheten i miljö- och hållbarhetsfrågor.

Mål för den geografiska platsen

- Målet är att öka både den generella kunskapen om miljö- och hållbarhetsfrågor samt den specifika ämneskompetensen.
- Målet är att få till en beteendeförändring hos kommuninvånarna inom konsumtion och livsstil.
- Målet är att våra kommuninvånare ska göra fler hållbara resor.

Mål för kommunkoncernen

- Vi ska minska matsvinnet i våra verksamheter med 20 % till 2021 jämfört med de mätningar som utförts under 2017 och 2018.
- Vi ska nå ut med kommunens miljöarbete till allmänheten med fokus på målgruppen barn och unga.
- Vi ska utföra informationskampanjer om hållbar konsumtion och livsstil inom målgrupperna skola, föreningar och företag.
- Vi ska ta fram en digital, översiktlig och lättläst version av miljöprogrammet riktad till kommuninvånarna.

Bedömning: 😊 Målet ser ut att uppnås

Gruppera:	Status	Slutår	
Filtrera:	Status	Slutår	Anovar
	☒ Genomförd och utvärderad	☒ Genomförs kontinuerligt	☐ Påbörjad
Atgärd			
Slutår			
Anovar			
Genomförd och utvärderad			
☒	Utveckla och marknadsföra bibliotekets miljöhörnor	2021	Kultur- och fritidsnämnden
Genomförs kontinuerligt			
☒	Informera om miljö-, energi, klimat- och naturfrågor	∞	Miljö- och byggnämnden
☒	Kommunicera miljöprogrammets innehåll och resultat	∞	Kommunstyrelsen
Påbörjad			
☒	Informationskampanj om hållbar konsumtion och livsstil	2021	Kommunstyrelsen
☒	Informera hyresgästerna om vardagliga miljö- och energitips	2021	VSBö
☒	Kommunicera kommunens miljöarbete till allmänheten	2021	Kommunstyrelsen
☒	Minska matsvinnet i våra verksamheter	2021	Barn- och utbildningsnämnden Socialhämnden

Relaterade globala mål

12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION

Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR

Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser

Globalt mål 13 handlar om att bekämpa klimatförändringarna. Effekterna av klimatförändringarna påverkar oss alla, men de som lever i utanförskap drabbas hårdast. Förändrat klimat orsakar bland mycket annat torka, vattenbrist, översvämningar, naturkatastrofer och kollapsade ekosystem. De innebär hot mot människors hälsa och säkerhet.

Nationellt har under senare år har utsläppen från transporter stått stilla trots ökade biobränslen på grund av fler transporter. Riksdagen beslutade 2017 om en klimatlag och ett klimatpolitiskt ramverk där Sverige år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser.

Vaggeryds kommun har ett ansvar vid planeringen att ta hänsyn till klimatrisker. Att klimatanpassa den fysiska planeringen innebär både att förebygga och minimera riskerna för naturolyckor. Kommuner och regioner har stora möjligheter och utmaningar att minska sin klimatpåverkan och anpassa sig till ett förändrat klimat. Arbetet för minskad klimatpåverkan i kommuner och regioner sker inom många områden. Det gäller exempelvis infrastrukturplanering och satsningar på kollektivtrafik, cykel, parkeringspolicy och trafikplanering. Att minska energianvändningen i byggnader sparar både pengar och miljö. Kommunernas och regionernas arbete ger stora resultat. Men det finns fortfarande ytterligare skäl att spara. Stora möjligheter finns också inom samhällsplanering och offentlig upphandling och i samspel med näringsliv och invånare.

(Ur Glokala Sveriges arbetsmaterial något omformulerat och förkortat)

Mätning och uppföljning av Globalt mål 13

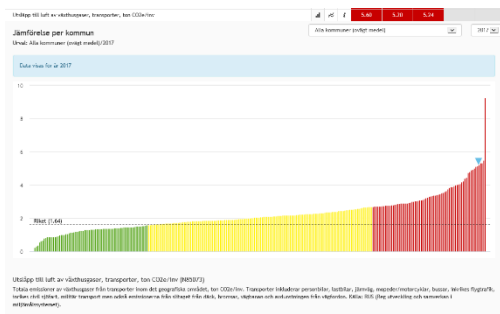
Enligt Kolada:

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Alla år ▾

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

	2015	2016	2017	2018	2019
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO ₂ -ekv./inv.	9.63	9.00	8.66		
Utsläpp till luft av växthusgaser, jordbruk, ton CO ₂ e/inv	1.48	1.46	1.50		
Utsläpp till luft av växthusgaser, utrikes transporter, ton CO ₂ e/inv	0.00	0.00	0.00		
Utsläpp till luft av växthusgaser, egen uppvärmning, ton CO ₂ e/inv	0.21	0.19	0.18		
Utsläpp till luft av växthusgaser, arbetsmaskiner, ton CO ₂ e/inv	0.49	0.43	0.50		
Utsläpp till luft av växthusgaser, industri, ton CO ₂ e/inv	1.55	1.41	0.94		
Utsläpp till luft av växthusgaser, transporter, ton CO ₂ e/inv	5.60	5.20	5.24		
Utsläpp till luft av växthusgaser, el och fjärrvärme, ton CO ₂ e/inv	0.03	0.05	0.04		
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	28.4	28.1	35.4	36.2	
Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området, (%)	20.3	19.1	16.7	15.8	
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv	828.9	850.0	860.5	853.5	

De kommuner som är värre än oss utsläppsmässigt i transportbranschen är Ödeshög, Jokkmokk, Robertsfors, Sorsele, sedan kommer Vaggeryd.

Miljöprogram

Begränsad klimatpåverkan

Bedömning:

Åtgärdsstatus:

Begränsad klimatpåverkan

Koldioxid och andra så kallade växthusgaser som vi människor släpper ut i atmosfären från olika verksamheter gör att det globala klimatet blir varmare. Förbränning av fossila bränslen för el och värme, i industriprocesser och för transporter svarar för det största bidraget till klimatförändringen både i Sverige och världen i stort.

Mål för den geografiska platsen

- Målet är att kommunen ska vara drivande för att en hållbar laddinfrastruktur byggs upp i kommunen.

Mål för kommunkoncernen

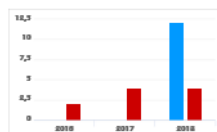
- Vi ska till år 2020 ha minskat körsträcken med fossila bränslen med 20 % räknat från 2010. Detta motsvarar 30 600 mil.
- Vi ska till år 2020 öka andelen fordon som drivs med förnybara bränslen eller el till 50%.
- Vi ska till år 2020 öka andelen miljöbilar till 75 %.
- Vi ska till år 2021 öka andelen ursprungsmärkt förnybar el till 100 %.
- Vi ska bygga ut laddinfrastrukturen för kommunens egna elfordon och för att kunna erbjuda kommunens anställda och besökare laddningsmöjligheter.

Bedömning: @ Målet blir svårt att nå

Mål och nyckeltal

Åtgärder

Nyckeltal

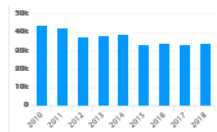
Antalet laddplatser i kommunen

Andelen fordon med fossilfria bränslen eller el
Senaste värdet: 10 % 2018
Trend: ← Utvecklingen går åt fel håll sedan 2010

Andel fordon som är miljöbilar
Senaste värdet: 31 % 2018
Trend: → Utvecklingen går åt rätt håll sedan 2010

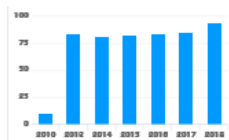
Körsträcka privata bilar i tjänsten
Senaste värdet: 33947 mil 2018
Trend: → Utvecklingen går åt rätt håll sedan 2010

Körsträcka med fossila och ickefossila bränslen
Senaste värdet: 6863,8 mil 2018

Körsträcka totalt i kommunkoncernen
Senaste värdet: 177156 mil 2018
Trend: ← Utvecklingen går åt fel håll sedan 2010

Förnyelsebart bränsle i busstrafiken
Senaste värdet: 94,3 % 2018
Trend: → Utvecklingen går åt rätt håll sedan 2010

Relaterade globala mål

9 HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATION OCH INFRASTRUKTUR

Hållbar industri, innovation och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN

Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Uppdaterad: 2019-03-18

Mål 14: Hav och marina resurser**Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för hållbar utveckling.**

Mål 14 handlar om att bevara och använda världens hav, sjöar och marina resurser på ett hållbart sätt. Haven förser oss med ovärderliga naturresurser som används till bland annat mat, läkemedel och biobränslen. Haven absorberar en stor del av den koldioxid och den värme vi släpper ut. Överfiske, försurning, övergödning och föroreningar är stora problem. Därför krävs såväl lokala som globala ansträngningar för att haven och de marina resurserna ska användas på ett hållbart sätt. Det är viktigt att skydda marina områden och den biologiska mångfalden för att haven ska må bra. Konkret handlar det om att minska nedskräpning, förorening, försurning och övergödning, att skydda och förvalta marina ekosystem samt reglera fisket så att bestånden kan återställas. Det handlar också om innehåller också målsättningar att låta de småskaliga fiskarna få tillgång till marknader, öka kunskap och forskning kring havsteknik och marina frågor samt genomföra internationellt överenskomna åtgärder.

Nationellt handlar det om att överfiske, utsläpp av näringsämnen och industriutsläpp har sedan århundraden bidragit till nedbrytningen av den ekologiska balansen i Östersjön. Alltför hög exploatering av kustnära vatten och minskning av havsnära våtmarker har bidragit. Det finns åtgärdsprogram inom havsmiljö- och vattenförvaltning med åtgärder som kommuner och myndigheter behöver utföra. Tre av de svenska miljö kvalitetsmålen kan kopplas till det globala mål 14.

Att bevara och nyttja hav och marina resurser på ett hållbart sätt är frågor som kommuner och regioner arbetat länge med. Vattenrening är ett sådant exempel, där avloppsrening är en viktig del. Kommunerna har också tillsynsansvar när det gäller vattenkvalitet. Flera kommuner har arbetat fram kustzonsplaner för att skydda kust- och havsområden. Det finns kommuner som tillsammans med lokala aktörer anlägger våtmarker som renar vatten, jämnar ut flöden, ökar den biologiska mångfalden och på så sätt bidrar till att nå mål 14.

(Ur Glokala Sveriges arbetsmaterial något omformulerat och förkortat)

Vaggeryds kommun:

Tillsyn vattenkvalitet, strandskydd, våtmarker, hållbar fiskkonsumtion – upphandling

Globalt mål 14 Hav och marina resurser handlar om att bevara och använda världens hav, sjöar och marina resurser på ett hållbart sätt. Haven förser oss med ovärderliga naturresurser som används till bland annat mat, läkemedel och biobränslen. Haven absorberar en stor del av den koldioxid och den värme vi släpper ut. Det är viktigt att skydda marina områden och den biologiska mångfalden för att haven ska må bra. Konkret handlar det om att minska nedskräpning, förorening, försurning och övergödning, att skydda och förvalta marina ekosystem samt reglera fisket så att bestånden kan återställas. Det handlar också om innehåller också målsättningar att låta de småskaliga fiskarna få tillgång till marknader, öka kunskap och forskning kring havsteknik och marina frågor. Överfiske, utsläpp av näringsämnen och industriutsläpp har sedan århundraden bidragit till nedbrytningen av den ekologiska balansen. Det finns åtgärdsprogram inom havsmiljö- och vattenförvaltning - med åtgärder som kommuner och myndigheter behöver utföra.

Vattenrening är ett exempel på frågor som kommuner och regioner arbetar med, där avloppsrening är en viktig del. Vaggeryds kommun har också tillsynsansvar när det gäller vattenkvalitet. Det finns kommuner som tillsammans med lokala aktörer anlägger våtmarker som renar vatten, jämnar ut flöden, ökar den biologiska mångfalden och på så sätt bidrar till att nå mål 14.

Mätning och uppföljning av Globalt mål 14

dec-18	Sötvatten (inlandsvatten) areal, hektar						
Område	National-parker	Natur-reservat	Naturvårds-områden	Skogliga biotopskydds-områden	Övriga biotopskydds-områden	Totalt	Andel (%) av total sötvattens-areal i kommun/län
Riket	63 604	309 402	13 345	64	4	385 482	9,6
Jönköpings län	265	2 179	70	1		2 516	2,0
Gnosjö	250	32				283	9,6
Eksjö		682		0		682	9,2
Gislaved		719	3	1		723	8,6
Tranås		193				193	5,5
Värnamo	2	268		0		270	1,6
Vaggeryd	12	37		0		50	1,5
Aneby		54		0,0		54	1,5
Habo		41	55			96	0,7
Vetlanda		34		0		34	0,3
Nässjö		7	12			20	0,3
Mullsjö		4				4	0,3
Jönköping		106		0,0		106	0,2
Sävsjö		3		0		3	0,1

Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald

För ett hållbart nyttjande av landsbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstörelsen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Mål 15 handlar om att genom hållbar markanvändning, stoppa förlusten av den biologiska mångfalden och stärka ekosystemen. Ett långsiktigt bevarande och nyttjande av ekosystemen är såväl en svensk som global utmaning. Avvägningen mellan att bevara och stärka den biologiska mångfalden och dess ekosystemtjänster som vi är beroende av och tillåta uttag av naturresurser för världens växande ekonomier är intressekonflikter som måste hanteras.

Nationellt handlar av utmaningarna om att samtidigt som bioekonomin stärks utveckla ett hållbart skogsbruk, minska förlusten av biologisk mångfald, hindra utbredningen av invasiva arter och öka restaureringen av våtmarker. 68 procent av Sveriges yta består av skog och trots lagstiftning är det svenska skogsbruket inte tillräckligt hållbart för att klara av miljömålet levande skogar till 2020. De två naturtyper som har sämst utveckling är jordbrukslandskapet och marina miljöer. Där finns störst antal hotade arter. Ett nationellt skogsprogram och strategi och etappmål för ekosystemtjänster och biologisk mångfald beslutades av regeringen under 2018.

Kommunerna kan besluta att ett mark- eller vattenområde kan bli naturreservat om det behövs för att bevara biologisk mångfald eller vårda och bevara värdefulla naturmiljöer. Kommuner och regioner är också stora markägare och kan i den rollen vidta åtgärder för att återställa våtmarker, stärka ekosystemtjänsterna och motverka minskningen av biologisk mångfald. Kommunerna kan också ta tillvara och integrera stadgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.

Vaggeryds kommun:

Grönstrukturplan

Globalt mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald handlar om att genom hållbar markanvändning, stoppa förlusten av den biologiska mångfalden och stärka ekosystemen. Ett långsiktigt bevarande och nyttjande av ekosystemen är såväl en svensk som global utmaning. Avvägningen mellan att bevara och stärka den biologiska mångfalden och dess ekosystemtjänster som vi är beroende av och tillåta uttag av naturresurser för världens växande ekonomier är intressekonflikter som måste hanteras.

Nationellt handlar av utmaningarna om att samtidigt som bioekonomin stärks utveckla ett hållbart skogsbruk, minska förlusten av biologisk mångfald, hindra utbredningen av invasiva arter och öka restaureringen av våtmarker. 68 procent av Sveriges yta består av skog. De två naturtyper som har sämst utveckling är jordbrukslandskapet och marina miljöer. Där finns störst antal hotade arter. Ett nationellt skogsprogram och strategi och etappmål för ekosystemtjänster och biologisk mångfald beslutades av regeringen under 2018.

Kommunerna kan besluta att ett mark- eller vattenområde kan bli naturreservat om det behövs för att bevara biologisk mångfald eller vårda och bevara värdefulla naturmiljöer. Kommuner och regioner är också stora markägare och kan i den rollen vidta åtgärder för att återställa våtmarker, stärka ekosystemtjänsterna och motverka minskningen av biologisk mångfald. Kommunerna kan också ta tillvara och integrera stadgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.

Mätning och uppföljning av Globalt mål 15

Enligt Kolada

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Alla år

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

				2015	2016	2017	2018	2019
^ Skyddad natur totalt, andel (%)	al	≈	↓	1.0	1.3	1.3	1.4	
Skyddad natur land, andel (%)	al	≈	↓	1.0	1.3	1.3	1.4	
Skyddad natur hav, andel (%)	al	≈	↓					
Skyddad natur inlandsvatten, andel (%)	al	≈	↓	1.5	1.5	1.5	1.5	

Län/Kommun	Totalareal, hektar (landyta och sötvattenyta)						Andel (%) av total areal i kommun/län
	National-parker	Natur-reservat	Naturvårds-områden	Skogliga biotopskydds-områden	Övriga biotopskydds-områden	Totalt	
Jönköpings län	7 675	19 412	2 513	638	12	30 224	2,6
Gnosjö	4 725	1 128		63		5 917	13,1
Habo		864	2 212	9		3 082	6,7
Gislaved		4 220	124	67		4 412	3,6
Jönköping		6 719		99	0	6 818	3,5
Värnamo	2 395	1 205		74		3 673	2,7
Tranås		890		20		903	2,1
Mullsjö		339		13		352	1,7
Eksjö		1 295		24		1 319	1,5
Vaggeryd	555	553		73	9	1 189	1,4
Vetlanda		1 224		129	2	1 346	0,8
Nässjö		447	177	22		646	0,7
Aneby		251		20		267	0,5
Sävsjö		275		25		300	0,4

Miljöprogram:

Natur

Bedömning:

Åtgärdsstatus:

Natur

Delmål

Levande skogar

Bedömning:

Åtgärdsstatus:

Myrlirande våtmarker

Bedömning:

Åtgärdsstatus:

Ett rikt djur och växtliv

Bedömning:

Åtgärdsstatus:

Ett rikt odlingslandskap

Bedömning:

Åtgärdsstatus:

Myrlirande våtmarker

Växternas ekologiska och vattenhållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden

Mål för den geografiska platsen

Målet är att bibehålla ekologisk och vattenhållande funktion i våtmarkerna.

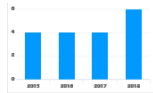
Mål för kommunkoncernen

Vi ska inte förlora torvmarker för mossor med höga natur- och/eller kulturvärden (klass 1 och 2 i värnmarksinventeringen). För mossor (klass 3 och 4) ska tillstånd ges om den trivs tillräckligt på väsentliga motståndarens intressen.

Bedömning: Målet ser ut att uppnås

Mål och nyckeltal Åtgärder

Nyckeltal

Senaste värde: 6 stycken 2018
Trend: Utvecklingen går åt fel håll sedan 2015

Relaterade globala mål

15 ÖKOSTAMMELSMÄNGD

Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landsbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökospredning, hjälpa och vidva tillåta markförändringen samt hjälpa förlusten av biologisk mångfald.

Uppdaterad: 2019-03-18

Levande skogar

Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas. Inriktningen är att miljökvalitetsmålet ska nås inom en generation.

Mål för den geografiska platsen

Målet är att öka skotteln av skogar så att den biologiska mångfalden bevaras och den biologiska produktionen skyddas samt att ibland och lämna skogen orörd.

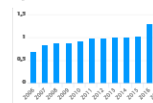
Mål för kommunkoncernen

Vi ska i första hand sköta våra tätortsnära kommunägda skogar med avseende på rörligt friluftsliv genom ett hygienfritt skogsbruk.
Vi ska öka andelen lövskog på kommunalt ägda skogsmark.

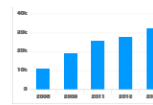
Bedömning: Osäkert om målet kan uppnås

Mål och nyckeltal Åtgärder

Nyckeltal

Senaste värde: 1,3 % 2017
Trend: Utvecklingen går åt rätt håll sedan 2006

Senaste värde: 32,34 % 2017
Trend: Utvecklingen går åt rätt håll sedan 2006

Relaterade globala mål

15 ÖKOSTAMMELSMÄNGD

Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landsbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökospredning, hjälpa och vidva tillåta markförändringen samt hjälpa förlusten av biologisk mångfald.

12 HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION

Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Ett rikt odlingslandskap

Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.

Mål för den geografiska platsen

Målet är att öka skotteln av odlings- och betesmark så att naturvärdena ökar.

Mål för kommunkoncernen

Vi ska stäva efter att de kommunalt ägda betesmarkerna sköts av betande djur.

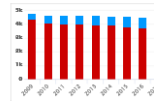
Bedömning: Osäkert om målet kan uppnås

Mål och nyckeltal Åtgärder

Nyckeltal

Senaste värde: 1886 2017
Trend: Utvecklingen går åt rätt håll sedan 2009

Senaste värde: 3681 ha 2017
Trend: Utvecklingen går åt fel håll sedan 2009

Relaterade globala mål

15 ÖKOSTAMMELSMÄNGD

Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landsbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökospredning, hjälpa och vidva tillåta markförändringen samt hjälpa förlusten av biologisk mångfald.

2 RIKTIG HUNGER

Ingen hunger

Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsproduktion och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk.

Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Globalt mål 16 syftar till att främja fredliga, inkluderande och rättvisa samhällen. Alla människor har rätt till frihet och möjlighet att påverka sina egna liv oberoende av etnicitet, kön, religion eller sexuell läggning. Alla människor har rätt att leva i fred och säkerhet utan rädsla för våld och förtryck. Det är främst kommuner och regioner som möter medborgarna i deras kontakt med samhället. Att kommunernas verksamheter fungerar rättssäkert och motverkar korruption bidrar till att behålla en tilltro till samhällets institutioner. Demokrati och medborgarnas delaktighet är fundament i den kommunala och regionala strukturen.

Mätning och uppföljning av Globalt mål xx

Enligt Kolada

Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen Könsuppdelat Alla år

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

				2015	2016	2017	2018	2019
Valdistrikt med lägst valdeltagande i senaste kommunalval, andel (%)	al	≈	†	77.4	77.4	77.4	77.8	77.8
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	al	≈	†	-	-	-	-	-
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv	al	≈	†	568	506	368	744	
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommun, (%)	al	≈	†	0.7	5.8	1.2	3.2	

SCB/MSB trygghet:

Mål 17: Genomförande och partnerskap

Stärka genomförandemedlen och revitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling.

Mål 17 Genomförande och partnerskap handlar ur kommunalt perspektiv om att främja överföring och spridning av miljövänlig teknik och bistå i kapacitetsuppbyggnad. För att uppnå mål 17 krävs partnerskap mellan offentlig sektor, privat sektor och civilsamhället. Kommuner och regioner samverkar trots sin rätt till självbestämmande ofta både sinsemellan men också med näringslivet, akademien, civilsamhället och medborgarna. Krav på samverkan med olika grupper finns också inbyggd i viss lagstiftning. Kommuner och regioner bidrar till måluppfyllelse av de globala målen hemmavid, men också i andra länder genom att de upphandlar varor som är producerade utomlands. Genom att genomföra medvetna upphandlingar kan kommuner och regioner bidra positivt till agendan även utanför landets gränser. För att klara av välfärdsuppdraget är kommuner och regioner beroende av bred samverkan.

Vaggeryds kommun: Kommunala förbund och partnerskap – hur många som blir hjälpta/effekt av det.
Exempelvis Samordningsförbund södra vätternbygden, antal deltagare/effekt

SÅM

Mätning och uppföljning av Globalt mål xx

Globala mål kopplade till KF mål 1 inklusive styrdokument och noteringar:

Globala mål kopplade till mål 1 summering:

Av de 17 Globala målen är **mål 11, Hållbara städer och samhällen, en samlande bild av kopplingen mellan Agenda2030 och KF mål 1**. Fördjupade delar finns i de Globala målen 6 (Vatten), 7 (Energi), delar av mål 2 (ingen hunger) och delar av mål 9 (Industri, innovationer, infrastruktur), 12 (konsumtion och produktion), 13 (Klimatförändringar), 14 (Hav) samt 15 (ekosystem och biologisk mångfald)

Tydliga mål finns i: ÖP (ny), Miljöprogram, Dagvattenstrategi, Grönstrukturplan, bostadsförsörjningsprogram (ny 2020), bredbandsstrategi, vindbruksplan

Saknas politiska mål för: 2 (ingen hunger – delmål kopplat till jordbruksmark o livsmedelsförsörjning), 14 (Hav) – finns ev. delmål kopplat till utsläpp i vattendrag etc.

Ur hållbarhetsperspektiv handlar det om minskade utsläpp, om tillgången till dricksvatten och fungerande avlopp samt omställning av energisystemet genom fortsatt utbyggnad av förnybar energi. Kommuner och regioner ansvarar för att land- och vattenresurserna förvaltas väl samt att bevara viktiga jordbruksmarker. En säker och effektiv infrastruktur ska säkerställas, vilket innebär utveckling av kollektivtrafik och vägstråk i nationell och regional samverkan samt att säkra övergångsställen och cykel och gångvägar. Återvinning och minskning av avfall samt att avgifta kretsloppet genom att samla in farligt avfall är avgörande. Vaggeryds kommun är också stor markägare och kan i den rollen vidta åtgärder för att återställa våtmarker, stärka ekosystemtjänsterna och motverka minskningen av biologisk mångfald. Vaggeryds kommun kan också ta tillvara och integrera stadsgrönka och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.

Kommuner och regioner är stora energianvändare men också stora energiproducenter och kan som sådan arbeta aktivt med att i upphandlingar ställa krav och i den egna produktionen se till att följa utvecklingen och använda den senaste tekniken.

Detta innebär konkret för Vaggeryds kommun en god användning av våra mark och naturresurser och en fungerande samverkan mellan kommun, näringsliv, utbildningsaktörer och civilsamhälle. Det innebär också en bra och förebyggande tillsyn och tillståndshandläggning från kommunal verksamhet där vi tillsammans har fokus på hållbarhet.

Globala mål kopplade till mål 1 fördjupning:

Sammanställning från styrdokument

- **Grön text** = mål i miljöprogrammet
- **Blå text** = mål i dagvattenstrategin del 1

Mål 6 – Rent vatten och sanitet för alla

- Målet är att minimera utsläppen av övergödande ämnen.
- Målet är att alla sjöar och vattendrag i kommunen ska ha god status.
- Målet är att förbättra status och skydda vattenkvaliteten så att alla grundvattenförekomster har god vattenstatus.
- Målet är att säkra en långsiktig och säker dricksvattenförsörjning.

Mål 7 - Hållbar energi för alla

- Målet är att öka andelen förnybar energi som produceras samt att bli fossilbränslefria.
- Målet är att bidra med solcells- och vindkraftsanläggningar så att Jönköpings län blir till minst 50 % självförsörjande på el.
- Målet är att minska energianvändningen.
- Målet är att nästan alla tätorter ska ha utbygd fjärrvärme eller närvärme med enbart förnybar energi.

Mål 9 – Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

- Målet är att öka andelen hållbart resande (öka andelen resor med cykel och kollektivtrafik).
- Målet är att kommunen ska vara drivande för att en hållbar laddinfrastruktur byggs upp i kommunen.

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

- Målet är att stärka och synliggöra de gröna värdena som grön infrastruktur och ekosystemtjänster i kommunen.
- Målet är att alla ska ha tillgång till tätortsnära friluftsliv.
- Målet är en bra luftkvalité så att människors hälsa och miljön inte skadas.
- Genom att förebyggande arbete ta hänsyn till framtida klimatförändringar för att minimera effekten av översvämningar.

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

- Målet är att ersätta de farligaste kemikalierna med mer miljöanpassade alternativ.
- Vi ska arbeta för att förebygga avfallet i alla våra verksamheter samt att minska användningen av engångsmaterial.
- Vi ska minska matsvinnet i våra verksamheter.

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

- Målet är att öka andelen förnybar energi som produceras samt att bli fossilbränslefria.
- Målet är att utsläppen av växthusgaser ska minska.

Mål 15 Ekosystemtjänster och biologisk mångfald

- Målet är att förbättra vattenkemisk och biologisk status i sjöar och vattendrag så att de inte är påverkade av försurning.
- Målet är att bibehålla ekologisk och vattenhushållande funktion i våtmarkerna.
- Målet är att skötseln av skogar så att den biologiska mångfalden bevaras.
- Målet är att vi ska öka andelen lövskog på kommunalt ägd mark.
- Målet är att öka skötseln av odlings- och betesmark så att naturvärdena ökar.
- Målet är att säkerställa livskraftiga bestånd och naturmiljöer samt att människor har tillgång till god natur- och kulturmiljö.
- Dagvatten nyttjas som en positiv resurs i samhällsbyggandet till exempel genom att olika ekosystemtjänster ska beaktas.

Grönstrukturplan

Målbild: ”Genom att arbeta med grönstruktur knyts landskapet i Vaggeryds kommun ihop, vilket stärker den biologiska mångfalden och därmed även ekosystemtjänsterna.”

Ekologiska samspel

- Kommunen ska arbeta för att den lövskog som finns idag värnas om och att lövskogsnätverket i kommunen utvecklas, för att öka stabiliteten i skogslandskapet.
- Kommunen stärker och sparar ekologiskt funktionella kantzoner utmed tätortsnära sjöar och vattendrag. Speciellt Lagan är intressant ur detta perspektiv.
- Tätorternas framtida exploatering ska sträva efter att integrera bebyggelse och grönstruktur.

- Utpökade gröna stråk förstärks för att göra tätorterna mer attraktiva och på kommunövergripande nivå för att stärka artbestånden.

Habitat

- Vid exploatering och förtätning ska kommunen ta hänsyn till platsens förutsättningar i större utsträckning och se den befintliga grönstrukturen som en värdefull resurs.
- Kommunen tar hänsyn och strävar efter att ständigt öka kunskapen om nyckelfaktorer (betydelsefulla levnadsmiljöer för en fungerande grönstruktur).
- Kommunen ska undvika att exploatera områden med hög kontinuitet, alltså sådana områden som varit orörda under en lång tid.

Biologisk mångfald

- Kommunens planering tar hänsyn till befintliga naturvärden och kommunen arbetar aktivt med att skydda värdefulla områden med hög biologisk mångfald, exempelvis där värdekärnor finns.
- Den kommunala skötseln och förvaltningen av naturområden och strandmiljöer främjar biologisk mångfald

Mål 11 hållbara städer, enligt workshop 8 oktober

Att ta tillvara på, göra mer av:

- Grön värld, lätt att ta sig ut (med bil)
- Bygger bostäder - Bra kvalitet på bostäder. Ett varierat utbud
- Bra kollektivtrafik: Utveckling av stora industriområden bidrar till fler arbetstillfällen och utveckling av kollektivtrafik
- Vattennära mötesplatser
- Grönstrukturplan
- Fiberutbyggnad

Utvecklingsmöjligheter

- Se upp med förtätning
- Översiktsplan
- Planera för naturlig rörelse i vardagen
- Bygger vi segregat? Viss segregation
- Varierade bostadsområden.
- Saknas billiga bostäder
- Har inte tänkt konsekvenser/ samhällsfunktioner måste med när det byggs. Östra strand – ta med samhällsfunktioner
- Stora förskolor är effektivare – men är det bra ur hälso och trygghetsperspektiv?
- Vi är bilberoende
- Brist på mötesplatser – åldersvarierad
- Skapa mötesplatser för alla
- Handel och centrumutveckling - hållbar och breddad

Globala mål kopplade till KF mål 2 inklusive styrdokument och noteringar::

Globala mål kopplade till KF mål 2 summering

Av de 17 Globala målen är mål 4 (utbildning) och mål 8 (Arbete, ekonomisk tillväxt), mål 2 (ingen fattigdom) samt delar av mål 9 (Industri, innovationer, infrastruktur) en koppling mellan Agenda2030 och KF mål 2.

Saknas politiska mål för: **Mål 1. Mål 8, kommande näringslivsstrategi**

KS Integrationsmål, delmål försörjning

Hållbarhetsperspektivet här handlar om att tillsammans med region och civilsamhälle arbeta för en fortsatt hög nivå av antalet invånare som kan försörja sig själva. Det handlar om ansvar för en fungerande förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning, att vara uppdaterad på de lokala arbetsmarknadsbehoven så att rätt kompetenser utbildas och stödjer utvecklingen av arbetstillfällen för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden. Vaggeryds kommun ansvarar även för kommunal vuxenutbildning (komvux) som bidrar till att människor kan utbilda sig och hitta arbete. Vaggeryds kommun är också markägare, markförsäljare, planerare, tillståndsgivare och kontrollmyndighet inom många områden som berör flertalet företag. Genom att sköta sina uppdrag objektivt, rättssäkert och professionellt skapar man bästa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa. Utbildning, företagande och arbetsmarknad är viktiga förutsättningar för utvecklingen av ett hållbart samhälle.

Detta innebär konkret för Vaggeryds kommun en god samverkan mellan oss, näringsliv, utbildningsaktörer och civilsamhälle, men också en god och rättvis myndighetsservice och en innovativ upphandling av kommunal verksamhet där vi tillsammans har fokus på hållbarhet.

Globala mål kopplade till KF mål 2 fördjupning:

KS Integrationsmål, Delmål – Arbete, praktik och försörjning

Genom att ta tillvara på nyanländas drivkrafter och förmåga, i kombination med aktiva insatser, skall förutsättningar för egen försörjning skapas.

Strategi:

- Matcha individens arbetskunskaper mot praktik och jobb.
- Bejaka individens entreprenöriella förmåga.

Globalt Mål 2 enligt workshop 8 oktober:

Att ta tillvara på:

- God utbildningsnivå
- Ensamkommande - kommer in på bättre sätt
- Bra organisation, bra ledning
- Lärarna stannar, attraktiv arbetsplats
- Flytt hit – viktigt att skolan är attraktiv

Utvecklingsmöjligheter:

- Problem rekrytera behöriga lärare
- Segregerade områden – beror på boendetyper
- Ej likvärdig betygssättning

- Olika introduktion
- Likvärdighet i stöd – är idag beroende av lärare
- Delar jämlikt + arbete där jag trivs – orkar vara förälder (koppling till mål 3)

Mål 8 enligt workshop 8 oktober:

Att ta tillvara på:

- Bra på att få nyanlända i arbete. Låg arbetslöshet
- Snabb väg in = försörjning

Utvecklingsmöjligheter:

- Sociala kontrakt i upphandlingar

För kort startsträcka in? Mer språkstöd, längre introduktionstid

Globala mål kopplade till KF mål 3 inklusive styrdokument och noteringar::

Globala mål kopplade till KF mål 3 summering:

Av de 17 Globala målen är mål 3 (Hälsa), delar av mål 2 (Ingen hunger), mål 5 (jämställdhet) samt mål 10 (minskad ojämlikhet) kopplingen mellan Agenda2030 och KF mål 3.

Politiska mål för vad kommunens bidrar med: **Det finns ambitionsnivå men inget delmål**

Skolplan: Mål 6. I alla våra verksamheter arbetar vi för att utveckla goda kost och hälsovanor samt skolplan mål 8: Vi har en likvärdig och rättssäker verksamhet

För Vaggeryds kommun handlar ett hållbart folkhälsoperspektiv om att skolan och den sociala omsorgen fungerar och om att bostads- och samhällsplaneringen bedrivs med fokus på hälsofrämjande miljöer samt i vilken mån det finns kultur- och fritidsaktiviteter för alla, oavsett kön, bakgrund eller socioekonomisk situation. Alla verksamheter kan vara hälsofrämjande eller förebyggande beroende på hur de drivs. Vaggeryds kommun har ett gemensamt ansvar tillsammans med regionen för merparten av de välfärdstjänster som har stor påverkan på invånarnas hälsa genom livet och arbetar för en god och jämlik hälsa.

Detta innebär konkret för Vaggeryds kommun ett starkt samarbete mellan kommunal organisation, region, andra aktörer och civilsamhälle. Det innebär ett förebyggande och folkhälsostrategiskt arbete, och en bra och förebyggande tillsyn och tillståndshandläggning från kommunal verksamhet där vi tillsammans har fokus på hållbarhet. Alla verksamheter kan bidra till folkhälsoarbetet.

De nationella målområdena för en jämlik hälsa är:

- Det tidiga livets villkor
- Kunskaper, kompetenser och utbildning
- Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
- Inkomster och försörjningsmöjligheter
- Boende och närmiljö
- Levnadsvanor
- Kontroll, inflytande och delaktighet
- En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Globala mål kopplade till KF mål 3 fördjupning:

Skolplan mål 6. Kost och hälsa

Mål: ”I alla våra verksamheter arbetar vi för att utveckla goda kost- och hälsovanor”

I våra restauranger serveras goda och näringsrika måltider som tillagas av hållbara livsmedel som i så stor utsträckning som möjligt är närproducerade och ekologiska. Våra barn och elever upplever skolmåltiden som en naturlig och integrerad del i den pedagogiska verksamheten. Vi har ett aktivt förebyggande och hälsofrämjande arbete i alla våra verksamheter i syfte att våra barn och unga ska må bra och vi organiserar för att fysisk aktivitet är såväl naturligt som frekvent förekommande i vardagen.

Delmål inom området för mandatperioden 2019–2022

- Minst 50% av portioner som serveras i våra restauranger är från eget tillagningskök
- Utarbeta ett koncept för integrerad skolmåltid
- Andel barn och elever som upplever psykiskt välbefinnande ska öka
- Utarbetat ett koncept för ökad fysisk aktivitet i våra verksamheter

Uppföljning sker via:

- Elevenkät - SI och VK
- Personalenkät - SI och VK
- Enkät vårdnadshavare - SI
- Folkhälsoenkät ung
- Hälsosamtal

2019, exempel: valt delmål (delårsrapport per 31/8)

Minst 50 % av portioner som serveras i våra restauranger är från eget tillagningskök

Under 2019 har två nya tillagningskök tagits i bruk och ett tredje färdigställs under hösten. När detta kök är klart så kommer 36 % av våra lunchportioner tillagas i egna kök. Området är grönt

Skolplan mål 8. Likvärdigt och rättssäkert

Mål: "Vi har en likvärdig och rättssäker verksamhet"

I vår kommun ska alla skolor vara lika bra och ge likvärdiga förutsättningar för barn och elever att lyckas. Var du är född eller bosatt ska inte avgöra din framtid! Därför arbetar vi aktivt med att jämna ut socioekonomiska skillnader i vår kommun och vi tar vårt kompensatoriska uppdrag på stort allvar. Vi har en rättssäker verksamhet som uppfyller de krav som ställs på oss via lagar och förordningar vilket resulterar i att vi inte får förelägganden då vi tillsynas av olika myndigheter. Via kvalitetssäkrade, tydliga och kända rutiner skapar vi trygghet för såväl de som arbetar i våra verksamheter som eleverna och deras vårdnadshavare.

Delmål inom området för mandatperioden 2019-2022

- Utjämna skillnaden i måluppfyllelse mellan klasser, enheter och kön
- En resursfördelning som utgår från enheternas förutsättningar och resultat
- Aktivt arbeta för att utjämna de socioekonomiska skillnaderna i våra tätorter

Uppföljning sker via:

- Antal anmälningar till Skolinspektionen samt områden
- Antal förelägganden från Skolinspektionen samt områden
- Personalenkät SI och VK

2019, exempel: valt delmål (delårsrapport per 31/8)

Utjämna skillnaden i måluppfyllelse mellan klasser, enheter och kön

Under året har de socioekonomiska skillnaderna mellan högstadieskolorna utjämnats. Arbetet pågår med att minska skillnaderna i måluppfyllelse mellan klasser, kön och enheter men resultat har ännu inte uppnåtts varför bedömningen blir röd

Globala mål kopplade till KF mål 4 inklusive styrdokument och noteringar:

Globala mål kopplade till KF mål 4 summering:

Av de 17 Globala målen är mål 16 (Demokrati), delar av mål 17 (Samverkan) kopplingen mellan Agenda2030 och KF mål 4.

Skolplanens Mål 5: Alla våra verksamheter samverkar med omvärlden

Hållbarhetsperspektivet här handlar om att alla människor har rätt till frihet och möjlighet att påverka sina egna liv oberoende av etnicitet, kön, religion eller sexuell läggning. Alla människor har rätt att leva i fred och säkerhet utan rädsla för våld och förtryck.

Det är främst kommuner och regioner som möter medborgarna i deras kontakt med samhället. Att kommunernas verksamheter fungerar rättssäkert och motverkar korruption bidrar till att behålla en tilltro till samhällets institutioner. Demokrati och medborgarnas delaktighet är fundament i den kommunala och regionala strukturen.

Kommuner och regioner samverkar ofta både sinsemellan men också med näringslivet, akademien, civilsamhället och medborgarna. Krav på samverkan med olika grupper finns också inbyggd i viss lagstiftning

Ett demokratiskt och fredligt samhälle är en förutsättning för individen att kunna vara en del av samhället.

Detta innebär konkret för Vaggeryds kommun ett starkt samarbete mellan kommunal organisation och civilsamhälle. Det innebär också en öppenhet, en bra dialog och möjligheter att påverka. Det innebär också en bra dialog inför olika former av beslut.

Globala mål kopplade till KF mål 4 fördjupning:

Mål 16 enligt workshop 8 oktober:

Att ta tillvara på:

- Medborgardialog -> vilja
- Stor politisk organisation

Utvecklingsmöjligheter:

- Inkluderande samhälle- psykisk ohälsa
- Viktigt känna sammanhang
- Trygga lärmiljöer
- Hemmiljö + meningsfull fritid. Hjälpa dem att känna sammanhang. Återkoppling till föräldrar. Ungdomsgård, fritidssysselsättning, förening, kultur/kyrka – hitta sin plats
- Arbeta för transparens/delaktighet – dialoger
- Arbeta mer för att motverka ”vi-dom”
- Upprätthålla trygghet – inte bygga segregation
- Svårigheter nå ungdomar och småbarnsfamiljer – Vad göra?
- Ge större utrymme i KS (Folkhälsofrågor)

Skolplanens Mål 5: Omvärld

Mål: ”Alla våra verksamheter samverkar med omvärlden”

Vi samverkar med våra barn och elevers vårdnadshavare och ser dem som en viktig resurs. Vi kommunicerar med vårdnadshavarna på ett professionellt och genomtänkt sätt och låter dem vara delaktiga i utvecklingen av

våra verksamheter. Vi antar ett internationellt perspektiv i våra skolor och samverkan med arbetslivet löper som en röd tråd genom utbildningen. Via samverkan med andra förvaltningar lär vi av varandra och samarbetar för att uppnå största möjliga nytta för våra medborgare.

Mål inom området för mandatperioden 2019–2022

- Utveckla ett koncept för samverkan med arbetslivet genom alla skolformer
- Etablera partnerskap som samverkansform inom Fenix
- Förbättrad kommunikation och samverkan med vårdnadshavare

Uppföljning sker via:

- Uppföljning nyttjande av Remida/Makerspace
- Elevenkät - SI och VK
- Personalenkät - SI och VK
- Enkät vårdnadshavare - SI

2019, exempel: valt delmål (delårsrapport per 31/8)

Utveckla ett koncept för samverkan med arbetslivet genom alla skolformer

Arbetet med att ta fram ett koncept för samverkan med arbetslivet för alla skolformer fortskrider i projektet från förskola till jobb. Arbetet med att genomföra utbildningar i partnerskap på Fenix fortskrider också. Inom förskolan arbetar man också med förbättrad kommunikation med vårdnadshavarna, Projektet Från förskola till jobb går enligt plan varför vi även här bedöms som grönt

Nämnder och bolag bidrag till KF målen och Agenda2030

KF mål 1 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen

Nämnder och bolag aktuella förslag till nämndmål till KF mål 1 status oktober 2019

- KS 2020-2022 1. Tillsammans med de som bor lever och verkar i kommunen skapa en hållbar samhällsutveckling och hållbar tillväxt i hela kommunen
- RTJ 2020-2022 1. Trygghets- och robusthetsfrågor ska ständigt finnas med i samhällsutvecklingen
- SN 2020-2022 1. Följa samhällsutvecklingen samt möta medborgarnas vård- och omsorgsbehov
- BUN 2020-2022: 4. I alla våra verksamheter finns inspirerande lärmiljöer
- MBN 2020-2022: 1. Höja kunskapen i samhället inom hållbar planering och byggande i samarbete med våra nätverk
- TN 2020-2022: 1. Tekniska nämnden bidrar till att Vaggeryds kommuns samhällsutveckling genomförs med hållbar tillväxt
- KFN 2020-2022: 1. Utveckla dialogen och stödet till ideella krafter för tillväxt i hela kommunen
- VEAB
- VSBo

KF mål 2 Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet

Nämnder och bolag aktuella förslag till nämndmål till KF mål 2

- KS 2020-2022 2. Tillsammans skapa förutsättningar för fler företag att kunna etablera sig, ett diversifierat näringsliv och en god kompetensnivå
- RTJ 2020-2022 2. Den enskilde kan förvänta sig en tillgänglig och kunskapsstark stöttning i trygghets- och robusthetsfrågor
- SN 2020-2022 2. Stärka individer genom utvecklande sysselsättningar, internt och externt, med god kvalitet.
- BUN 2020-2022: 2. Våra barn och elever har hög måluppfyllelse
- MBN 2020-2022: 2. Utveckla dialogen med de vi finns till för.
- TN 2020-2022: 2. Tekniska nämnden erbjuder bra, ändamålsenliga offentliga byggnader samt ger näringslivet etableringsförutsättningar
- KFN 2020-2022: 2. Tillsammans inspirera och stödja utveckling och utbildning för samhällsengagemang och framtida yrkesliv
- VEAB
- VSBo

KF mål 3 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa

Nämnder och bolag aktuella förslag till nämndmål till KF mål 3

- KS 2020-2022 3. Tillsammans med civilsamhället skapa ökade förutsättningar för en god hälsa, genom utbildning och fritids-och kulturaktiviteter
- RTJ 2020-2022 3. Den enskilde ska ges en ökad förmåga att själv kunna hantera olyckor, brott och kriser
- SN 2020-2022 3. Bidra till hållbarhet samt en god hälsa genom aktiviteter och insatser som är förebyggande, tidiga och främjande
- BUN 2020-2022: 1. Våra barn och elever mår bra och utvecklas som individer och tillsammans med andra.
- MBN 2020-2022: 3. Lyfta hälsoaspekten i vår myndighetsutövning
- TN 2020-2022: 3. Tekniska nämnden tillgängliggör kommunal mark för en aktiv fritid med tilltalande grönområden för en god livskvalitet
- KFN 2020-2022: 3. Medborgare ska känna att de kan påverka och vara skapare av utbudet för en god hälsa och ett eget välbefinnande
- VEAB
- VSBo

KF mål 4 Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka.

Nämnder och bolag aktuella förslag till nämndmål till KF mål 4:

- KS 2020-2022 4. Tillsammans utveckla attraktivare och inkluderande platser – med hög tolerans, delaktighet och möjlighet att påverka
- RTJ 2020-2022 4. Den enskilde kan förvänta sig respons av samhället när den egna förmågan sviker före, under och efter olyckor, brott och kriser
- SN 2020-2022 4. Öka tillgängligheten samt verka för att medborgarna upplever trygghet, delaktighet och självbestämmande i sin vardag.
- BUN 2020-2022: 3. Våra barn och elever får ta del av ett dynamiskt lärande.
- MBN 2020-2022: 4. Tillsammans utveckla tillgängligheten, delaktigheten och tryggheten för Vaggeryds kommun som attraktiv plats.
- TN 2020-2022: 4. Tekniska nämnden bidrar genom planerad förvaltning av kommunens anläggningskapital och ömsesidig öppenhet bidrar tekniska nämnden till en långsiktig god, säker och trygg livsmiljö.
- KFN 2020-2022: 4. Skapa trygga, tillgängliga och attraktiva möjligheter till kultur, fritids och friluftaktiviteter för alla.
- VEAB
- VSBo

Nämnder och bolag bidrag till KF mål 1

Nämnder och bolag aktuella förslag till nämndmål till KF mål 1

- KS 2020-2022 1. Tillsammans med de som bor lever och verkar i kommunen skapa en hållbar samhällsutveckling och hållbar tillväxt i hela kommunen
- RTJ 2020-2022 1. Trygghets- och robusthetsfrågor ska ständigt finnas med i samhällsutvecklingen
- SN 2020-2022 1. Följa samhällsutvecklingen samt möta medborgarnas vård- och omsorgsbehov (SN-mål).
- BUN 2020-2022: 4. I alla våra verksamheter finns inspirerande lärmiljöer
- MBN 2020-2022: 1. Höja kunskapen i samhället inom hållbar planering och byggande i samarbete med våra nätverk.
- TN 2020-2022: 1. Tekniska nämnden bidrar till att Vaggeryds kommuns samhällsutveckling genomförs med hållbar tillväxt
- KFN 2020-2022: 1. Utveckla dialogen och stödet till ideella krafter för tillväxt i hela kommunen
- VEAB:
- VSBo:

Nämnder och bolag exempel bidrag till KF-mål 1, inkl. dialoger

KS

Tidigare år KS mål inom området Tillväxt, hållbarhet och fysisk planering:

Mål 1. Hållbar tillväxt och utvecklad infrastruktur för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun (Befintliga styrdokument: Boendeutvecklingsprogram, Miljöprogram, Marknadsplan, ÖP)

Ambitionsnivå: Att hela kommunen utvecklas hållbart genom en geografisk spridning och en variation av olika samhällsfaktorer, främst bostäder, etableringar och infrastruktur. Detta innebär bl.a. planberedskap, byggklara tomter och tillgängligt utbud av exempelvis lägenheter på alla orter.

KSAU 2019-09-18 – dialog fortsätter KSAU 2019-10-16

1. Samtliga delområden (tätorter/landsbygd) i kommunen ska utvecklas.

Innebär att det ska växa, ska ha skett en förändring, utveckling av boende, aktivare föreningsliv ex.

Se att det skett en utveckling i alla delar. KS smörjer. Invånare, jämnare fördelning av invånare, alla delar har utvecklas, vackrare. Mäta ex. byggda bostäder, planerat, invånare, typ av invånare ex barnfamiljer

KSAU 2019-10-16 samt presidieavstämning 2019-10-22 - Förslag till KS mål till beslut KS 2019-11-06

1. Tillsammans med de som bor lever och verkar i kommunen skapa en hållbar samhällsutveckling och hållbar tillväxt i hela kommunen

Exempel delmål för KS att mäta och följa upp (beslutas i början av 2020):

- Delmål fysisk planering – Tillräcklig detaljplanerad kapacitet och sedan tillräckligt mycket lediga tomter och möjliga byggnationer med geografisk spridning. Strategi: Krav på produktion på detaljplaner och lediga tomter, samordna koncernen
- Delmål strategiska markförvärv – Ha beredskap för strategiska markförvärv när möjlighet uppstår
- Delmål hållbarhet - Att alla som bor, lever och verkar i kommunen känner till och bär hållbarhetsarbetet med Agenda2030 och barnperspektivet.
- Delmål skjutfältet – Rådighet över planeringen ökar för kommunen, möjliggöra för fler bostäder att byggas och en levande landsbygd utvecklas. Strategi – fortsatta dialoger
- Delmål koncern – Utveckla och ta vara på koncernens styrka och möjligheter för en hållbar stadsplanering

RTJ

Räddningstjänsten 2019-09-26 Dialog om mål för handlingsprogram trygghet- och säkerhet samt räddningstjänstens egna mål för mandatperioden kopplade till nya övergripande mål.

Handlar om Trygghet och robusthet: Krisberedskap, brottsförebyggande, räddningstjänstrelaterade olyckor, civilt försvar, säkerhetsfrågor – hot o våld, säkerhet internt i kommunen

Handlingsplan Trygghet och säkerhet: 1. Vaggeryds kommun ska vara en plats där trygghets- och robusthetsfrågor ständigt finnas med i samhällsutvecklingen.

Mätning exempel – alla större etableringar för offentlig eller privat sektor, ska ha hanterats ur trygghets och robusthetsperspektiv (Brand finns lagstiftat, men finns fler aspekter)

Räddningstjänstens roll – medverka tidigt i processen, som en checkpoint, skapa trygghetsråd

Räddningstjänstens mål 2020-2022: 1. Trygghets- och robusthetsfrågor ska ständigt finnas med i samhällsutvecklingen

SN

Arbetsutskottets dialog 19/8:

- Socialnämnden är en stor arbetsgivare i kommunen och bidrar med att skapa arbetstillfällen samt har ett omsorgskrav
- Tillväxt, ex gruppboende, äldreboende, trygghetsboende, omsorg för yngre -
Tillgodose behov på alla orter, såväl landsbygd som samhälle
- **Möta det ökade kravet på vårdbehov genom välfärdsteknik**
- (*Interna förutsättningar: God ekonomisk hushållning*)

Förslag till Socialnämndens mål inför beslut:

Mål – kommunfullmäktige	Mål – socialnämnd	Metod för uppföljning
Hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen	Följa samhällsutvecklingen för att möta medborgarnas framtida vård- och omsorgsbehov.	Intern uppföljning

Socialnämndens mål 2020-2022:

- **1. Följa samhällsutvecklingen samt möta medborgarnas vård- och omsorgsbehov**

BUN

Bun 2019-2022 4. Lärmiljöer

Mål: ”I alla våra verksamheter finns inspirerande lärmiljöer”

Våra lärmiljöer såväl inne som ute stimulerar till lärande och utveckling och är tillgängliga för alla barn och elever oavsett behov och eventuella funktionshinder. Ett inkluderande förhållningssätt är centralt. I våra verksamheter råder arbetsro vilket möjliggör fokus på de pedagogiska aktiviteterna. I våra skolor finns utrustning och pedagogiska resurser som är väl anpassade till den verksamhet vi bedriver.

Mål inom området för mandatperioden 2019–2022

- Vi har effektiva och väl fungerande koncept för lärmiljöer
- Verkställa planerade projekt i lokalplanen
- Andelen barn och elever som upplever studiero ska öka.

Uppföljning sker via:

- Antal datorer/iPads per elev
- Elevenkät - SI och VK
- Personalenkät - SI och VK
- Enkät vårdnadshavare – SI

2019, exempel: valt delmål (delårsrapport per 31/8)

Vi har effektiva och väl fungerande koncept för lärmiljöer

Nämnden verkställer just nu en rad projekt i lokalplanen varför stora kliv görs mot målet. Koncept har tagits fram för de nya skolorna och i dessa har särskild hänsyn tagits till att de ska vara trygga, ge bra förutsättningar för studiero och vara yteffektiva. Koncepten är klara och förankrade varför målområdet är grönt.

MBN

Förvaltningens diskussion presenterat för nämnd 29/4:

- Vi är med i tidigt skede i planarbetet.
- Vi handlägger avloppsärenden, bygglov, värmepumpar. All tillsyn bidrar till målet.

Nämndens dialog 25/6:

- Detta är vår hemmaplan – viktigt att vara med i tidigt skede
- **Vi kan erbjuda utbildningsinsatser (själva eller genom expertis) internt och till byggherrar. Brister i kunskap tar tid.**
- Se till att **vi inte bygger igen** i centrum, i samhällena, i bostadsområden – se till att **det gröna och blå inte försvinner**. För små tomter gör att det inte får plats med grönt.
- Garage under jord vid hyreshus – skapar utrymme för fler grönområden.
- Avsaknad av jord i kommunen
- Hela kommunen – generösa med bygglov på landsbygden

Målförslag MBN beredning

1. **Höja kunskapen i samhället inom hållbar planering och byggande i samarbete med våra nätverk.**
Uppföljning av målet sker genom att mäta andel kompletta ansökningar och anmälningsärenden. Verksamhetens strategi för genomförande kan exempelvis vara tips i den digitala ansökan, vara närvarande i olika sammanhang samt inventera kontaktnät vilka som kan bidra i detta. Kunskapshöjning behövs i tidigt skede, här kan bl.a. en stadsarkitekt bidra.

TN

Teknisk nämnd och förvaltning tillsammans - jobbar dagligen med samhällsutveckling i olika projekt och sammanhang. Allt för att skapa tillväxt och ett hållbart samhälle.

Dagligen betyder att tekniska nämnden är utförarnämnd och är med och skapar utveckling. Planer och program speglar vad som görs/ska göras/ dagligen. T.ex. öka andelen beläggning. Viktigt mäta vilka effekter som aktiviteter ger.

Tillväxt kan handla om tomtmöjligheter – ledigt för boende, industri m.m. Olika typer, på flera platser. Det ska kunna gå att etablera sig.

Tekniska nämndens mål 2020-2022: 1. Tekniska nämnden bidrar till att Vaggeryds kommuns samhällsutveckling genomförs med hållbar tillväxt

KFN

KF mål 1. Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen:

Dialog 16/5:

- Stödja ideella krafter för tillväxt i hela kommunen.
- Ta vara på och värna om/ säkra underhåll av det vi har.
- Gynna miljötank- dels för egna anläggningar men även ge morötter till föreningar.

Exempel från verksamheten Kultur- och fritidsförvaltningen 5/9:

- (Bibliotek) Hagshult, utveckla till berättande bibliotek. Meröppet – ideella krafter kan använda mer. Öppna, visa upp. Vidareutveckla miljöhörna, ex. förening som inspirerades till aktivitet
- (UC/UG)Tillväxt i hela kommunen – ex ungdomsverksamheten haft buss för att synas/verka i hela kommunen. Går dock emot miljömål. Exempel Sommarkul – hämtade från Bondstorp, Klevshult etc. med buss.
- (Bibliotek) – ansöka om medel till att ha bokbil som servar hela kommunen, även äldreomsorgen.
- (Ungdomsverksamhet) Ungdomar mer medvetna än vuxna kring miljöfrågor, fast inte när det gäller deras egna transporter. Här kan UC/UG göra mer i samarbete med bibliotek. Gör Earth hour varje år.
- Föreningar nyttja lokaler mer – är mätbart
- (Förvaltning, undersökning Eva G- Ungdomar – de som bor längst från tätort ofta mest missnöjda, har inte samma möjlighet till delaktighet. Viktigt finnas i hela kommunen)

Målets effekt för verksamheten- fler besökare, mer synliggjorda, mer rättvist i kommunen (ex sagobil), fler får ta del av utbudet, nå fler.

Nämnd 5/9: 1. Stödja ideella krafter för tillväxt i hela kommunen. Delmål, exempel:

- Lokal för UC/UG i vaggeryd,
- Kulturskolan närvaro i hela kommunen
- Bibliotek närvaro i hela kommunen

Kultur- och fritidsnämndens beredning 3/10, beslut nämnd 17/10 KFN mål 1 2020-2022:

1. Utveckla dialogen och stödet till ideella krafter för tillväxt i hela kommunen

Förtydligande av mål 1– Vi ska använda de verktyg vi har i egenskap av kommunal verksamhet för att skapa förutsättningar för ideella krafter att verka i vår kommun. Exempel på vad som behöver utvecklas är dialog, lokaler, service, kontaktmöjligheter för föreningar när de vill, blanketter.

Delmål kan exempelvis vara utvecklat föreningsstöd, föreningsplattform, förenkling av administration och redovisning. Verksamheterna förväntas kunna sätta mål inom området.

Mätbarhet: Måluppfyllelsen för mål 1 kan definieras genom effekten att fler besöker våra verksamheter på fler platser i kommunen samt genom att undersöka upplevelsen av dialogen och stödet till de ideella krafterna.

Kommentar 17/10: Dialog kan förbättras genom föreningsplattform. Det är en utmaning att mäta även de som inte deltar. Viktigt hålla igång ideella krafter, även ickeorganiserad verksamhet. Viktigt ta med även fritidssidan i exempel till framtida arbete

Vaggeryds Energi AB

Vaggeryd-Skillingaryds Bostads AB

Nämnder och bolag bidrag till KF mål 2

Nämnder och bolag aktuella förslag till nämndmål till KF mål 2

KS 2020-2022 2. Tillsammans skapa förutsättningar för fler företag att kunna etablera sig, ett diversifierat näringsliv och en god kompetensnivå

RTJ 2020-2022 2. Den enskilde kan förvänta sig en tillgänglig och kunskapsstark stöttning i trygghets- och robusthetsfrågor.

SN 2020-2022 2. Stärka individer genom utvecklande sysselsättningar, internt och externt, med god kvalitet.

BUN 2020-2022: 2. Våra barn och elever har hög måluppfyllelse.

MBN 2020-2022: 2. Utveckla dialogen med de vi finns till för.

TN 2020-2022: 2. Tekniska nämnden erbjuder bra, ändamålsenliga offentliga byggnader samt ger näringslivet etableringsförutsättningar

KFN 2020-2022: 2. Tillsammans inspirera och stödja utveckling och utbildning för samhällsengagemang och framtida yrkesliv

VEAB

VSBo

VEAB stödjer företagen med ex

VSBO tillhandahåller bostäder för arbetskraft

Nämnder och bolag exempel bidrag till KF-mål 2, inkl dialoger

KS

Tidigare år KS mål inom området Arbete och fritid:

- **Mål 2. Möjligheten till egen försörjning ska öka för alla målgrupper**
Ambitionsnivå: Att det skapas ännu skarpare matchning mellan företag och såväl individer som mindre grupper av individer samt ytterligare minska andelen långtidsarbetslösa. Detta innebär bl.a. att underlätta en viss flexibilitet i skapandet av matchningspaket som inte kräver för stora, generella och inte anpassningsbara lösningar.
- **Mål 3. Ökad mångfald av nya företag och näringar**
Ambitionsnivå: Behålla, utveckla och underlätta för fler nya företag inom befintliga och nya näringar som t.ex. tjänstesektorn, servicesektorn och gröna näringar och skapa förutsättningar även för små företag. Detta kan bl.a. innebära att stödja klusterskapande, tillgängliggöra eller synliggöra lokaler och underlätta samverkan inom olika områden exempelvis mellan privata och offentliga fastighetsägare kring centrumutveckling på olika orter.
- **Mål 4. Ökad samverkan med civilsamhället för en högre servicekvalitet**
Ambitionsnivå: En höjd synlighetsgrad av såväl utbud och aktiviteter som resurser i form av t.ex. lokaler. Detta innebär bl.a. utveckling av webbsida och information samt utökad samverkan samt att integrera detta i kommande lokalförsörjningsplan för kommunen.

KSAU 2019-09-18 – dialog fortsätter KSAU 2019-10-16

KS mål 2020-2022 2. Kommunen ska vara en aktör som stödjer kompetensutveckling tillsammans med våra företag och samverkansparter

Varierat näringsliv genom att fokusera på besöksnäringar och gröna näringar.

Verktyg/politisk möjlig skiljelinje: Hur öka småföretagsamheten? Öppna kommunala verksamheten.

Behov av utbildning kan komma att öka i en konjunktursvängning

KSAU 2019-10-16 samt presidieavstämning 2019-10-22 - Förslag till KS mål till beslut KS 2019-11-06

2. Tillsammans skapa förutsättningar för fler företag att kunna etablera sig, ett diversifierat näringsliv och en god kompetensnivå

Exempel delmål för KS att mäta och följa upp (beslutat i början av 2020):

- Ha igång/ på plats / fungerande näringslivssamarbete som ger effekt
- Uppfylla mål enligt näringslivsstrategin
- Sysselsättningsmål – egen försörjning
- Agenda2030

RTJ

Räddningstjänsten 2019-09-26 Dialog om mål för handlingsprogram trygghet- och säkerhet samt räddningstjänstens egna mål för mandatperioden kopplade till nya övergripande mål.

Handlar om Trygghet och robusthet: Krisberedskap, brottsförebyggande, räddningstjänstrelaterade olyckor, civilt försvar, säkerhetsfrågor – hot o våld, säkerhet internt i kommunen

Handlingsplan Trygghet och säkerhet: 2. Vaggeryds kommun ska vara en plats där den enskilde kan förvänta sig en tillgänglig och kunskapsstark stöttning i trygghets- och robusthetsfrågor.

Mätning exempel – ex handläggningstider tillsyn, Insiktsundersökning.

Räddningstjänstens roll – Vara ett stöd i den lärande processen. Naturlig rådgivningsroll och expertroll, finnas tillgängliga för det, finnas i tillsynssammanhang

Räddningstjänstens mål 2020-2022: 2. Den enskilde kan förvänta sig en tillgänglig och kunskapsstark stöttning i trygghets- och robusthetsfrågor

SN

Arbetsutskottets dialog 19/8:

- Bidra till ett varierat näringsliv genom att möjliggöra för alternativa utförare med god kvalitet
- Skapa förutsättningar för en daglig verksamhet att ha sysselsättning av god kvalitet – **Det ska vara möjligt att utvecklas som individ i våra verksamheter** (Såväl daglig verksamhet som mötesplatsen ex.) Låg tröskel. (Uppföljning bl.a. med brukarenkäter)
- **Bidra till utbildning av god kvalitet genom att tillgängliggöra praktikplatser i samverkan med barn och utbildningsnämnden**
- (Interna förutsättningar – Frisknärvaro/ sjukfrånvaro samt Kompetensutveckling)

Förslag till Socialnämndens mål inför beslut:

Mål – kommunfullmäktige	Mål – socialnämnd	Metod för uppföljning
Hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet	Stärka individen genom utvecklande sysselsättning, internt och externt, med god kvalitet.	Brugarundersökning FO KKiK ÖJ Intern uppföljning

BUN

2. Måluppfyllelse

Mål: ”Våra barn och elever har hög måluppfyllelse”

Våra elever får uppleva framgång i skolan och våra läranderesultat ska alltid vara över riksgenomsnittet på kommunnivå. Våra skolor skapar förutsättningar för varje elev att nå sin fulla potential samt att ta sig an nästa steg i utbildningskedjan. I våra verksamheter tillgodogör sig eleverna kontinuerligt nya kunskaper men utvecklar också förmågor och färdigheter i enlighet med skolans styrdokument. Vi ger de elever som är i behov av det stöd i ett tidigt skede och uppmärksammar de elever som behöver extra utmaningar så att de når längre.

Delmål inom området för mandatperioden 2019–2022

Uppföljning sker på ett sådant sätt att sjunkande studieresultat tidigt signaleras, uppmärksammas och åtgärdas

- Framgångsrika lärmeter sprids på ett systematiskt och kontinuerligt sätt
- Måluppfyllelse ska öka för framförallt nyanlända elever och pojkar
- Fler deltagare inom komvux ska slutföra sina kurser

Uppföljning sker via:

- Betygsstatistik
- Resultat NP
- Antal elever med åtgärdsprogram
- Elevenkät - SI och VK
- Personalenkät - SI och VK

2019, exempel: valt delmål (delårsrapport per 31/8):

Framgångsrika lärmeter sprids på ett systematiskt och kontinuerligt sätt

Uppföljning av studieresultat sker nu på ett systematiskt vis så att sjunkande studieresultat signaleras tidigt.

Vidare har ämnesdidaktiska nätverk kommit igång i kommunen där lärare träffas för att utbyta erfarenheter och att gemensamt utveckla undervisningen genom att sprida framgångsrika lärmeter. Måluppfyllelsen har ökat sedan tidigare år varför bedömningen är grön

MBN

Förvaltningens diskussion presenterat för nämnd 29/4:

- Besvarar medborgarmotioner.
- Vi arbetar med tillgänglighetsfrågor.
- Även detta berör förorenad mark. Hanterar klagomål och nedskräpningsärenden.

Nämndens dialog 25/6:

- Bättre på **kommunikation** – vad som gäller och hur man gör. Ex. gentemot näringsliv
- Finns koppling till utbildningstanken i mål 1
- För mycket myndighetston i kommunikationen idag. Mer pedagogik
- Den som söker vet inte alltid kraven
- **Dialog** med sökande viktigt, inte bara pekpinne
- Goda lokaler – bra miljöer för lärande

MBN beredningens förslag till mål

1. Utveckla dialogen med de vi finns till för.

Uppföljningen mäts genom SKLs öppna jämförelser Insikt och genom delfrågor i Svenskt näringslivs enkät.

Verksamhetens strategi för genomförande kan exempelvis vara arbetet med klarspråk, och minska myndighetsspråk och s.k. fikonspråk och förkortningar ex. P.B.L. Kommunikation och dialog är viktigt både internt och externt.

TN

Teknisk nämnd och förvaltning bidrar tillsammans med stöd och kompetens vid planering och etablering av nya verksamhetsområden och vid förfrågningar och etableringar av nya verksamheter. Vi är gärna en part i diskussionen om nya utbildningar vid Fenix och arbetar intensivt med byggnation av förskolor och skolor, för att bidra till en utbildning med kvalitet.

Ex. kommer det behövas fler rörläggare i framtiden. (utöka utöver Fenix)

Även viktigt med allt kring utbildningen – att personal trivs, trevligt boende.

Inte bara vår utbildning som vi utför, även utbildningsnivå på de som jobbar. Kompetensnivån ska finnas i vårt geografiska område.

Vidareutbilda egna, ta emot praktikanter.

Säsonganställda – ex. grönsidan, praktik. Varierande tjänster säsong

Tekniska nämndens mål 2020-2022:

- 2. Tekniska nämnden erbjuder bra, ändamålsenliga offentliga byggnader samt ger näringslivet etableringsförutsättningar

KFN

KF mål 2. Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet

Dialog 16/5:

- Öppna upp möjligheter för ett varierat företagande för att bibehålla god sysselsättning och varierat näringsliv med näringar även inom kultur och idrott. T.ex. personlig tränare. Mycket småföretagande bidrar till låg arbetslöshet. Vi har sårbarhet med mycket legotillverkning.
- Bidra genom koppling mellan att vilja bo och att det finns ett rikt kultur/fritidsliv.

Exempel från verksamheten Kultur- och fritidsförvaltningen 5/9:

- (Bibliotek) Utveckla Makerspace (kommer idag även från Värnamo, gott betyg...)- inspirerar, stärker vilja att arbeta med teknik. Ungdomar konstnärligt skapande, hur utveckla så att de har möjlighet fortsätta sitt skapande o vara kvar i kommunen, inte behöva åka till storstad för att utöva sitt skapande- Biblioteket är idag en arena för konstnärligt skapande. Ha budget för att det kan komma inspiratörer och visa upp
- (UC/UG) De flesta företagare har inte alltid de högsta betygen i teorin, är entreprenörer med många idéer. Många av de kommer som unga till våra verksamheter.Ex. UC/UG Puls – Besöker idag idrottsföreningar prova på utan krav på medlemskap. Förebilder – P:T som nu har vikariat i Jönköping, en boxare med eget namn. Ger nycklar till att hitta sin framtid.
- Finns idéer hos ledamöter åka runt till kontaktnät m unga o knyta kontakter.
- (Förvaltning) Våra egna yrken/näringar. Sysselsättning på fria tiden. Hus med möjlighet till konstnärligt skapande.

Målets effekt för verksamheten- Skapa ännu mer sammanhang, föredömen och inspiration inför framtida möjligheter och val i livet

Nämnd 5/9:

Förebilder, mötesplatser, inspiration inför framtiden. Ge nycklar till framtiden.

Meriterande med föreningsengagemang i framtida yrkesroll. Mötesplatser skapar sammanhang. Krav och delaktighet

Kultur- och fritidsnämndens beredning 3/10, beslut nämnd 17/10 KFN mål 2 2020-2022

2. Tillsammans inspirera och stödja utveckling och utbildning för samhällsengagemang och framtida yrkesliv

Förtydligande av mål 2– Vi ska medverka till att skapa goda samhällsmedborgare genom ett rikt liv på fritiden och erbjuda ett smörgåsbord. Exempel på detta är att medverka till att få fungerande människor som är del av sammanhang, kamratanda, trivsel, lära sig. Vem du än är, var du än bor ska det finnas en förening för dig. Vi kan exempelvis anordna föreläsningar o samverka med olika nämnder, utveckla ledare.

Mätbarhet: Måluppfyllelsen för mål 2 kan definieras genom dels ökat antal besökare, särskilt för barn och unga, men även ökad aktivitet med den önskade effekten att ungdomars hopp och visioner om framtiden utvecklas positivt.

Kommentar 17/10: Målet motverkar utanförskap. Finns engagemang hos unga när det gäller, ex. kring klimatfrågan. Verksamheter träffar de unga. Hur nå de som inte är med? Alla måste känna att de har rätt att vara med.

Vaggeryds Energi AB

Vaggeryd-Skillingaryds Bostads AB

Nämnder och bolag bidrag till KF mål 3

Nämnder och bolag aktuella förslag till nämndmål till KF mål 3

KS 2020-2022 3. Tillsammans med civilsamhället skapa ökade förutsättningar för en god hälsa, genom utbildning och fritids-och kulturaktiviteter

RTJ 2020-2022 3. Den enskilde ska ges en ökad förmåga att själv kunna hantera olyckor, brott och kriser

SN 2020-2022 3. Bidra till hållbarhet samt en god hälsa genom aktiviteter och insatser som är förebyggande, tidiga och främjande

BUN 2020-2022: 1. Våra barn och elever mår bra och utvecklas som individer och tillsammans med andra.

MBN 2020-2022: 3. Lyfta hälsoaspekten i vår myndighetsutövning.

TN 2020-2022: 3. Tekniska nämnden tillgängliggör kommunal mark för en aktiv fritid med tilltalande grönområden för en god livskvalitet

KFN 2020-2022: 3. Medborgare ska känna att de kan påverka och vara skapare av utbudet för en god hälsa och ett eget välbefinnande

VEAB

VSBo

Nämnder och bolag exempel bidrag till KF-mål 3, inkl. dialoger

KS

KS tidigare mål inom området Kunskap och hälsa:

Mål 5. Vi ska bli en friskare kommun

Ambitionsnivå: Att integrera kunskap och hälsa i samhällsplaneringen, utöka informationen kring dessa frågor, mer kontinuerligt följa upp resultat samt uppmuntra befintliga aktörer inom området. Detta innebär bl.a. att säkerställa trygga och hälsosamma miljöer i samhällsplaneringen, att följa hälsoreultat som sticker ut, exempelvis ungas psykiska ohälsa, och att skapa förutsättningar för det råd som ska arbeta med folkhälsa att komma igång.

KSAU 2019-09-18 – dialog fortsätter KSAU 2019-10-16

Delmål ex: Utveckla mötesplatser som gynnar hälsa och välbefinnande, möjliggöra utvecklingen av ett hälsocenter i kommunen tillsammans med regionen, främja gröna mötesplatser för rekreation genom god samhällsplanering

KSAU 2019-10-16 samt presidieavstämning 2019-10-22 - Förslag till KS mål till beslut KS 2019-11-06

3. Tillsammans med civilsamhället skapa ökade förutsättningar för en god hälsa, genom utbildning och fritids-och kulturaktiviteter

Exempel delmål för KS att mäta och följa upp (beslutas i början av 2020):

- År 1 ta fram en folkhälsostrategi som strävar efter en jämlik hälsa enligt Agenda2030 och nationella samt regionala mål
- År 2 uppnå effekter och mål enligt strategin, ex Hälsocenter - Möjliggöra utvecklingen av ett hälsocenter i kommunen tillsammans med regionen

RTJ

Räddningstjänsten 2019-09-26 Dialog om mål för handlingsprogram trygghet- och säkerhet samt räddningstjänstens egna mål för mandatperioden kopplade till nya övergripande mål.

Handlar om Trygghet och robusthet: Krisberedskap, brottsförebyggande, räddningstjänstrelaterade olyckor, civilt försvar, säkerhetsfrågor – hot o våld, säkerhet internt i kommunen

Handlingsplan Trygghet och säkerhet: 3. Vaggeryds kommun ska vara en plats där den enskilde ges en ökad förmåga att själv kunna hantera olyckor, brott och kriser

Mätning av ex utbildningsinsatser och information

Räddningstjänstens mål 2020-2022: 3. Den enskilde ska ges en ökad förmåga att själv kunna hantera olyckor, brott och kriser

SN

Arbetsutskottets dialog 19/8:

- Trivsamt boendemiljö, vistelsemiljö – (uppföljning möjlig genom brukarundersökningar)
 - God tillgång till aktiviteter – många målgrupper (FO, SB, aktiva pensionärer) bidrar till en aktiv fritid, ett rikt kulturliv och en höjd kunskap
 - **Genom förebyggande, tidiga och främjande insatser bidra till hälsa och hållbarhet**
 - Undvika komplexitet
 - Verksamheter höjer kunskapsnivån, ex Mötesplatsen.
- Finns fler målgrupper vi kan använda våra verksamheter till att höja kunskapsnivån för en god hälsa, ex äldre, yngre (psykisk ohälsa) genom fältare**
- Hälsocenter i samverkan med region och kommun

Mål – KF	Målförslag– socialnämnd	Metod för uppföljning
Ökad kunskap, aktivare fritid och rikare kulturliv för en god hälsa	Bidra till hållbarhet och en god hälsa genom insatser och aktiviteter som är förebyggande, tidiga och främjande.	Brukarundersökning IFO, KKIK, ÖJ, Intern uppföljning
	Medborgarna ska uppleva en god hälsa samt god tillgång till aktiviteter och en trivsamt vistelse- och boendemiljö.	Brukarundersökningar (IFO, ÅO, FO) KKIK, ÖJ, Intern uppföljning

Socialnämndens mål 2020-2022: 3. Bidra till hållbarhet samt en god hälsa genom aktiviteter och insatser som är förebyggande, tidiga och främjande

BUN

Bun 2019-2022 1. Barn och elever

Mål: ”Våra barn och elever mår bra och utvecklas som individer samt tillsammans med andra”

I våra skolor är alla barn och elever trygga och får samarbeta och interagera med andra. Undervisningen anpassas efter varje barn och elevs behov på ett inkluderande sätt. Vi arbetar kontinuerligt och aktivt med normer och värden. En hög tillit till varje barn och elevs förmåga präglar vårt arbete och vi stimulerar till självständighet och ansvarstagande. Våra barn och elever vet vad som krävs av dem och de har en positiv framtidstro.

Delmål inom området för mandatperioden 2019–2022

- Andelen barn och elever som upplever trygghet är högre än riksgenomsnittet
- Särskilt stöd tillgodoses på ett inkluderande sätt
- Antal barn och elever med problematisk skolfrånvaro ska minska

Uppföljning sker via:

- Antal kränkingsärenden
- Elevenkät - SI och VK
- Personalenkät - SI och VK
- Enkät vårdnadshavare - SI
- Trygghetsenkät och otrygga platser
- Hälsosamtal

2019, exempel: valt delmål (delårsrapport per 31/8)

Antal barn och elever med problematisk skolfrånvaro ska minska

Vi har arbetat med stödmaterial för att se till att särskilt stöd tillgodoses på ett inkluderande och likvärdigt sätt. Materialet är framme och implementering pågår i organisationen. Särskilda handlingsplaner för att minska antalet elever med problematisk skolfrånvaro har tagits fram och implementering pågår på enheterna. Antalet elever med problematisk skolfrånvaro har inte minskat varför bedömningen blir röd

MBN

Förvaltningens diskussion presenterat för nämnd 29/4:

- Vår hemsida. Vi informerar på alla inspektioner, samrådsmöten, när någon ringer eller kontaktar oss på annat sätt.
- Vid behov tar vi kommunskyttar till hjälp.
- Vi handlägger klagomål (tex nedskräpning). Handlägger ärenden om förorenad mark.
- Tillsyn på fritidsanläggningar.
- Kalkning.

Nämndens dialog 25/6:

- Inomhusmiljön, ex. ventilation. Genom tillsyn få ändamålsenliga lokaler – skola, fritid – inomhus/utomhus
- **Planarbetet – vad får byggas, hur – även i nämnd tidigare. Grönområden**
- Vi får vara med och komma ihåg det som glöms bort, ex. lekplats, får inte vara störande etc.
- Har kunskapen – ex. ge goda exempel. Omvärldsbevakning
- Kan ta hjälp av andra kommuner

MBN beredningens förslag till mål

1. Lyfta hälsoaspekten i vår myndighetsutövning.
Uppföljning kan gärna ske över nämndgränser där en eller flera indikatorer väljs ut att följa tillsammans och arbeta mot tillsammans. Exempelvis elevers närvaro, sjukfrånvaro, bättre hälsa för elever.

Verksamhetens strategi för genomförande kan exempelvis handla om tillsyn för lokaler, kök, utrustning samt ventilation etc. i lokaler för kultur och fritidsutövande.

Närhet till det gröna, cykelvägar i samhällen viktigt. Ett praktiskt exempel är en förskola i en kyrka.

TN

Teknisk nämnd och förvaltning besitter tillsammans en hög kunskapsnivå inom sina områden och med löpande vidareutbildning säkras den för framtiden. Ständig utveckling av gång och cykelvägar, rekreationsområden, gestaltning och konstutsmyckning av fastigheter och nya verksamhetsområden bidrar till ett rikt kulturliv och en god hälsa.

Allmän plats – stora ytor, stor tillgång för allmänheten. Även naturreservat.

Hanterar ex. många motioner

När vi arbetar tigt lär vi av varandra.

Tekniska nämndens mål 2020-2022

- **Tekniska nämnden tillgängliggör kommunal mark för en aktiv fritid med tilltalande grönområden för en god livskvalitet**

KFN

KF mål 3. Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv – för en god hälsa

Dialog 16/5

- Medborgare ska känna att de kan påverka och vara skapare av utbudet, genom att erbjuda upplevelser för individen gynnas en god hälsa.
- Stödja och utmana studieförbund.
- Stödja spontana aktiviteter, ska vara lätt att skapa. Spontan+ träff+ organiserad fritid - 0-100 år.
- Underlätta skapa mötesplatser för personer med psykisk ohälsa.
- Skapa mer feelgood idrott, även kulturliv- öppet för alla, verka för att föreningar erbjuder till alla. Uppsamlingsheat för de som inte är lika bra – idag mycket tävlan och krav på högt engagemang.
- Tillsammans med andra kommuner, ex kultur arrangemang. Ha hela kommunens perspektiv.

Exempel från verksamheten Kultur- och fritidsförvaltningen 5/9:

- (Bibliotek) Biblioteket öppet för alla utan krav. En arena för spontankultur – för sig själv och andra. Mätbart exempelvis. X antal arrangemang utförs av medborgare – kräver budget avsatt. Makerspace är en spontan aktivitet.
- (UC/UG) Ex. UC/UG Puls – ungdomar får testa på. Ungdomar får också själva planera och förbereda aktiviteter. Behövs mål och medel avsatt för detta. Vi har en aktiv fritid, behöver även aktiv kultur.
- För en god hälsa – svårt för icke organiserad verksamhet att komma åt lokaler, kunna verka utan krav.
- Nycklar till hälsa, särskilt för unga men gäller alla, finnas i ett sammanhang, att du syns

Målets effekt för verksamheten: Fler arenor utan krav, fler tar del av och deltar, mår bättre.

Nämnd 5/9

Synliggöra, tillsammans skapa/utveckla spontana mötesplatser, möjlighet till en aktiv fri tid. För att må bättre/ för ett bättre välmående – inte bara fysisk hälsa. Vad bidrar till en god hälsa? Delaktighet i samhället och föreningslivet

Kultur- och fritidsnämndens beredning 3/10, beslut nämnd 17/10 KFN mål 3 2020-2022

3. Medborgare ska känna att de kan påverka och vara skapare av utbudet för en god hälsa och ett eget välbefinnande

Förtydligande av mål 3– genom dels utveckling och ökade förutsättningar för spontanarenor, ex Makerspace och andra mötesplatser utan krav på organisering, men även stöd till ny organisering, ex basketförening, förväntas upplevelsen av utbudet utvecklas positivt. Detta kan även uppnås genom ökad aktivitet för att inhämta synpunkter, ex kulturting.

Mätbarhet: Måluppfyllelsen för mål 3 kan definieras genom dels ökat antal besökare, särskilt för de aktiviteter som samskapats i någon form men även ökat deltagande i de aktiviteter som syftar till att inhämta synpunkter på utbudet, ex. kulturting. Effekten för målet förväntas bli en förbättrad upplevelse av hälsa och välbefinnande vilket exempelvis kan ses i folkhälsoenkät ung men även i mer informella avstämningar i verksamheterna.

Kommentar 17/10: Viktigt vara aktiv hela livet (se Linköping)

Vaggeryds Energi AB

Vaggeryd-Skillingaryds Bostads AB

Nämnder och bolag bidrag till KF mål 4

Nämnder och bolag aktuella förslag till nämndmål till KF mål 4

KS 2020-2022 4. Tillsammans utveckla attraktiva och inkluderande platser – med hög tolerans, delaktighet och möjlighet att påverka

RTJ 2020-2022 4. Den enskilde kan förvänta sig respons av samhället när den egna förmågan sviker före, under och efter olyckor, brott och kriser

SN 2020-2022 2. 4. Öka tillgängligheten samt verka för att medborgarna upplever trygghet, delaktighet och självbestämmande i sin vardag.

BUN 2020-2022: 3. Våra barn och elever får ta del av ett dynamiskt lärande.

MBN 2020-2022: 4. Tillsammans utveckla tillgängligheten, delaktigheten och tryggheten för Vaggeryds kommun som attraktiv plats.

TN 2020-2022: Tekniska nämnden bidrar genom planerad förvaltning av kommunens anläggningskapital och ömsesidig öppenhet bidrar tekniska nämnden till en långsiktig god, säker och trygg livsmiljö.

KFN 2020-2022: 4. Skapa trygga, tillgängliga och attraktiva möjligheter till kultur, fritids och friluftaktiviteter för alla

VEAB

VSBo

Nämnder och bolag exempel bidrag till KF-mål 4, inkl. dialoger

KS

KS tidigare mål inom området Demokrati, delaktighet/ tillgänglighet och service:

Mål 6. Ökat medborgarinflytande

Ambitionsnivå: Att öka medborgarnas möjlighet av att kunna påverka samhällsutvecklingen i kommunen vilket följs upp genom SCB medborgarundersöknings delområde Nöjd inflytande index samt genom hur många som tar del av fullmäktiges sammanträde, webbplats i övrigt och sociala medier. Detta innebär bl.a. att utveckla de kommunala råden samt digitala kanaler och möjligheter att ha dialog i syfte att få tidiga inspel och kunna ta kloka beslut. Även synen på mångfald och jämställdhet behöver utvecklas för att alla ska känna att de har en plats i den kommunala demokratin.

KS tidigare mål inom området Samverkan regionalt/nationellt/internationellt

Mål 7. Vi ska utveckla vår internationella omvärldsbevakning till ett lärande och en tydlig nytta för våra invånare

Ambitionsnivå: Att ha hittat en kommun i annat land med liknande möjligheter och utmaningar inför att som nästa steg skapa ett lärande och en nytta i ett samarbete. Detta innebär bl.a. att med stöd av den regionala EU-resurs Vaggeryds kommun har del av, sträcka ut en hand och förstärka exempelvis det lokala Leaderkontorets eller Barn och utbildningsnämndens befintliga samarbeten där koppling ska finnas till arbetet med hållbarhet och Agenda2030.

KSAU 2019-09-18 – dialog fortsätter KSAU 2019-10-16

KS 2020-2022. Mål 4?

KS presidium 16/9: Upplevd trygghet. Upplever att man har nära till besluten och prata med varandra. Det öppna samhället, vi får tycka olika.

Öka mångfald för delaktighet i den demokratiska processen

Delaktighet, ex rådens betydelse, Tillgängligt på hemsida. Offentliga sammanträden

KSAU 2019-10-16 samt presidieavstämmning 2019-10-22 - Förslag till KS mål till beslut KS 2019-11-06

4. Tillsammans utveckla attraktiva och inkluderande platser – med hög tolerans, delaktighet och möjlighet att påverka

Exempel delmål för KS att mäta och följa upp (beslutas i början av 2020):

- Medborgardialoger - Bra effekt, målgruppsspridning och hög delaktighet på planerade medborgardialoger med god återkoppling
- Transparens, delaktighet i vad som händer – ex ärenden som syns på webben. Hittar på webben, följa fullmäktige
- Utveckla de kommunala råden efter målgruppernas behov

Platser kan vara: Delområden, mötesplatser, digitala platser, bostadsområde, torg, dialog

RTJ

Räddningstjänsten 2019-09-26 Dialog om mål för handlingsprogram trygghet- och säkerhet samt räddningstjänstens egna mål för mandatperioden kopplade till nya övergripande mål.

Handlar om Trygghet och robusthet: Krisberedskap, brottsförebyggande, räddningstjänstrelaterade olyckor, civilt försvar, säkerhetsfrågor – hot o våld, säkerhet internt i kommunen

Handlingsplan Trygghet och säkerhet: 4. Vaggeryds kommun ska vara en plats där den enskilde kan förvänta sig respons av samhället när den egna förmågan sviker före, under och efter olyckor, brott och kriser.

Mäts genom upplevd trygghet och faktisk levererad trygghet

Satsningar inom olika delprogram. Trygghetspunkter behöver byggas, kontinuitetshanteringen, förmåga hantera stora olyckor

Räddningstjänstens mål 2020-2022: 4. Den enskilde kan förvänta sig respons av samhället när den egna förmågan sviker före, under och efter olyckor, brott och kriser

SN

Arbetsutskottets dialog 19/8:

- Boendemiljö - Möjlighet välja olika
- Trygga boenden, trygga platser.
(Uppföljning behöver inte alltid vara kopplat till individ. Kan vara upplevelse av personalen totalt för verksamheten)
– **verksamhet i våra lokaler ska vara tillgängliga och trygga**
- Påverkan – som individ. Hur kan vi vara säkra på att individen vill, och inte bara ex. anhörig?
Säkerställa individens möjlighet att påverka i sin vardag
(Delaktighet och påverkan kan följas upp genom brukarenkäter)
- **Digital tillgänglighet**
- (Interna förutsättningar – god arbetsmiljö)

Förslag till Socialnämndens mål inför beslut:

Mål – kommunfullmäktige	Mål – socialnämnd	Metod för uppföljning
Vaggeryds kommun ska vara en trygg och tillgänglig plats där alla känner delaktighet och kan påverka	Ska vara tillgänglig och verka för att medborgarna upplever trygghet, delaktighet och självbestämmande i sin vardag.	Internkontroll Brukarundersökningar (ÄO, FO, IFO) KKiK ÖJ

Socialnämndens mål 2020-2022:

4. Öka tillgängligheten samt verka för att medborgarna upplever trygghet, delaktighet och självbestämmande i sin vardag.

BUN**BUN 3. Dynamiskt lärande****Mål: ”Våra barn och elever får ta del av ett dynamiskt lärande”**

I Vaggeryds kommun utgår vi från att alla kan lära sig och utvecklas via träning och ansträngning. Därför stimulerar vi till ett dynamiskt lärande i våra skolor där elevernas tro på sin egen förmåga och utveckling är central. Vi erbjuder en omväxlande och lustfylld undervisning som baseras på forskning och beprövad erfarenhet där digitala verktyg har en naturlig plats. Våra elever har inflytande och är delaktiga i våra verksamheter och våra pedagoger lär av varandra och samarbetar såväl inom som mellan enheterna.

Delmål inom området för mandatperioden 2019–2022

- Tillgången och användandet av digitala verktyg är en naturlig del av vardagen i skolan
- Andel elever som upplever att man kan nå kunskapskraven ska öka.
- Starta upp fler samarbeten med externa aktörer inom fritidshemsverksamheten (Exempelvis kulturskolan, idrottsföreningar, studieförbund etc.)

Uppföljning sker via:

- Elevenkät - SI och VK
- Personalenkät - SI och VK
- Enkät vårdnadshavare - SI

2019, exempel: valt delmål (delårsrapport per 31/8)

Andel elever som upplever att man kan nå kunskapskraven ska öka.

Samtlig personal inom skolan har haft en gemensam studiedag där skillnaden mellan statiskt och dynamiskt mindset klargjordes. Detta är grunden i att lyckas med dynamiskt lärande. Samtliga elever i högstadiet har fått tillgång till egen dator och vi förtätar tillgången till digitala verktyg i hela organisationen. Andel elever som bedömer att man klarar kunskapsmålen om man försöker har ökat och ligger över riket varför området bedöms som grönt.

MBN

Förvaltningens diskussion presenterat för nämnd 29/4:

- Besvarar medborgarmotioner.
- Vi arbetar med tillgänglighetsfrågor.
- Även detta berör förorenad mark.
- Hanterar klagomål och nedskräpningsärenden.

Nämndens dialog 25/6:

- **Säkerställa estetiska värden i bygglovsprocessen**
- **Hållbarhet** – estetiska värden – göra mer (idag ex. moduler). Vilja bo
- Attraktivitet och tillgänglighet är våra frågor
- Förutsättningar, tillgängligheten, lämpligheten landar hos oss
- Tryggheten – planarbete. Säkerställa trygg miljö, belysning och annat.
- Delaktighet och påverkan –
Fråga oftare utåt, våga låta komplexa ärenden ta tid. Få in kunskap och expertis
- Att komma in tidigt i planskede kan minska antalet komplexa ”inomplans”-ärenden

MBN beredningens förslag till mål

4. Tillsammans utveckla tillgängligheten, delaktigheten och tryggheten för Vaggeryds kommun som attraktiv plats.

Tillgänglighet här syftar till förvaltningens tillgänglighet gentemot medborgare, trygghetsaspekten inrymmer tillgängligheten till rummet. På så sätt sker uppföljningen genom dels Servicemätning, andel besökare på web, andel besökare som leder till bygglov (tillgänglighet 24 h) samt att indikatorerna kring delaktighet och trygghet i SCB medborgarundersökning kan delas över fler nämnder. Mått för egna bidraget till utveckling av delaktighet och tillgänglighet till det fysiska rummet kan tillkomma om sådana är möjliga att forma.

TN

Teknisk nämnd och förvaltning strävar tillsammans hela tiden efter att vår kommun ska upplevas inbjudande och välkomnande. Vi vill alltid vara nära invånarna för att lyssna på och ta del av tankar och idéer. Är du delaktig i din omgivning är du också mån om den.

Imponerande att se personal som får ett område att sköta, och gör det med frihet under ansvar – det ger hög standard.

Tekniska nämndens mål 2020-2022:

- 4. Tekniska nämnden bidrar genom planerad förvaltning av kommunens anläggningskapital och ömsesidig öppenhet bidrar tekniska nämnden till en långsiktig god, säker och trygg livsmiljö.

KFN

KF mål 4. Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka

Dialog 16/5

- Skapa trygga, tillgängliga och attraktiva möjligheter till kultur, fritids och friluftaktiviteter för alla:
 - Trygga - alla ska bli sedda
 - Tillgängliga – kommer dit du ska samt kunna komma in i lokalen
- Delaktighet – den demokratiska processen både inom idrott men också samhällsutveckling Att kunna påverka.
- Beslut – tas idag med hänsyn till jämställd och jämlikhetsperspektiv. Ha med i krav för bidrag i större utsträckning.

Exempel från verksamheten Kultur- och fritidsförvaltningen 5/9:

- (Bibliotek) Meröppna bibliotek. Utveckla den fysiska tillgängligheten.
- Bemöta besökare så att de känner sig sedda – besökare inte alltid bara för att låna böcker, också för att prata med någon. Behövs fysiska personer på plats för det.
- (UC/UG) Fritidsgård Vaggeryd – idag ej attraktivt, ej tillgängligt o ej tryggt (många små rum) Ser skillnad på de som besöker verksamheten – i Skillingaryd kommer många olika målgrupper. Alla möts och känner sig trygga i miljön.
- (Förvaltning) Attraktivitet har koppling till resurser, märks i dialog om budget.
- Alla verksamheter märks. Utbudet styr inflyttning.

Målets effekt för verksamheten: Fler blir sedda, fler har möjlighet ta del av, fler kan mötas i trygga miljöer.

Nämnd 5/9:

Kultur- och fritidsnämndens arbete påverkar. Det finns en förening för dig var du än bor. Berör alla.

Kultur- och fritidsnämndens beredning 3/10, beslut nämnd 17/10 KFN mål 4 2020-2022

4. Skapa trygga, tillgängliga och attraktiva möjligheter till kultur, fritids och friluftaktiviteter för alla

Förtydligande av mål 4– Genom utveckling av de platser som idag inte anses vara antingen tillräckligt attraktiva, tillgängliga och/eller trygga, förväntas deltagare till dessa verksamheter/lokaler bli fler och ge en mer positiv upplevelse. Exempel IP som har utvecklats. Upplevelsen kan dels vara individuell, men verksamheterna kan även själva ha dialog och analysera utvärdera utvecklingen.

Det kan handla om att utveckla öppettider och den fysiska tillgängligheten, eller göra det attraktivt och tryggt ur ett specifikt målgruppsperspektiv, exempelvis UG i Skillingaryd som har utvecklats.

Mätbarhet: Måluppfyllelsen för mål 4 kan definieras dels genom ökat antal besökare/deltagare, särskilt de platser som vid mandatperiodens start som inte anses vara trygga, attraktiva och tillgängliga. Effekten av målet förväntas förutom ökat användande av verksamheten bli en positivare upplevelse vad gäller trygghet, attraktivitet och tillgänglighet.

Kommentar 17/10: Ex. belysning i elljusspår, friluftsgård Vaggeryd, UC-lokal.

Tomma lokaler efter kl. 17. Nya verksamheter tillgång. Tillväxt – rokader?

Vaggeryds Energi AB

Vaggeryd-Skillingaryds Bostads AB

Interna mål

Finansiella mål

Finansiella mål följs upp genom budgetuppföljning i en översikt över alla nämnders och bolags bidrag till

- soliditet och
- självfinansieringsgrad

Personalpolitiska mål

Personalpolitiska mål följs upp genom budgetuppföljning i en översikt över alla nämnders och bolags bidrag till

- sjukfrånvaro
- HME, Hållbart medarbetarengagemang

Mål för egna miljöarbetet

Mål för det egna miljöarbetet följs upp genom budgetuppföljning som en del av uppföljning miljöprogram i en översikt över alla nämnders och bolags bidrag till

- Hållbart resande
- Matsvinn
- Annan verksamhetsrelaterat bidrag

Finansiella mål

1. Det årliga resultatet ska vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket motsvarar cirka 15 mnkr.

Indikator 1.1:

Årets resultat, mnkr	Mål
Riktat till: Alla verksamheter	
Årets resultat ska vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag, %	2,0
vilket motsvarar ett årligt resultat enligt resultaträkningen om cirka 15 mnkr	15,0

Ett överskott i verksamheterna skapar ett politiskt handlingsutrymme och möjliggör bland annat fortsatta satsningar och nyinvesteringar.

2. Investeringar i skattefinansierad verksamhet ska finansieras med egna medel över mandatperiod, vilket innebär att självfinansieringsgraden minst ska uppgå till 100 procent, vilket i nuläget motsvarar cirka 230 mnkr under en mandatperiod.

Indikator 2.1:

Finansiering av investeringar, %	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mandatperiod 2019 – 2022
Riktat till: Alla verksamheter					
Självfinansieringsgrad, % (snitt mandatperiod)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Målet motsvarar en investeringsvolym inom den skattefinansierade verksamheten, mnkr	65 mnkr	65 mnkr	65 mnkr	65 mnkr	260 mnkr

Not: Genomsnittet beräknas genom att addera utfall per år under mandatperioden. Ex: Utfall 2019 avser endast år 2019, medan utfall 2020 är ett genomsnitt av 2019 och 2020.

Måluppfyllelsen uttrycks i procent, där målet är 100 %. En lånefinansiering av investeringar innebär på sikt ökade finansiella kostnader som tar resurser från kärnverksamheterna. En låg självfinansieringsgrad över lång tid skapar också utmaningar i den löpande verksamheten genom dess successivt högre kapitaltjänstkostnader. Beslut om att göra avsteg från målet inför en ny mandatperiod kan medges i Strategisk plan och budget om investeringsbehovet bedöms vara av sådan art att en lägre självfinansieringsgrad är motiverad utifrån skäl som har stor betydelse för kommunens förutsättningar att hantera sitt grunduppdrag.

3. Soliditeten med pensionsförpliktelser t.o.m. 97-12-31 ska inte understiga 30 procent.

Indikator 3.1:

Soliditet inklusive pensionsåtagande för anställda och förtroendevalda, %	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mandatperiod 2019 – 2022
Riktat till: Alla verksamheter					
Soliditet, %	30 %	30 %	30 %	30 %	30 %

Definition: (Eget kapital minus pensionsskuld t.o.m. 97-12-31 plus realiserad avkastning finansiella placeringar) dividerat med totala tillgångar.

En ökad soliditet innebär bl.a. en minskad lånefinansiering och på sikt lägre finansiella kostnader. En hög soliditet innebär att både handlingsfriheten och förmågan att hantera svängningar i resultatutvecklingen ökar.

4. Den ekonomiska kontrollen och styrningen ska utvecklas, vilket dels innebär budget i balans och dels att prognossäkerheten ska förbättras och som mest avvika med 1 procent mot senaste prognos.

Budgetföljsamhet, %	Mål
Riktat till: Alla verksamheter	
Budgetföljsamhet, %	≥ 0 %

Definition: Budgetföljsamheten mäts som nämndens resultat vid årets slut dividerat med dess nettoomslutning.

Indikator 4.2:

Prognossäkerhet, %	Mål
--------------------	-----

Riktat till: Alla verksamheter	
Prognossäkerhet, %	+/- 1 %

Definition: Prognossäkerheten mäts som (nämndens resultat vid årets slut minus nämndens prognostiserade resultat vid delårsbokslutet per 31/8 aktuellt budgetår) dividerat med nämndens nettoomslutning vid året slut.

En ökad kontroll och styrning innebär bl.a. en tidig indikation om lägesbilden och en förbättrad framförhållning i att agera utifrån eventuella oförutsedda händelser. Politiska beslut ska vara finansierade. Ett coachande och pedagogiskt förhållningssätt i syfte att bland annat öka den ekonomiska medvetenheten i hela organisationen är en framgångsfaktor.

Exempel delår per 31 aug 2019

Kontrollperspektivet beskriver hur väl den ekonomiska styrningen fungerar i kommunen. Budgetföljsamhet och Prognossäkerhet är mått som fångar kontroll.

Nämnderna och verksamheternas samlade budgetavvikelser

	Utfall 2018	Delår 2019-08	Prognos 2019	Budget 2019	Prognos vs budget
Valnämnd	192	233	300	300	0
Revisionsnämnd	735	429	750	750	0
Överförmyndarverksamhet	1 540	689	1 100	800	-300
Kommunstyrelsen	63 277	41 078	68 384	68 884	500
Räddningstjänst	11 440	7 821	11 738	11 788	50
Teknisk verksamhet	27 693	24 015	33 744	32 744	-1 000
Elverksstyrelsen	-3 668	-4 094	-6 400	-2 000	4 400
Miljö och byggnämnd	4 206	4 258	5 680	6 140	460
Barn och utbildningsnämnd	379 856	254 545	387	388	100
Kultur och fritidsnämnd	30 416	17 768	30 711	30 711	0
Socialnämnd	245 565	157 031	240	243	3 594
Sa löpande verksamhet	761	503	774	782 037	7 804
Resultat	25 557	29 433	25 000	15	10 000

	Utfall 2018	Delår 2019-08	Prognos 2019	Budget 2019	Prognos vs budget
Vaggeryds Energi AB	8 618	4 945	6 000	6 197	-197
Vaggeryd-Skillingaryd Bostads AB	9 526	3 310	4 527	---	---
Samverkan Återvinning Miljö	139	-196	-1 300	0	-

Mål inom arbetsgivarpolitiken

För att Vaggeryds kommun ska vara en attraktiv kommun att leva, bo och verka i förutsätts ett kontinuerligt arbete med de personal politiska frågorna. Personalpolitik och personalfrågor är en stor och omfattande del av det kommunala uppdraget för att främja kvalitet och produktivitet och bidra till vår förmåga att skapa värden för kommunens invånare. För att nå en god måluppfyllelse är det viktigt med engagerade medarbetare och chefer.

Konkurrensen om arbetskraft ökar och kompetensförsörjning till våra verksamheter är en viktig fråga. Med en organisation i utveckling och förändring är det viktigt att stärka förutsättningarna för ett gott medarbetarskap och ledarskap. Det handlar om att attrahera nya medarbetare men också att utveckla och behålla dagens medarbetare. Med ett kommunikativt och närvarande ledarskap säkerställer vi att medarbetare känner sig sedda, hörda, respekterade och medskapande samt vet vart vi är på väg och varför.

1. Vi ska ha attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser

Indikator: Frisknärvaron, mäter antal medarbetare som har 0-frånvarodagar, 1-5 frånvarodagar, mer än 5 frånvarodagar på grund av sjukdom, sjukfrånvaro, total.

Frisknärvaro	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mandatperiod 2019 – 2022
Riktat till: Alla verksamheter					
0 – frånvarodagar p.g.a. sjukdom	45,0	50,0	53,0	55,0	50,75
1-5 frånvarodagar p.g.a. sjukdom	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0
Mer än 5 frånvarodagar p.g.a. sjukdom	30,0	25,0	23,0	20,0	25,5

Indikator: Sjukfrånvaro, %

Sjukfrånvaro	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mandatperiod 2019 – 2022
Riktat till: Alla verksamheter					
Sjukfrånvaro, %	5,2	5,2	4,9	4,5	4,95

2. Vi ska ha ett kommunikativt och närvarande ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat

Indikator: HME (Hållbart Medarbetar Engagemang), ledarskap, mäts i medarbetarenkät, resultat index

HME-Ledarskap	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mandatperiod 2019 – 2022
Riktat till: Alla verksamheter					
HME-ledarskap	81	82	83	83	82,25

3. Vi ska ha engagerade medarbetare med rätt kompetens

Indikator: HME, medarbetarskap, mäts i medarbetarenkät, resultat index

HME-Medarbetarskap	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mandatperiod 2019 – 2022
Riktat till: Alla verksamheter					
HME-Medarbetarskap	83	84	84	85	84,0

4. Vi ska heltid och tillsvidareanställning som norm eller möjlighet

Indikator: Tjänstgöringsgrad, tillsvidare- och visstidsanställd personal med månadslön. Mät punkt 1 april.

Tjänstgöringsgrad	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021	Mål 2022	Mandatperiod 2019 – 2022
Riktat till: Alla verksamheter					
Tjänstgöringsgrad	96,0	100,0	100,0	100,0	99,0

Nämnder och bolag exempel bidrag till interna mål utöver att redovisa ovanstående:

KS

Mål 2019 inom området Intern resursanvändning och styrning

Mål 8. Vi ska bli en effektivare kommun i mål, medel och kvalitet

Ambitionsnivå: Att utveckla effektivitet som koncern

Detta innebär bl.a. att stimulera och välkomna förslag och idéer från medarbetare särskilt kring effektiva flöden över enhets, förvaltnings, bolags och kommungränser samt att undersöka möjligheter med koncernbolag.

Uppföljning sker för ett urval av kommunkompassens mätpunkter.

RTJ

SN

1. *God arbetsmiljö*
2. *Frisknärvaro/ sjukfrånvaro samt Kompetensutveckling*

BUN

7 Personal

Mål: ”I alla våra verksamheter finns professionell, kompetent och engagerad personal”

Goda skolresultat skapas främst via duktig och kompetent personal som arbetar tillsammans så att alla kommer till sin rätt. I våra verksamheter möts alla barn och elever av pedagoger som är professionella, kompetenta och engagerade. Vi arbetar strategiskt och aktivt med att erbjuda en hög andel behörig och utbildad personal i alla våra verksamheter och vi introducerar nyanställd personal på ett genomtänkt och systematiskt sätt. Att vår personal trivs och mår bra på arbetsplatsen är centralt och våra utvecklingsinsatser samt vår kompetensutveckling syftar till att gynna såväl verksamheten som den enskilda medarbetaren i symbios.

Delmål inom området för mandatperioden 2019–2022

- Utarbetat en kompetensförsörjningsplan med ARUBA som utgångspunkt (Attrahera, rekrytera, utveckla, behålla, avsluta)
- Utredda alternativa organisationsformer och tjänster i syfte att renodla läraruppdraget
- Ge fler medarbetare möjlighet att arbeta heltid
- Kvalitetssäkra vårt systematiska arbetsmiljöarbete

Uppföljning sker via:

- Sjukfrånvaro långtid och korttid
- Andel behörig personal (med pedagogisk examen)
- Nöjd medarbetar index
- Lärartäthet
- Personalenkät SI och VK

2019, exempel: valt delmål (delårsrapport per 31/8)

Utarbetat en kompetensförsörjningsplan med ARUBA som utgångspunkt

Kompetensförsörjning är vid sidan av finansiering nämndens allra största utmaning. Nämnden har gett ett särskilt uppdrag till förvaltningen att ta fram en heltäckande plan för hur Vaggeryd blir en än mer attraktiv skolkommun att arbeta i. Nämnden deltar i pilotprojektet Winningtemp för att få realtidsuppgifter om hur personalen upplever sitt arbete. Arbetet har bara initierats varför området bedöms som gult.

9 Organisation

Mål: ”Vi har en serviceinriktad och effektiv organisation”

Alla våra verksamheter finns till för medborgarna i Vaggeryds kommun och vi anstränger oss för använda våra skattemedel så resurseffektivt som möjligt. Vår resursfördelning utgår från dokumenterade behov och våra beslut baseras alltid på fakta och kunskap. Vi organiserar oss på ett effektivt sätt och utreder vid behov alternativa drifts- och arbetsformer för att optimera vår verksamhet. I vårt arbete omvärldsbevakar vi kontinuerligt och samverkar med övriga förvaltningar i kommunen men också med regionen i stort.

Delmål inom området för mandatperioden 2019–2022

- Nå miljömålen för vår verksamhet
- Effektivare organisation genom samverkan och effektiva möten
- Minska våra utsläpp och kostnader via minskat resande

Uppföljning sker via:

- Kostnad totalt per elev
- Ekonomiska nyckeltal
- SALSAs värde
- Personalenkät VK
- Kvalitetsarbete

2019, exempel: valt delmål (delårsrapport per 31/8)

Effektivare organisation genom samverkan och effektiva möten

Vår nya teamorganisation verkar fullt ut och vår personal arbetar utifrån team i olika konstellationer. Vi upplever att effektiviteten ökat i den interna samverkan men det finns mer att arbeta med i den externa varför området bedöms som gult.

10: Kvalitetsarbete

Mål: ”Våra utvecklingsinsatser bygger på vårt systematiska kvalitetsarbete”

Inom utbildningsområdet i Vaggeryds kommun har vi en gemensam målbild för våra verksamheter som delas av politiker, personal, elever och deras vårdnadshavare. Denna målbild är helt central i vårt gemensamma kvalitetsarbete. Vi följer kontinuerligt upp våra resultat och analyserar dessa i syfte att identifiera utvecklingsområden som sedan genererar mål för vårt ständiga förbättringsarbete. Undervisningen i alla våra verksamheter följs upp och utvecklas systematiskt vilket är en förutsättning för att uppnå goda läranderesultat. Inom angelägna områden utarbetar vi gemensamt och kommunövergripande stödmaterial som syftar till att skapa samsyn och sprida goda exempel mellan våra enheter.

Delmål inom området för mandatperioden 2019–2022

- Alla våra skolformer och verksamheter följs upp med utgångspunkt i våra gemensamma mål
- Samtliga medarbetare deltar aktivt i det systematiska kvalitetsarbetet
- En ökad resultatmedvetenhet inom alla verksamheter.

Uppföljning sker via:

- Personalenkät SI och VK
- Aktivitetsmatriser på enhets-, skol- och huvudmannanivå
- Trender i enkätuppföljning och statistik

2019, exempel: valt delmål (delårsrapport per 31/8)

Alla våra verksamheter utgår och följs upp utifrån samma tio mål. En rad olika implementerings- och utbildningsinsatser har genomförts för att få en ökad resultatmedvetenhet i organisationen. Vi bedömer oss vara helt klara varför målet bedöms som grönt

MBN

TN

Från dialoger: Vår personal som får ett område att sköta, och gör det med frihet under ansvar – det ger hög standard.

KFN

Vaggeryds Energi AB

Vaggeryd-Skillingaryds Bostads AB

Text till strategiskt utvecklingsprogram

Titel

Program för strategisk utveckling av Vaggeryds kommun 2020-2022

- Ett hållbarhetsprogram som beskriver våra långsiktiga mål för kommunens utveckling

Innehåll

Uppslag 1:

- V: Faktaruta m dokumentfakta - Diariernr, beslutsparagraf etc.
- H: Sammanfattning

Uppslag 2:

- V: Innehållsförteckning
- H: Vision och värdegrund

Uppslag 3, 4, 5, 6: Kommunfullmäktiges mål 1, 2, 3, 4

- V: Kort summering- förtydligande/bild samt Exempel från verksamheten/bild
- H: Agenda2030 samt Hur målet mäts och följs upp samt Styrdokument

Uppslag 7, 8: Agenda2030 ur Vaggeryds kommuns perspektiv

- Mål 1-17

Uppslag 9: Interna mål

- V: Finansiella mål
- H: Personalpolitiska mål samt Mål för det egna miljöarbetet

Sammanfattning

Vaggeryds kommun växer i antal invånare, och för att kunna möta framtidens utmaningar behöver vi växa hållbart tillsammans.

Vaggeryds kommun har en vision som säger att vi skall vara en plats att göra skillnad. Visionen ska förverkligas genom att de som bor, lever och verkar här arbetar tillsammans för fyra övergripande lokala mål.

- *Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen*
- *Vaggeryds kommun ska vara en plats med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet*
- *Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa*
- *Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka*

Detta program är en förklaring till vad våra övergripande mål egentligen står för, och hur de kan hjälpa oss att tillsammans uppnå en hållbar utveckling. Detta program är också ett förtydligande av vårt kommunala ansvar för att arbeta mot de 17 globala hållbarhetsmålen i Agenda2030.

En politisk vision och prioritering

De övergripande målen för Vaggeryds kommun har tagits fram efter medborgardialog och genom en parti och blocköverskridande process för att säkerställa långsiktigheten i målen. Val av politiska verktyg för att nå målen beskrivs i ett separat dokument.

Globala hållbarhetsmål

De 17 globala målen handlar för Vaggeryds kommun om att om att kunna utveckla vårt samhälle på ett sätt som säkerställer att vi även i framtiden har hälsosam luft, drickbart vatten, ett fungerande ekosystem, klimatsmart energiproduktion och en god infrastruktur. Det handlar också om att ha beredskap inför olika former av extrema väderhändelser. De handlar om att skapa förutsättningar för människors hälsa, trygghet och sociala sammanhang. Att skapa förutsättningar för att kunna försörja sig och ha rätt att bestämma över sitt eget liv, och vid behov finnas till för de som inte klarar sig på egen hand.

Styrande dokument

Det finns många styrande dokument som reglerar en hållbar samhällsplanering, och den mest övergripande är vår kommunala och lokala översiktsplan (ÖP) som visar på en framtida markanvändning. Det finns också regionala styrdokument som leder oss i arbetet, t.ex. Regional Utvecklingsstrategi (RUS), och en regional Klimatstrategi. Utöver lokala och regionala styrdokument finns nationella lagar, riktlinjer och mål som exempelvis socialtjänstlagen och skollagen, och de folkhälsopolitiska målen.

Mer konkret beskrivning av hur olika saker skall utformas och i vilken prioriteringsordning, finns i olika planer, exempelvis cykel- och gångvägsplan. Det finns också styrdokument kring ekonomi och budget som talar om vad olika saker får kosta.

Vad blir resultatet och hur följer vi upp

Det finns 17 Globala hållbarhetsmål genom Agenda2030 som följs upp i Vaggeryds kommun, och kopplat till dessa finns fyra lokala övergripande mål för Vaggeryds kommun där måluppfyllelsen mäts i både faktisk och upplevd kvalitet.

En god måluppfyllelse av de fyra lokala övergripande målen innebär bl.a. en god bostadsförsörjning, ett bra företagsklimat, ökat antal arbetstillfällen, en hög nivå av egenförsörjning samt ett högt valdeltagande. Det

innebär också en ökad andel invånare med gymnasial och eftergymnasial utbildning samt en förbättrad fysisk och psykisk hälsa.

I Vaggeryds kommun ska de som bor, lever och verkar uppleva att det finns en bra bostadsmarknad, en god infrastruktur och ett effektivt klimatarbete. Det ska finnas en positiv bild av möjligheterna att utbilda sig, arbeta och driva företag samt en positiv upplevelse av utbudet kring kultur och fritidsaktiviteter. De som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun ska uppleva trygghet, goda möjligheter att påverka och att det är en attraktiv plats där vi tillsammans gör skillnad.

Vision, värdegrund och övergripande mål

Vision 2030

Här ger vi plats för att göra skillnad

En plats för möjligheter formad med **tanke och omtanke**.

Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.

En plats med stark tradition för gränslöst skapande.

Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta och **idéer att bli verklighet**.

En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet.

Där allt är nära och **alla har betydelse**.

Övergripande mål för mandatperioden 2019-2022

Alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun uppnår tillsammans visionen genom fyra mål:

Vaggeryds kommun ska vara en plats...

med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen

...med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet

...med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa

...som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka

Vaggeryds kommuns fyra lokala mål för mandatperioden är långsiktiga och är kopplade till FNs 17 globala mål inom Agenda2030.

Alla verksamheter bidrar till samtliga fyra lokala mål som förtydligas genom ett **strategiskt utvecklingsprogram**.

Samtliga mål följs upp i samband med prognos och rapportering av ekonomi och kvalitetsresultat

Vaggeryds kommuns fyra övergripande mål har ett medborgarfokus. Det finns även interna mål som är förutsättningar för att nå de övergripande målen- finansiella mål, personalpolitiska mål och mål för det egna miljöarbetet.

KF mål 1 Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen

Vaggeryds kommun som plats behöver utvecklas på ett sätt som säkerställer att vi även i framtiden har hälsosam luft, drickbart vatten, ett fungerande ekosystem, klimatsmart energiproduktion och en god infrastruktur. Det handlar också om att ha beredskap inför olika former av extrema väderhändelser. Den byggda miljön har stor betydelse för människors hälsa, trygghet och sociala sammanhang. Detta innebär att vi behöver ha en tillfredsställande bostadsförsörjning.

De som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun ska uppleva att det finns en bra bostadsmarknad, en god infrastruktur och ett effektivt klimatarbete.

Vaggeryds kommun ska sträva efter att vara topp XXX i länet när det gäller XXXX

Exempel från verksamheten:

(Textförslag baserat på nya nämndmål och måldialoger—ses över av KLG)

Socialnämnden utvecklar lösningar för att möta medborgarnas framtida vård och omsorgsbehov och barn- och utbildningsnämnden utvecklar inspirerande lärmiljöer.

Miljö- och byggnämnden lyfter kunskapen i samhället inom hållbar planering och byggande och tekniska nämnden säkerställer framtidens infrastruktur.

Kultur- och fritidsnämnden finns som stöd till våra ideella krafter som är en viktig nyckel för tillväxt i hela kommunen.

Vaggeryds Energi AB utvecklar vår framtida energiförsörjning och Vaggeryd Bostads AB utvecklar framtida bostäder.

Räddningstjänsten bidrar med att säkerställa vårt fokus på trygghet och robusthet och kommunstyrelsen arbetar som samordnande kring den fysiska planeringen.

Globala hållbarhetsmål*

Ur hållbarhetsperspektiv handlar det om minskade utsläpp, om tillgången till dricksvatten och fungerande avlopp samt omställning av energisystemet genom fortsatt utbyggnad av förnybar energi. Kommuner och regioner ansvarar för att land- och vattenresurserna förvaltas väl samt att bevara viktiga jordbruksmarker. En säker och effektiv infrastruktur ska säkerställas, vilket innebär utveckling av kollektivtrafik och vägstråk i nationell och regional samverkan samt att säkra övergångsställen och cykel och gångvägar. Återvinning och minskning av avfall samt att avgifta kretsloppet genom att samla in farligt avfall är avgörande. Vaggeryds kommun är också stor markägare och kan i den rollen vidta åtgärder för att återställa våtmarker, stärka ekosystemtjänsterna och motverka minskningen av biologisk mångfald. Vaggeryds kommun kan också ta tillvara och integrera stadsgröniska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.

Kommuner och regioner är stora energianvändare men också stora energiproducenter och kan som arbetar aktivt med att i upphandlingar ställa krav och i den egna produktionen se till att följa utvecklingen och använda den senaste tekniken.

Detta innebär för Vaggeryds kommun att sträva efter en god användning av våra mark och naturresurser, begränsad klimatpåverkan, att utnyttja tekniska möjligheter och en fungerande samverkan mellan kommun, näringsliv, utbildningsaktörer och civilsamhälle. Det innebär också en bra och förebyggande tillsyn och tillståndshandläggning från kommunal verksamhet där vi tillsammans har fokus på hållbarhet.

Mäta och följa upp

Målen för Agenda2030 kring hållbar samhällsutveckling följs nationellt upp genom att mäta luftutsläpp, andel skyddad natur, ekologisk åkermark, god kvalitet på vattentäkter, sjöar och vattendrag samt grundvattennivåer. Här mäts även elavbrott, elanvändning och utvecklingen av alternativ energi såsom fjärrvärme, men även återvinning, hushållsavfall och trångboddhet. Den kommunala organisationens påverkan genom andel miljöbilar och andel ekologiska livsmedel räknas också in.

Verksamheter i Vaggeryds kommun följer bl.a. upp att den fysiska planeringen av mark tillgodoser utvecklingen både i tätort och landsbygd, att vård och omsorgsbehovet och inspirerande lärmiljöer utvecklas. Den växande infrastrukturen följs upp i form av vägar och ledningar, liksom miljötillsyn och tillstånd för att bygga. Det följs även upp att det finns bra bostäder och aktiviteter för olika målgrupper i hela kommunen.

För att uppnå en god måluppfyllelse för Vaggeryds kommuns första mål som handlar om samhällsplanering behöver det finnas tillfredsställande bostadsförsörjning.

Detta innebär bl.a. XXXX

(Ex. Uppfyllelse av integrationsmålet integrerade bostadsmiljöer—Lägg in mål kring sociala delen i Bostadsförsörjningsprogrammet.

Det krävs också en fortsatt positiv utveckling av hur bostadsmarknaden, infrastrukturen och klimatarbetet upplevs av de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun.

Styrande dokument

- ÖP (Översiktsplan) – vår framtida rekommenderade markanvändning
 - LIS-plan (Landsbygdsutveckling i strandnära läge – områden som kan undantas regeln om strandskydd)
 - **Bostadsförsörjningsprogram**
 - Grönstrukturplan
 - Miljöprogram
 - Strategi för dagvattenförsörjning
 - Handlingsplan Trygghet och säkerhet
 - Vindbruksstrategi
 - Cykel och gångvägsplan
 - Marknadsplan (Se boivaggeryd.se)
 - RUS- regional utvecklingsstrategi
 - Regional klimatstrategi
- Exempel på nationell lagstiftning
- Plan- och bygglagen
 - Miljölagstiftningen.

**Av de 17 Globala målen är mål 11, Hållbara städer och samhällen, en samlande bild av kopplingen mellan Agenda2030 och det första övergripande målet för kommunen. Fördjupade delar finns i de Globala målen 6 (Vatten), 7 (Energi), delar av mål 2 (ingen hunger) och delar av mål 9 (Industri, innovationer, infrastruktur), 12 (konsumtion och produktion), 13 (Klimatförändringar), 14 (Hav) samt 15 (ekosystem och biologisk mångfald).*

KF mål 2 Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet

Ett gott företagsklimat, en varierad arbetsmarknad och en utbildning med hög måluppfyllelse leder till ett ökat företagande, fler arbetstillfällen och hög försörjningsgrad i vår kommun med lågt antal invånare i utanförskap.

Detta innebär en hög grad av egenförsörjning och en utveckling av arbetstillfällen inom privat sektor.

De som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun ska ha en positiv bild av möjligheterna att utbilda sig, arbeta och driva företag.

Vaggeryds kommun ska sträva efter att vara topp XXXX i länet av XXX

Exempel från verksamheten:

(Textförslag baserat på nya nämndmål och måldialoger—ses över av KLG)

Socialnämndens verksamhet arbetar med att stärka individer genom utvecklande sysselsättningar, och barn- och utbildningsverksamheten arbetar för att våra barn och elever ska ha hög måluppfyllelse.

Miljö- och byggnämnden satsar på utveckling av dialogen och tekniska nämnden erbjuder bra, ändamålsenliga offentliga byggnader samt ger näringslivet etableringsförutsättningar.

Kultur- och fritidsverksamheten arbetar tillsammans med andra aktörer för att inspirera och stödja utveckling och utbildning för samhällsengagemang och framtida yrkesliv.

Räddningstjänsten bidrar med tillgänglig och kunskapsstark stöttning till såväl näringslivsverksamhet som inom utbildningsverksamhet för trygghets och robusthetsfrågor och kommunstyrelsen arbetar som samordnande kring utveckling av näringslivsfrågor.

VSBo XXX och VEAB XXX

Globala hållbarhetsmål*

Hållbarhetsperspektivet här handlar om att tillsammans med region och civilsamhälle arbeta för en fortsatt hög nivå av antalet invånare som kan försörja sig själva. Det handlar om ansvar för en fungerande förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning, att vara uppdaterad på de lokala arbetsmarknadsbehoven så att rätt kompetenser utbildas och stödjer utvecklingen av arbetstillfällen för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden. Vaggeryds kommun ansvarar även för kommunal vuxenutbildning (komvux) som bidrar till att människor kan utbilda sig och hitta arbete. Vaggeryds kommun är också markägare, markförsäljare, planerare, tillståndsgivare och kontrollmyndighet inom många områden som berör flertalet företag. Genom att sköta sina uppdrag objektivt, rättssäkert och professionellt skapar man bästa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa. Utbildning, företagande och arbetsmarknad är viktiga förutsättningar för utvecklingen av ett hållbart samhälle.

Detta innebär för Vaggeryds kommun att sträva efter en god samverkan mellan oss, näringsliv, utbildningsaktörer och civilsamhälle, men också en god och rättvis myndighetsservice och en innovativ upphandling av kommunal verksamhet där vi tillsammans har fokus på hållbarhet.

Hur vi mäter och följer upp resultatet

De Globala målen i Agenda2030 kring arbetsliv, företagande och utbildning följs nationellt upp genom att mäta antal individer i ekonomisk utsatthet, långtidsarbetslöshet, behörighet till gymnasiet, måluppfyllelse SFI (Svenska för invandrare), bruttoregionalprodukt och företagsklimat.

Verksamheter i Vaggeryds kommunala organisation följer upp betyg och upplevelse av skolan, resultat kring insatser för individer i utanförskap, handläggningstider och upplevelse av en rättssäker myndighetsservice och bra processer kring upphandling.

En god måluppfyllelse för Vaggeryds kommuns andra övergripande mål som handlar om utbildning, arbete och näringsliv, innebär en god demografisk försörjningskvot även i framtiden, och en positiv utveckling av arbetstillfällena i privat sektor. Det innebär också en fortsatt positiv utveckling av upplevd arbetsmarknad och upplevda utbildningsmöjligheter och en positiv bild av skolan.

Det krävs också fortsatta goda omdömen och poäng kring upplevt företagsklimat.

**Av de 17 globala målen är det främst mål 1 (Ingen fattigdom), mål 4 (God utbildning för alla), mål 8 (Arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) samt delar av mål 9 (Hållbar industri och innovation), som kopplas till Vaggeryds mål 2 (Utbildning, arbete och näringsliv).*

Styrande dokument

- Marknadsplan
- Skolplan
- **Näringslivsstrategi**
- Regional utvecklingsstrategi

KF mål 3 Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv – för en god hälsa

En hög kunskaps och bildningsnivå och ett utvecklat utbud och platser för fritids och kulturaktiviteter för alla är en förutsättning för en jämlik hälsa hos våra invånare. För att en jämlik hälsa ska uppnås behövs goda levnadsvillkor och levnadsvanor och en jämlik och förebyggande hälso- och sjukvård.

Även möjligheter till bra boende och närmiljö, arbete och sysselsättning, samt delaktighet och inflytande är viktiga – därför påverkar även de andra övergripande målen hur väl vi uppfyller vårt mål kring god hälsa.

De som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun ska i alla åldrar ha en positiv bild av utbudet för kultur och fritidsaktiviteter och en god upplevelse av det egna välbefinnandet.

Vaggeryds kommun ska sträva efter att vara Topp XXX i länet av XXX – eller höja/minska XXXX med XX

Exempel från verksamheten:

(Textförslag baserat på nya nämndmål och måldialoger—ses över av KLG)

Socialnämndens verksamhet arbetar med förebyggande, tidiga och främjande insatser, och barn- och utbildningsverksamheten arbetar för att barn och elever mår bra och utvecklas som individer och tillsammans med andra.

Miljö- och byggverksamheten lyfter hälsoaspekten i sin myndighetsutövning och teknisk verksamhet tillgängliggör kommunal mark för en aktiv fritid med tilltalande grönområden för en god livskvalitet.

Kultur- och fritidsverksamheten arbetar för att medborgare ska känna att de kan påverka och vara skapare av utbudet för en god hälsa och ett eget välbefinnande.

Räddningstjänsten bidrar med att öka invånarnas egen förmåga att kunna hantera olyckor, brott och kriser, och kommunstyrelsen arbetar som samordnande kring uppföljning av folkhälsofrågor.

VSBo XXX och VEAB XXX

Globala hållbarhetsmål*

För Vaggeryds kommun handlar ett hållbart folkhälsoperspektiv om att skolan och den sociala omsorgen fungerar och om att bostads- och samhällsplaneringen bedrivs med fokus på hälsofrämjande miljöer samt i vilken mån det finns kultur- och fritidsaktiviteter för alla, oavsett kön, bakgrund eller socioekonomisk situation. Alla verksamheter kan vara hälsofrämjande eller förebyggande beroende på hur de drivs. Vaggeryds kommun har ett gemensamt ansvar tillsammans med regionen för merparten av de välfärdstjänster som har stor påverkan på invånarnas hälsa genom livet och arbetar för en god och jämlik hälsa.

Detta innebär för Vaggeryds kommun att sträva efter ett starkt samarbete mellan kommunal organisation, region, andra aktörer och civilsamhälle i ett förebyggande och folkhälsostrategiskt arbete samt en bra och förebyggande tillsyn och tillståndshandläggning från kommunal verksamhet där vi tillsammans har fokus på hållbarhet. Alla verksamheter kan bidra till folkhälsoarbetet.

De nationella målområdena för en jämlik hälsa är:

- Det tidiga livets villkor
- Kunskaper, kompetenser och utbildning
- Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
- Inkomster och försörjningsmöjligheter
- Boende och närmiljö

- Levnadsvanor
- Kontroll, inflytande och delaktighet
- En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Hur vi mäter och följer upp resultatet

Det Globala målen i Agenda2030 kring folkhälsa följs nationellt upp genom att mäta exempelvis utvecklingen av medellivslängd, långtidssjukskrivning, fallskador och antibiotikaanvändning.

Verksamheter i Vaggeryds kommunala organisation följer upp genom målgruppsundersökningar som t.ex. brukarundersökningar och elevenkäter och elevhälsosamtal. Verksamheter följer även upp utbildningsinsatser, vårdinsatser och antal kränkingsanmälningar i skolan.

För att uppnå en god måluppfyllelse för mål 3 som handlar om en god hälsa, krävs en ökad andel invånare med gymnasial och eftergymnasial utbildning samt en förbättrad fysisk och psykisk hälsa hos de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun.

Studieförbundens antal aktiviteter och antal deltagare kring lokala aktiviteter som utvecklar kultur och folkbildning, samt lokala idrottsföreningars medlemsaktivitet bidrar till måluppfyllelsen.

Det krävs också en positiv utveckling av upplevelsen hos de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun när det gäller utbud av kultur och fritidsaktiviteter.

**Ur Agenda2030 är det mål 3 (God hälsa och välbefinnande) samt delar av mål 5 (Jämställdhet) och mål 10 (Minskad ojämlikhet) som främst kopplas till Vaggeryds kommuns övergripande mål 3 kring kunskap, hälsa, kultur och fritidsliv.*

Styrande dokument

- Lokal kulturplan
- **Lokal folkhälsost strategi**
- Nationella mål för en jämlik hälsa
- Regional folkhälsost strategi

KF mål 4 Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka

Öppenhet och tolerans skapar trygghet och är en förutsättning för att människor ska kunna vara en del av samhället. Delaktighet och medskapande gör platsen inkluderande och attraktiv för alla.

De som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun ska i alla åldrar kunna vara stolta ambassadörer över sin hemkommun och ha en positiv upplevelse av platsens attraktivitet och trygghet.

Vaggeryds kommun ska sträva efter att vara Topp XXX i länet av XXX – eller höja/minska XXXX med XX

Exempel från verksamheten:

(Textförslag baserat på nya nämndmål och måldialoger—ses över av KLG)

Socialnämndens verksamhet arbetar med att öka tillgängligheten samt verka för att medborgarna upplever trygghet, delaktighet och självbestämmande i sin vardag, och barn- och utbildningsverksamheten arbetar för att ett dynamiskt lärande med hög grad av delaktighet för barn och elever.

Miljö- och byggverksamheten samverkar för att tillsammans utveckla tillgängligheten, delaktigheten och tryggheten för Vaggeryds kommun som attraktiv plats, och teknisk verksamhet bidrar genom planerad förvaltning av kommunens anläggningskapital och ömsesidig öppenhet bidrar tekniska nämnden till en långsiktig god, säker och trygg livsmiljö. Kultur- och fritidsverksamheten arbetar för att skapa trygga, tillgängliga och attraktiva möjligheter till kultur, fritids och friluftaktiviteter för alla.

Räddningstjänsten bidrar med att utveckla responsen när den egna förmågan sviker efter olyckor, brott och kriser öka invånarnas egen förmåga att kunna hantera olyckor, brott och kriser och kommunstyrelsen arbetar som samordnande kring fysisk planering och kommunikation med att utveckla attraktiva och inkluderande platser.

VSBo XXX och VEAB XXX

Globala hållbarhetsmål*

Hållbarhetsperspektivet här handlar om att alla människor har rätt till frihet och möjlighet att påverka sina egna liv oberoende av etnicitet, kön, religion eller sexuell läggning. Alla människor har rätt att leva i fred och säkerhet utan rädsla för våld och förtryck.

Det är främst kommuner och regioner som möter medborgarna i deras kontakt med samhället. Att kommunernas verksamheter fungerar rättssäkert och motverkar korruption bidrar till att behålla en tilltro till samhällets institutioner. Demokrati och medborgarnas delaktighet är fundament i den kommunala och regionala strukturen.

Kommuner och regioner samverkar ofta både sinsemellan men också med näringslivet, akademien, civilsamhället och medborgarna. Krav på samverkan med olika grupper finns också inbyggd i viss lagstiftning

Ett demokratiskt och fredligt samhälle är en förutsättning för individen att kunna vara en del av samhället.

Detta innebär för Vaggeryds kommun att sträva efter ett starkt samarbete mellan kommunal organisation och civilsamhälle. Det innebär också en öppenhet, en bra dialog och möjligheter att påverka. Det innebär också att sträva efter en bra dialog inför olika former av beslut.

Hur vi mäter och följer upp resultatet

Det Globala målen i Agenda2030 kring trygghet, delaktighet och inkludering följs nationellt upp genom att mäta valdeltagande, antal våldsbrott och det ekonomiska resultatet. Här följs även upplevelsen exempelvis hos brukare inom LSS kring delaktighet samt andel inom etableringen som går vidare till arbete eller studier.

Verksamheter i Vaggeryds kommunala organisation följer upp genom målgruppsundersökningar som t.ex. brukarundersökningar och elevenkäter, tillgång till digitala verktyg i skolan, andel besökare/ användare fysiskt och digitalt

För att uppnå en god måluppfyllelse för mål 4 kring attraktivitet, trygghet och delaktighet, krävs ett gott valdeltagande och ett representativt deltagande vid medborgardialoger, samt en låg andel brott och olyckor.

Det krävs också en positiv upplevelse hos de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun av såväl möjligheten att påverka, upplevd trygghet samt hur attraktiv kommunen upplevs och i hur hög grad kommunen kan rekommenderas att flyttas till.

Styrande dokument

- Marknadsplan
- Handlingsplan för trygghet och säkerhet

**Ur Agenda2030 är det mål 16 (Fredliga och inkluderande samhällen), mål 17 (Genomförande och partnerskap) samt delar av mål 5 (jämnhet) och mål 10 (Minskad ojämlikhet) som stödjer Vaggeryds kommuns övergripande mål 4 kring attraktivitet, trygghet och delaktighet.*

Agenda2030

I september 2015 antog världens stats- och regeringschefer Agenda 2030. Det är 17 globala mål för hållbar utveckling som syftar till att utrota fattigdom, stoppa klimatförändringar och skapa fredliga och trygga samhällen. Agenda 2030 gäller för alla människor och länder och vi måste gemensamt arbeta för att vi ska nå målen. Det kräver engagemang från regeringen, kommuner, och regioner, näringsliv och civilsamhället. Vi har alla en viktig roll att spela för att ingen människa ska lämnas utanför.

Globalt mål 1 Ingen fattigdom handlar för Vaggeryds kommun om att ytterligare minska antalet invånare som inte kan försörja sig och se till att invånare har tillgång till grundläggande välfärd. I samverkan med region och civilsamhället identifieras vilka invånare, inte minst barn, som lever i utsatthet och resurser satsas som hjälper dem att ta sig ur den.

Mål 2

Globalt mål 2 Ingen hunger handlar för Vaggeryds kommun om att land- och vattenresurserna förvaltas väl samt att bevara viktiga jordbruksmarker, minska matsvinn och säkerställa hälsosam och näringsriktig kost inom skola, vård och omsorg. Måltidsverksamheten bidrar både till gemenskap och mindre risk för undernäring bland äldre. Kommunens kontrollansvar för livsmedelshanteringen innebär också att matens kvalitet säkras.

Mål 3

Globalt mål 3 God hälsa och välbefinnande handlar ur ett kommunalt perspektiv om hur skolan och den sociala omsorgen fungerar och om hur bostads- och samhällsplaneringen bedrivs, eller i vilken mån det finns kultur- och fritidsaktiviteter för alla, oavsett kön, bakgrund eller socioekonomisk situation. Beroende på hur verksamheterna bedrivs, kan de vara hälsofrämjande eller förebyggande i sig. Vaggeryds kommun har ett gemensamt ansvar tillsammans med regionen för merparten av de välfärdstjänster som har stor påverkan på invånarnas hälsa genom livet och arbetar för en god och jämlik hälsa.

Mål 4

Globalt mål 4 God utbildning handlar om att alla ska få tillgång till avgiftsfri och likvärdig utbildning av god kvalitet genom livet.

I Sverige har vi sedan länge ett väl utbyggt utbildningssystem med skolplikt och avgiftsfri utbildning. Trots detta finns det utmaningar. Bristande likvärdighet, kunskapsskillnader mellan flickor och pojkar och brist på lärare är några av dem. Vaggeryds kommun ansvarar för stora delar av utbildningen. Såväl förskola som grundskola, gymnasium och delar av vuxenutbildningen finansieras med kommunala skattemedel och drivs med både kommunala och fristående huvudmän. Som utbildningsanordnare gäller det att vara uppdaterad på de lokala arbetsmarknadsbehoven så att rätt kompetenser utbildas. Vaggeryds kommun samverkar med region som bland annat har ansvar för mödrahälsovård, barnhälsovård och stöd i föräldraskapet, insatser som också har betydelse för hur barn klarar sina studier. Att klara skolan har i sin tur stor betydelse för hälsan, även i vuxen ålder.

Mål 5

Globalt mål 5 Jämställdhet handlar om att kvinnor, flickor, män och pojkar ska ha samma rättigheter, villkor och möjligheter att forma sina liv. Flickor och kvinnor ska ha makt över sina egna liv och bestämma över sina egna kroppar. Jämställdhet är en del av det kommunala uppdraget. Det innebär att kommuner och regioner ska ge kvinnor och män, flickor och pojkar, en likvärdig service och främja en jämställd samhällsutveckling. Det är en fråga om mänskliga rättigheter, men det handlar också om kvalitet och effektivitet. Det kräver att verksamheter planeras utifrån både kvinnors och mäns, flickors och pojkars behov och att resurser fördelas likvärdigt mellan könen. Personal inom skola, vård och omsorg behöver bemöta kvinnor och män, flickor och pojkar utan diskriminering och utan stereotypa föreställningar om kön. Vaggeryds kommun har tillsammans med regionen

också ett särskilt ansvar att motverka alla former av våld mot kvinnor och flickor. Som arbetsgivare i en kvinnodominerad sektor har kommun och region ett särskilt stort ansvar för kvinnors arbetsvillkor.

Mål 6

Globalt mål 6 Rent vatten och sanitet—Vaggeryds kommun har ansvar för tillgången till dricksvatten och avlopp. Såväl skyddet av vattnet som dricksvattnets kvalitet och hur avloppsvattnet ska renas är reglerat på EU-nivå, men styrs också av flera svenska lagar som till exempel miljöbalken och lagen om allmänna vattentjänster. Trots en god tillgång till vatten och avlopp finns det behov av att förbättra vattenkvaliteten samt minska föroreningar och övergödning i många svenska sjöar och vattendrag. Vaggeryds kommun är ansvarig för att genomföra flertalet av de åtgärder som krävs för att förbättra vattenkvaliteten både i rollen som VA-producent och som granskande myndighet. Kommuner arbetar också för att förebygga problem med vattenbrist och sinande brunnar, vilket perioder av låga grundvattennivåer kan leda till.

Mål 7

Globalt mål 7—Hållbar energi—Vaggeryds kommun har i ett Miljöprogrammet fastställt två delmål för energi: God bebyggd miljö samt Begränsad klimatpåverkan i syfte att bidra till länets klimat och energistrategi 2020 kring energieffektivisering och omställning till fjärrvärme och förnybar energi.

Vaggeryds kommun som koncern ska till år 2020 energieffektivisera och minska energianvändningen i byggnader med 20 %. Detta motsvarar 5 522 MWh. 2010 är basår. Vidare skall solceller uppföras på i princip all egen nybyggnation. Vid all nybyggnation ska en solcellskalkyl upprättas och om återbetalningstiden är max 15 år ska solceller sättas upp.

Vaggeryds kommun ska ställa energi- och miljökrav vid alla egna nybyggnationer samt konvertera alla fastigheter som förvärfvas till fossilbränslefri värmekälla. Vaggeryds kommun ska sträva efter att minimera elanvändningen för uppvärmning av fastigheter till förmån för fjärrvärme.

Mål 8

Globalt mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt handlar om att alla människor ska ha ett arbete med anständiga arbetsvillkor. Det handlar också om att främja inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt. Alla människor som arbetar behöver få en inkomst som går att leva på, som eliminerar fattigdom och främjar ekonomisk tillväxt. Kommuner och regioner stödjer utvecklingen av arbetstillfällen för alla grupper, även de som står långt från arbetsmarknaden. Detta kan ske exempelvis i samverkan med Arbetsförmedlingen, näringslivet och den sociala ekonomin. Kommunerna ansvarar även för kommunal vuxenutbildning (komvux) som bidrar till att människor kan utbilda sig och hitta arbete. Kommuner är också markägare, markförsäljare, planerare, tillståndsgivare och kontrollmyndighet inom många områden som berör flertalet företag. Genom att sköta sina uppdrag objektivt, rättssäkert och professionellt skapar man bästa förutsättningar för näringslivet att bedriva sin verksamhet och växa.

Mål 9

Globalt mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur handlar om att bygga motståndskraftig infrastruktur, främja hållbar och inkluderande industrialisering samt uppmuntra innovationer. Fungerande infrastruktur är grundläggande för att samhället ska fungera. Genom investeringar i långsiktigt hållbara transportsystem, förnybar energi samt ökad tillgång till kunskap kan fler samhällen skapa positiv utveckling när det gäller hälsa, ekonomisk tillväxt samt tillgång till utbildning som kan lyfta människor ur utanförskap. Samtidigt behöver den industriella utvecklingen ta hänsyn till miljön. Resurseffektivisering, ny teknik och innovationer har stor betydelse för att framtidens industri ska vara hållbar.

Kommuner och regioner är stora investerare i infrastruktur. System för vatten och avlopp och kollektivtrafik är några exempel. Genom upphandling kan utvecklingen styras mot innovation av exempelvis renare och smartare teknik. Genom rätt agerande kan utvecklingen styras mot en mer hållbar riktning. Kommunernas ansvar för viss tillsyn av olika verksamheter kan också bidra till en hållbar utveckling av såväl näringsliv som offentligt

finansierade verksamheter. Möjligheten till samverkan med universiteten i olika sammanhang innebär också att ny kunskap kan bidra till innovationer.

Mål 10

Globalt mål 10 Minskad ojämlikhet handlar om att minska ojämlikheter mellan olika grupper i befolkningen, ojämlikheter relaterade till kön, ålder, etnicitet, ekonomiska förutsättningar och social status ökar. Ojämlikhet skapar grogrund för konflikter, sjukdomar och miljöförstöring. För att samhällen ska kunna utvecklas rättvist och hållbart krävs en jämnare fördelning av makt och resurser.

Vaggeryds kommun har genom sitt ansvar för skola, omsorg och socialt stöd goda möjligheter att motverka ojämlikhet mellan olika individer och grupper av både barn och vuxna. Fullföljande av grundläggande utbildning är en av flera viktiga faktorer för minskad ojämlikhet. Regionen kan också inom bland annat vården och kollektivtrafiken motverka ojämlikheter vad gäller hälsa och transportmöjligheter. Det kommunala utjämnningssystemet är tänkt att ge likvärdiga förutsättningar för välfärd oavsett var i landet vi befinner oss. Trots detta finns det utmaningar i att erbjuda en likvärdig offentlig service i kommunerna och regionerna på grund av varierande befolkningsammansättning och andra förutsättningar.

Bostads- och samhällsplanering samt kultur och fritidsaktiviteter är andra viktiga områden i arbetet för att motverka ojämlikhet.

Mål 11

Globalt mål 11 Hållbara städer handlar om att göra städer och samhällen säkra, inkluderande och hållbara men utgår också från platsens unika förutsättningar. En ökad befolkning kan öka behovet av tillgång till sjukvård, utbildning och jobb, men innebär även en påfrestning på miljön.

Vaggeryds kommun ansvarar för samhälls- och bostadsplanering, för vatten, avlopp och delar av transportinfrastrukturen. Den vägledande översiktsplaneringen är viktig för att skapa en hållbar utveckling. I översiktsplanen talar kommunen om hur den vill att stad och land ska utvecklas. Kommunerna har också ett ansvar för att i samverkan med region och länsstyrelse ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen och ha mål för bostadsbyggande enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

Globalt mål 11 Hållbara städer handlar ur vårt kommunala perspektiv om att skapa överkomliga bostäder åt alla, skapa hållbara transportsystem, skydda natur- och kulturarvet och förebygga samt skapa minska effekten av katastrofer. Det handlar också om att minska samhällens negativa miljöpåverkan, säkra tillgång till grönområden och stödja uppbyggnad av hållbara och motståndskraftiga byggnader.

Mål 12

Globalt mål 12 handlar om att säkerställa strukturer som bidrar till mer hållbar konsumtion och produktion. Individen kommer att få bättre levnadsstandard men det kommer också att innebära ökad konsumtion av resurser och produktion av varor och tjänster. Användandet av våra naturresurser är redan ohållbart och har negativ effekt på vår miljö och människors hälsa.

Matsvinnet ska halveras, kemikaliernas negativa påverkan ska minska och vårt avfall ska både minska och återvinnas i högre utsträckning.

Våra utsläpp av växthusgaser som beror på konsumtion är höga. Vi behöver också arbeta med att fasa ut farliga kemikalier. En samhällsnyttig, cirkulär och biobaserad ekonomi är ett av regeringens fokusområden i handlingsplanen för Agenda. 2018 tillsattes en delegation för cirkulär ekonomi. Nya regler för producentansvaret vad gäller förpackningsinsamling och krav på att kommunerna ska erbjuda matavfallsinsamling har beslutats som ska göra det lättare för fler att återvinna mer.

Kommunerna och regionerna är stora konsumenter och upphandlar varje år varor och tjänster för miljardbelopp. Genom att använda olika upphandlingsinstrument kan regioner och kommuner skapa innovationsdriven

utveckling av såväl sina egna som sina leverantörers verksamheter i en hållbar riktning. Vaggeryds kommun och SÅM (Samverkan-Återvinning-Miljö) ansvarar också för stora delar av avfallshanteringen. I Sverige återvinner vi stora delar av avfallet. Att ta tillvara resurser i avfallet genom återvinning och att avgifta kretsloppet genom att samla in farligt avfall är avgörande för att nå de nationella miljö kvalitetsmålen och ligger i linje med flera av målen i Agenda 2030, bland annat mål 12. Konsument rådgivning och energi- och klimatrådgivning är andra tjänster som kommuner erbjuder invånarna.

Mål 13

Globalt mål 13 handlar om att bekämpa klimatförändringarna. Effekterna av klimatförändringarna påverkar oss alla, men de som lever i utanförskap drabbas hårdast. Förändrat klimat orsakar bland mycket annat torka, vattenbrist, översvämningar, naturkatastrofer och kollapsade ekosystem. De innebär hot mot människors hälsa och säkerhet.

Nationellt har under senare år har utsläppen från transporter stått stilla trots ökade biobränslen på grund av fler transporter. Riksdagen beslutade 2017 om en klimatlag och ett klimatpolitiskt ramverk där Sverige år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser.

Vaggeryds kommun har ett ansvar vid planeringen att ta hänsyn till klimatrisker. Att klimatanpassa den fysiska planeringen innebär både att förebygga och minimera riskerna för naturolyckor. Kommuner och regioner har stora möjligheter och utmaningar att minska sin klimatpåverkan och anpassa sig till ett förändrat klimat. Arbetet för minskad klimatpåverkan i kommuner och regioner sker inom många områden. Det gäller exempelvis infrastrukturplanering och satsningar på kollektivtrafik, cykel, parkeringspolicy och trafikplanering. Att minska energianvändningen i byggnader sparar både pengar och miljö. Kommunernas och regionernas arbete ger stora resultat. Men det finns fortfarande ytterligare skäl att spara. Stora möjligheter finns också inom samhällsplanering och offentlig upphandling och i samspel med näringsliv och invånare.

Mål 14

Globalt mål 14 Hav och marina resurser handlar om att bevara och använda världens hav, sjöar och marina resurser på ett hållbart sätt. Haven förser oss med ovärderliga naturresurser som används till bland annat mat, läkemedel och biobränslen. Haven absorberar en stor del av den koldioxid och den värme vi släpper ut. Det är viktigt att skydda marina områden och den biologiska mångfalden för att haven ska må bra. Konkret handlar det om att minska nedskräpning, förorening, försurning och övergödning, att skydda och förvalta marina ekosystem samt reglera fisket så att bestånden kan återställas. Det handlar också om innehåller också målsättningar att låta de småskaliga fiskarna få tillgång till marknader, öka kunskap och forskning kring havsteknik och marina frågor. Överfiske, utsläpp av näringsämnen och industriutsläpp har sedan århundraden bidragit till nedbrytningen av den ekologiska balansen. Det finns åtgärdsprogram inom havsmiljö- och vattenförvaltning - med åtgärder som kommuner och myndigheter behöver utföra.

Vattenrening är ett exempel på frågor som kommuner och regioner arbetar med, där avloppsrening är en viktig del. Vaggeryds kommun har också tillsynsansvar när det gäller vattenkvalitet. Det finns kommuner som tillsammans med lokala aktörer anlägger våtmarker som renar vatten, jämnar ut flöden, ökar den biologiska mångfalden och på så sätt bidrar till att nå mål 14.

Mål 15

Globalt mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald handlar om att genom hållbar markanvändning, stoppa förlusten av den biologiska mångfalden och stärka ekosystemen. Ett långsiktigt bevarande och nyttjande av ekosystemen är såväl en svensk som global utmaning. Avvägningen mellan att bevara och stärka den biologiska mångfalden och dess ekosystemtjänster som vi är beroende av och tillåta uttag av naturresurser för världens växande ekonomier är intressekonflikter som måste hanteras.

Nationellt handlar av utmaningarna om att samtidigt som bioekonomin stärks utveckla ett hållbart skogsbruk, minska förlusten av biologisk mångfald, hindra utbredningen av invasiva arter och öka restaureringen av våtmarker. 68 procent av Sveriges yta består av skog. De två naturtyper som har sämst utveckling är

jordbrukslandskapet och marina miljöer. Där finns störst antal hotade arter. Ett nationellt skogsprogram och strategi och etappmål för ekosystemtjänster och biologisk mångfald beslutades av regeringen under 2018.

Kommunerna kan besluta att ett mark- eller vattenområde kan bli naturreservat om det behövs för att bevara biologisk mångfald eller vårda och bevara värdefulla naturmiljöer. Kommuner och regioner är också stora markägare och kan i den rollen vidta åtgärder för att återställa våtmarker, stärka ekosystemtjänsterna och motverka minskningen av biologisk mångfald. Kommunerna kan också ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.

Mål 16

Globalt mål 16 syftar till att främja fredliga, inkluderande och rättvisa samhällen. Alla människor har rätt till frihet och möjlighet att påverka sina egna liv oberoende av etnicitet, kön, religion eller sexuell läggning. Alla människor har rätt att leva i fred och säkerhet utan rädsla för våld och förtryck. Det är främst kommuner och regioner som möter medborgarna i deras kontakt med samhället. Att kommunernas verksamheter fungerar rättssäkert och motverkar korruption bidrar till att behålla en tilltro till samhällets institutioner. Demokrati och medborgarnas delaktighet är fundament i den kommunala och regionala strukturen.

Mål 17

Mål 17 Genomförande och partnerskap handlar ur kommunalt perspektiv om att främja överföring och spridning av miljövänlig teknik och bistå i kapacitetsuppbyggnad. För att uppnå mål 17 krävs partnerskap mellan offentlig sektor, privat sektor och civilsamhället. Kommuner och regioner samverkar trots sin rätt till självbestämmande ofta både sinsemellan men också med näringslivet, akademien, civilsamhället och medborgarna. Krav på samverkan med olika grupper finns också inbyggd i viss lagstiftning. Kommuner och regioner bidrar till måluppfyllelse av de globala målen hemmavid, men också i andra länder genom att de upphandlar varor som är producerade utomlands. Genom att genomföra medvetna upphandlingar kan kommuner och regioner bidra positivt till agendan även utanför landets gränser. För att klara av välfärdsuppdraget är kommuner och regioner beroende av bred samverkan.

Interna mål 2020-2022

Finansiella mål

Personalpolitiska mål

Mål för det egna miljöarbetet